รายงาน

ผลการดำเนินงาน

ประจำปี ๒๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(สำนักงาน กปร.)

พระบรมราโชวาทใน
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๙

การปฏิบัติงานทุกอย่างของข้าราชการ มีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชนทุกคน ข้าราชการทุกฝ่ายทุกระดับ จึงต้องระมัดระวังการปฏิบัติทุกอย่างให้สมควรและถูกต้องด้วยหลักวิชา เหตุผล ความชอบธรรม ข้อสำคัญ เมื่อจะทำการใด ต้องคิดให้ดี โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นให้รอบคอบและรอบด้าน เพื่อให้งานที่ทำบังเกิดผลดี ที่เป็นประโยชน์แท้แต่อย่างเดียว

อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช
วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

สารบัญ

หน้า

พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ๓

สารจากเลขาธิการ กปร. ๖

ภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๗

- แผนยุทธศาสตร์และผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ของสำนักงาน กปร. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ๘
- ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ๒๕
    - ผังโครงสร้างภายใน สำนักงาน กปร. ตามการแบ่งภารกิจและการมอบหมายงาน พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒๖
    - คณะผู้บริหาร สำนักงาน กปร. ๒๗
    - อัตรากำลัง สำนักงาน กปร. ๓๒
    - งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๓๓
    - ผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๕๙ ๔๒
    - การดำเนินการตามนโยบายกำกับองค์การที่ดีประจำปี ๒๕๕๙ ๔๖
    - การดำเนินงานด้านการส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต ๔๗

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๙ ๔๘

- การตามเสด็จฯ และสรุปพระราชดำริ ๔๙
- การบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๘๓
- งานฎีกา ๘๕

หน้า

- **โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ** **๘๗**
  - ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๘๗
  - โครงการวัดทิพย์สุคนธารามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกาญจนบุรี ๑๐๐
  - โครงการจัดหาน้ำสนับสนุนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตะโกปิดทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี ๑๐๒
  - โครงการแก้มลิงหนองแร้งเฒ่าพร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครราชสีมา ๑๐๓
  - โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามแนวพระราชดำริ ๑๐๔
  - โครงการแก้มลิงเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในเขตมหาวิทยาลัยฟาฏอนี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปัตตานี ๑๐๗
- **การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** **๑๐๘**
- **การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริขององคมนตรีในพื้นที่ต่าง ๆ** **๑๑๓**
- **การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล** **๑๒๕**
- **การดำเนินงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์** **๑๒๗**
- **การดำเนินงานด้านศึกษาและขยายผล** **๑๓๑**
- **การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์** **๑๓๖**
- **การดำเนินงานด้านสารสนเทศ** **๑๔๐**

สารจาก
เลขาธิการ กปร.

หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์
เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศ์ ได้ดำเนินภารกิจหลักในการตามเสด็จฯ บันทึกพระราชดำริ โดยทำหน้าที่ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามประเมินผล รวมทั้งเผยแพร่ขยายผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในปี ๒๕๕๙ สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ในมิติด้านต่าง ๆ อาทิ การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการใช้ประโยชน์จากโครงการ ประจำปี ๒๕๕๙ โดยการประเมินผลสำเร็จของโครงการที่ดำเนินงานแล้วเสร็จเพื่อให้ทราบถึงประโยชน์ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำแนวทางดังกล่าวไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป มีการขยายผลและเผยแผ่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ ศูนย์ โดยการจัดฝึกอบรมให้กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไป การขยายเครือข่ายไปสู่เยาวชนและสถาบันการศึกษาภายใต้โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริและโครงการเครือข่ายสถาบันการศึกษา ตลอดจนการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติและเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งปัจจุบันมีจำนวน ๔,๖๘๕ โครงการ (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๕๙)

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และบุคลากรของสำนักงาน กปร. ทุกท่านที่ได้ร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริได้อย่างสัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติสืบไป

ภาพรวม

ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แผนยุทธศาสตร์และผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กปร. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริและบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กปร. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๗–๒๕๖๐) ประกอบด้วย ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการดำเนินงานสนองพระราชดำริ

๒. ยุทธศาสตร์การขยายผลและเผยแผ่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการดำเนินงานสนองพระราชดำริ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
๑. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑.๑ โครงการปรับปรุง/ซ่อมแซม/ฟื้นฟูโครงการฯ ที่มีอยู่เดิมให้สามารถใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น	- จำนวนโครงการฯ ที่ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซม	ดำเนินการจำนวน ๔ โครงการ ดังนี้ ๑. โครงการศูนย์ ๑๐๐ ปี หม่อมหลวงบัว กิติยากร จังหวัดนครนายก ดำเนินการปรับปรุงโครงการ ได้แก่ การผลิตพืช การทำแนวคันดินป้องกันอุทกภัย และการเก็บรวบรวมสายพันธุ์ต้นมะรุมทั่วประเทศ โดยการจัดผังโครงการพร้อมซ่อมแซมอาคารต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ๒. โครงการศูนย์การเรียนรู้ด้านหม่อนไหมแบบครบวงจร บ้านโนนเสาเล้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการปรับปรุงโครงการดังนี้ การรวบรวม องค์ความรู้และถ่ายทอดเทคนิควิธีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมแบบครบวงจร และพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมของโครงการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ๓. โครงการปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี ดำเนินการปรับปรุงโครงการ ได้แก่ ซ่อมแซมโรงเรือนปลูกผัก ปลูกผักเพิ่มบริเวณรอบพื้นที่โครงการ เพิ่มผลผลิตและทดลองการปลูกโดยไม่ใช้ดินด้วยปุ๋ยชีวภาพ จัดทำผังโครงการงานก่อสร้างอาคารร้านจำหน่ายผลผลิตและปรับปรุงภูมิทัศน์ ๔. โครงการพื้นที่ป่าต้นน้ำห้วยเอี้ยงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย ดำเนินการพัฒนาทักษะด้านการปลูกลำไยของชุมชนขอบอ่างเก็บน้ำห้วยเอี้ยง เน้นการปลูกลำไยใน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
			ฤดูกาลให้ได้ผลผลิตที่ดีได้มาตรฐาน ลดการใช้สารเคมี โดยจัดทำเป็นกลุ่มสมาชิก ก่อนจะขยายผลไปยังเกษตรกรรายอื่น ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายต่อไป
	๑.๒ การต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ(โครงการหลัก) ให้เกิดประโยชน์	- จำนวนโครงการฯ ที่ได้รับการต่อยอด	ดำเนินการจำนวน ๑๐ โครงการ ดังนี้ ๑. โครงการศูนย์บริการวิชาการเกษตร มูลนิธิชัยพัฒนา จังหวัดปทุมธานี ดำเนินการต่อยอดการแปรรูปผลผลิตกระจับ โดยนำมาแปรรูปเป็นอาหารคาว คือ ขนมจีนน้ำพริกกระจับ และอาหารหวาน คือ ไอศกรีมกระจับ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตร ๒. โครงการแปลงสาธิตการเกษตรแบบผสมผสาน อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท ได้ดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ถั่วเขียวทอด โดยการเพิ่มรสชาติอื่น ๆ ให้มากขึ้น และมีความหลากหลาย เช่น รสวาซาบิ รสต้มยำ รสโนริสาหร่าย เป็นต้น ๓. โครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรน้ำฝนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านแดนสามัคคี อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ได้ดำเนินการโครงการบริการเครื่องสีข้าวชุมชน เพื่อบริการสีข้าวให้แก่ชุมชน และการใช้ประโยชน์จากแกลบและรำจากการสีข้าว ๔. โครงการอุตสาหกรรมประมงพื้นบ้าน อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ได้จัดทำโครงการโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้เสริมให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัยสึนามิ และจัดอบรมหลักสูตรอาชีพอุตสาหกรรมประมงพื้นบ้านให้แก่นักเรียน และจัดทำโครงการโรงงานผลิตอาหารเม็ด เพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตอาหารปลาคุณภาพสูงต้นทุนต่ำ เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการทำประมงพื้นบ้าน ๕. โครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยปรับปรุงพันธุ์สัตว์และเทคโนโลยีการปศุสัตว์ ประกอบด้วย โคชาร์โรเลส์ ไก่ไข่พันธุ์เล็กฮอร์น ไก่ไข่พื้นเมืองไข่ดก และไก่จากประเทศจีน รวมทั้งการขยายผลด้านการปศุสัตว์แก่เกษตรกร ประกอบด้วย

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
			การขยายผลการเลี้ยงไก่ไข่โดยใช้อาหารที่ผลิตได้จากวัสดุในท้องถิ่นและการขยายผลการเลี้ยงโคชาร์โรเลส์แก่เกษตรกร ๖. โครงการศึกษาทดลองปลูกปาล์มน้ำมันและเกษตรผสมผสาน อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ได้ดำเนินการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันในพื้นที่แห้งแล้งให้มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและรวบรวมองค์ความรู้ด้านการจัดการสวนปาล์มน้ำมันแบบครบวงจรเพื่อถ่ายทอดแก่เกษตรกร ๗. โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมโดยการให้บริการวิชาการและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมถึงการให้บริการปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม การออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะตามแนวพระราชดำริ ๘. ศูนย์ชัยพัฒนาการเกษตรสิรินธร จังหวัดพิจิตร ได้ดำเนินการจัดอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี เพื่อให้เกษตรกรได้รับข้อมูล วิธีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ถูกวิธี และตามเกณฑ์มาตรฐานจากผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำไปปรับใช้ในที่ดินของตนเอง เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการผลิตและจำหน่ายสร้างรายได้ให้เพิ่มขึ้น ๙. โครงการพัฒนาป่าชุมชนบ้านอ่างเอ็ด อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ดำเนินการต่อยอดผลผลิตจากกิจกรรมพัฒนาพื้นที่โครงการสู่ภายนอก เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และขยายผลสู่ราษฎร คือ ผลิตกล้าไม้พระราชทาน รวมทั้งผลิตกล้าไม้ป่าเพื่อสนับสนุนราษฎรทั้งในและนอกพื้นที่โครงการ ซึ่งเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำเนินการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากป่า เช่น น้ำมันเหลือง สบู่ ลูกประคบ ขยายผลโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสู่กลุ่มสตรีแม่บ้านและกลุ่มผู้สูงอายุ เป็นการส่งเสริมการเพิ่มอาชีพและเพิ่มมูลค่าผลผลิตด้านการเกษตรและด้านป่าไม้ รวมทั้งดำเนินการถ่ายทอด ความรู้ งานวิจัย งานสำรวจด้านสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพที่โครงการได้สำรวจภายในพื้นที่ให้แก่โรงเรียน เยาวชน และราษฎร

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
			๑๐. โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา (สวนผลไม้ ปาล์ม ป่าชุมชน) อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ได้ดำเนินการต่อยอดการผลิตกิ่งพันธุ์ไม้ผล สำหรับพระราชทานและสนับสนุนเกษตรกร ได้แก่ มะนาว ลำไย ขนุน กระวาน เร่วหอม และหม่อน เป็นต้น การผลิตปุ๋ยหมักแบบกลับกอง เป็นการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบเติมอากาศสำหรับใช้ในพื้นที่โครงการฯ โดยปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จะมีประสิทธิภาพสูง เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรสำหรับการลดต้นทุนการผลิตของชาวสวนผลไม้ในพื้นที่รอบ ๆ โครงการ
	๑.๓ ส่งเสริมอาชีพให้ความรู้/อบรม เพื่อให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกิดประโยชน์อย่างครบวงจร	จำนวนครั้งที่จัด - การอบรม - ส่งเสริมอาชีพ - ให้ความรู้	ดำเนินการจำนวน ๖ ครั้ง คือ ๑. การฝึกอบรมหลักสูตรการผลิตและการใช้ประโยชน์จากปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพและสารควบคุมแมลงศัตรูพืช การเพาะเห็ดเศรษฐกิจ การปลูกข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ การเลี้ยงไก่ไข่พันธุ์เขาหินซ้อน การเพาะเห็ดเศรษฐกิจแบบครบวงจร การปลูกมะนาวในบ่อวงซีเมนต์ การผลิตและแปรรูปสมุนไพรว่านสาวหลง การจักสานเส้นใยจากพืช การเลี้ยงกบนาในบ่อซีเมนต์ เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ๒. การฝึกอบรมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ หลักสูตรเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ การเพาะเห็ดนางฟ้า การเลี้ยงสัตว์ปีก การปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ การเลี้ยงกบนา การเกษตรผสมผสานและทฤษฎีใหม่ การปรับปรุงดิน และการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ๓. โครงการหมู่บ้านพัฒนาคุณภาพชีวิต อบรมการปลูกมะนาว เลี้ยงไก่ไข่ ปลูกกล้วยน้ำว้า ปรับปรุงบำรุงดิน ป้องกันโรคแมลง การเลี้ยงปลาในกระชัง แปรรูปปลา ธนาคารปูธนาคารหอยพอก การเลี้ยงผึ้งชันโรง ผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ๔. การฝึกอบรมหลักสูตรการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิตอย่างยั่งยืน การใช้ประโยชน์หญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ การเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน การทำอาหารปลาอย่างง่าย การเลี้ยงไก่ดำภูพาน การเลี้ยงสุกรภูพาน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
			การเลี้ยงโคเนื้อภูพาน การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การปลูกลิ้นจี่ การแปรรูปถั่วเขียว เกษตรผสมผสาน การทอผ้าย้อมคราม การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ๕. การฝึกอบรมการเลี้ยงไก่ประดู่หางดำ เห็ดเศรษฐกิจทำง่ายรายได้ดี การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบ การเลี้ยงปลาดุก บิ๊กอุย การเลี้ยงสุกรลูกผสมสามสายพันธุ์ การผลิตข้าวพันธุ์ดี การเลี้ยงปลานิลในกระชัง การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า เกษตรทฤษฎีใหม่ ผักปลอดสารพิษ การปลูกขยายพันธุ์ส้มโอ การฟื้นฟูดินด้วยปุ๋ยหมักใบไม้ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ๖. การฝึกอบรมหลักสูตรการปรับปรุงดินเปรี้ยวเพื่อปลูกข้าวหอมกระดังงา การปรับปรุงดินเปรี้ยวเพื่อปลูกผัก การเพาะเห็ดฟาง เห็ดนางรมด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพารา โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
	๑.๔ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนงานพิจารณาสนับสนุนงบประมาณอย่างครบวงจร	- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์โครงการ	๑. การปรับปรุงระบบ e-monitoring และจัดประชุมชี้แจงให้กับหน่วยงานของกรมชลประทานให้สามารถใช้ระบบในการรายงานผล ๒. ส่งข้าราชการไปฝึกอบรมหลักสูตรการวางแผนและการบริหารโครงการมืออาชีพ จำนวน ๑ คน
	๑.๕ เพิ่มประสิทธิภาพการติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	- โครงการประเมินผลลัพธ์/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯ	โครงการดำเนินการติดตามผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑๐ โครงการ ดังนี้ ๑. โครงการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ ตำบลดอนดึง (ฝายหนองกระสังข์) จังหวัดลพบุรี ๒. โครงการชลประทานเมืองกาญจนบุรี-พนมทวนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหนองโรง ๒ ระยะที่ ๒ จังหวัดกาญจนบุรี ๓. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบริเวณตำบลกระทงยาม อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี ๔. โครงการจัดหาน้ำสนับสนุนการจัดตั้งโรงพยาบาลแม่แจ่ม (แห่งใหม่) จังหวัดเชียงใหม่

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
			๕. โครงการสถานีเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ภูพยัคฆ์ จังหวัดน่าน ๖. โครงการพัฒนาบ้านกอก-บ้านจูน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดน่าน ๗. โครงการพัฒนาพื้นที่ตำบลเหล่ากอหก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเลย ๘. โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอึ่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร ๙. โครงการขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๑๐. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกระบี่
๒. ส่งเสริมงานวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ	๒.๑ ส่งเสริมงานวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ	- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ กับภาคีนักวิจัยภายนอก	๑. การประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ ครั้ง ๒. ติดตามผลการดำเนินงานศึกษาวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ โดยคณะอนุกรรมการวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาฯ รวม ๑๖ ครั้ง ๓. การทบทวนแนวพระราชดำริและผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา จำนวน ๔๘ เรื่อง ๔. สนับสนุนงานวิจัยของศูนย์ศึกษา จำนวน ๕๖ โครงการ ๕. จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น๗ แห่ง ๖. จัดทำคู่มือขอรับการสนับสนุนงบประมาณงานศึกษาวิจัย และงานทดสอบสาธิต จำนวน ๑ ฉบับ
	๒.๒ ส่งเสริมงานฝึกอบรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ	- งานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จและกลั่นกรองมาเป็นหลักสูตรการฝึกอบรม	โครงการความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ โดยให้ความรู้ทางวิชาการแก่ศูนย์ศึกษาฯ ในลักษณะการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ จำนวน ๑๓ หลักสูตร
	๒.๓ ส่งเสริมศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯให้เป็นแหล่งศึกษาวิจัย	-มีผลงานวิจัยที่สามารถเผยแพร่ต่อสาธารณะ	ปี ๒๕๕๙ มีงานวิจัยและงานทดสอบของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯที่เป็นหลักสูตรฝึกอบรม จำนวน ๒๓๒ เรื่อง (นับรวมปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
๓. พัฒนาระบบบริหารจัดการงานฎีกาและเรื่องร้องทุกข์	๓.๑ พัฒนาระบบบริหารจัดการงานฎีกาและเรื่องร้องทุกข์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	- มีระบบการติดตามฎีกาอย่างสมบูรณ์เป็นปัจจุบัน	นำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อติดตามข้อมูลฎีกา โดยสามารถติดตามสถานะการดำเนินงานฎีกาได้
	๓.๒ จัดทำการติดตามโครงการ (ฎีกา) ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ	- มีการติดตามฎีกาฯ	มีคณะทำงานประสานติดตามการดำเนินงานฎีกา ซึ่งได้ประชุมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ทุก ๔ เดือน หรือจำนวน ๓ ครั้ง
๔. การขยายเครือข่ายและพัฒนาการมีส่วนร่วม	๔.๑ กระชับความสัมพันธ์ของเครือข่าย	- จัดสัมมนาศึกษาดูงาน	๑.คณะอนุกรรมการด้านวิชาการและติดตามประเมินผล ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ต่าง ๆ รวม ๖ ครั้ง ๒. สำนักงาน กปร. ได้ร่วมประชุมกับคณะกรรมการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของแต่ละจังหวัด ในการหารือและประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการฯ สถานะโครงการ (ด้านแหล่งน้ำ) ฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตรและชนบทครบทุกจังหวัด
	๔.๒ ขยายเครือข่ายสู่ภาคเอกชน/ประชาชนและต่างประเทศ	-จำนวน(กิจกรรม)ของเครือข่าย	๑. โครงการเครือข่ายสถาบันการศึกษาสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๓ ในระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่ากุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างตามพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดเพชรบุรี และโครงการศึกษาวิจัยฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี จำนวน ๙๑ คน จากสถาบันการศึกษา ๕๑ แห่ง ๒. การฝึกอบรมผู้นำแห่งยุคเพื่อความสุขที่ยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) ร่วมกับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จำนวน ๔ ครั้ง โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ และศูนย์สาขาฯ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายผลและเผยแผ่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
๑. การสร้างองค์ความรู้เพื่อขยายผล	๑.๑ โครงการรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัยจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	- จำนวนองค์ความรู้ใหม่ที่เพิ่มขึ้น	รวบรวมจำนวนงานศึกษาวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เพื่อลงในหน้าเว็บของสำนักงาน กปร. จำนวน ๑,๐๓๒ เรื่อง (๒๕๒๒-๒๕๕๙)
	๑.๒ โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ภาพรวม)	- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ให้มีประสิทธิภาพ - การนำไปใช้ - ความพึงพอใจของผู้ใช้	๑. รวบรวมโครงการที่สำคัญ และรายชื่อโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งแต่ปี ๒๔๙๕–ปัจจุบัน ลงในเว็บไซต์สำนักงาน กปร. (www.rdpb.go.th) ๒. ระบบฐานข้อมูลโครงการ http://e-office เกี่ยวกับโครงการที่ได้รับประมาณสำนักงาน กปร. ตั้งแต่ ๒๕๒๕–ปัจจุบัน ๓. ระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ KM สำนักงาน กปร.
	๑.๓ โครงการรวบรวมและจัดทำเป็นเอกสารองค์ความรู้	- จัดทำเป็นเอกสาร คู่มือทุกสิ้นปีงบประมาณ	๑. จัดพิมพ์ Technical Bulletin ๒. จัดพิมพ์ Vertiverim Newsletter ๓. จัดพิมพ์โปสเตอร์องค์ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด ชุดละ ๑๐ แผ่น ๔. จัดพิมพ์หนังสือองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๘,๐๐๐ ชุด ๕. จัดพิมพ์หนังสือชีวิตที่เริ่มต้นจากศูนย์ฯ จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม ๖. เอกสารเผยแพร่วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม ๗. จัดพิมพ์ประมวลพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม ๘. จัดพิมพ์หนังสือพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม
	๑.๔ พัฒนาช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้เพื่อการขยายผล	- จำนวนกิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้ (บทความ สัมมนา เว็บไซต์ เอกสารฯ)	เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ และกิจกรรม ในช่องทางต่าง ๆ ดังนี้ ๑. เว็บไซต์สำนักงาน กปร. จำนวน ๑๒๐ เรื่อง ๒. เฟสบุ๊ค rdpb project จำนวน ๑๒๐ ครั้ง ๓. การจัดทำวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๔ ฉบับ/ปี และหนังสือบันทึกโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑ เล่ม/ปี ๔. สื่อหนังสือพิมพ์ เสนอข่าว ๘๘ ข่าว

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
			๕. สื่อโทรทัศน์ นำเสนอสารคดีเฉลิมพระเกียรติ ชุดร้อยไทยด้วยดวงใจ ความยาว ๒ นาที จำนวน ๙ ตอน ๖. สื่อโทรทัศน์ นำเสนอสารคดีเชิงข่าว ชุด กปร. กับงานของในหลวง ความยาว ไม่น้อยกว่า ๒ นาที จำนวน ๕๐ ตอน ๗. จัดทำสกู๊ปผลสำเร็จจากการดำเนินงาน ชุด กปร. กับงานของในหลวง ความยาว ๕ นาที จำนวน ๒๐ ตอน ๘. ผลิตและเผยแพร่สารคดีองค์ความรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทาง สถานีโทรทัศน์ ชุดเมล็ดพันธุ์พอเพียง ความยาว ๔๕ นาที จำนวน ๑๒ ตอน ๙. สารคดีโทรทัศน์ ชุดตามรอยพระ ยุคลบาท ความยาว ๓ นาที จำนวน ๕๐ ตอน ๑๐. สื่อวิทยุ รายการชุดประโยชน์สุขสู่ ปวงประชา ความยาว ๒๐ นาที จำนวน ๕๒ ตอน ๑๑. สื่อวิทยุ ผลิตและเผยแพร่สารคดี เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ชุด แม่ของแผ่นดิน ความยาว ๕ นาที จำนวน ๑๒ ตอน ๑๒. ผลิตและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าว ทางสื่อวิทยุ ความยาว ๒ นาที จำนวน ๒๐ ข่าว ๑๓. ผลิตและเผยแพร่สปอตประชาสัมพันธ์ทาง สื่อวิทยุความยาว ๓๐ วินาที จำนวน ๑๐ ตอน ๑๔. สนับสนุนสื่อประชาสัมพันธ์โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริให้แก่หน่วยงาน และประชาชนทั่วไป จำนวน ๕๒,๔๑๖ เล่ม
๒. การขยายผลโครงการ (เกษตรกร, ประชาชนทั่วไป)	๒.๑ โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ	- จำนวนโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ	โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้แก่ ๑. การนำเกษตรกรต้นแบบของศูนย์ศึกษา การพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๓ คน เข้าร่วมงาน International Green Week ๒๐๑๖ และงานด้าน นวัตกรรมการเกษตร ณ กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ๒. โครงการบัวแก้วสัมพันธ์ ประจำปี ๒๕๕๙ โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ นำคณะผู้แทน การพัฒนาฯ จากกลุ่มภูมิภาคลาติน อเมริกา และแคริบเบียน คณะผู้แทนกลุ่มภูมิภาค

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
			แอฟริกา และคณะผู้แทนจากประเทศสมาชิกกลุ่ม ๗๗ เข้าศึกษาดูงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒ ครั้ง รวม ๙๘ คน ๓. การศึกษาดูงานของคณะผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา จากกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนา จำนวน ๒ คณะ รวม ๑๐๐ คน ๔. โครงการเยาวชนอาเซียนเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพระยุคลบาท ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ จัดโดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๕. การศึกษาดูงานของคณะนักธุรกิจเอกวาดอร์ โคลัมเบีย และเปรู จำนวน ๕ คน ๖. การศึกษาดูงานของคณะผู้แทน The Palestinian International Cooperation Agency (PICA) จำนวน ๗ คน ๗. การบรรยายสรุปเรื่อง “การพัฒนาชุมชนบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Community Development Based on Sufficiency Economy)” ให้แก่คณะผู้แทนจากประเทศสมาชิกของศูนย์พัฒนาชนบทแบบผสมผสานสำหรับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (Centre on Integrated Rural Development for Asia and the Pacific: CIRDAP) จำนวน ๕ คน และเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการไทย จำนวน ๙ คน ๘. การบรรยายสรุปเรื่อง “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการขจัดความยากจน” ให้แก่คณะศึกษาดูงานจากสถาบัน NIPSS ผลการดำเนินงานสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย จำนวน ๑๕ คน ๙. การบรรยายสรุปเรื่อง “โครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ให้แก่คณะของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ จำนวน ๑๕ คน ๑๐. การบรรยายสรุปเรื่อง “Priority development areas and how managed, implemented, monitored and evaluated” ให้แก่เจ้าหน้าที่จากกระทรวงสาธารณสุข

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
			ประเทศอัฟกานิสถาน จำนวน ๖ คน ๑๑. การบรรยายสรุปในหัวข้อ “Application of Sufficiency Economy Philosophy in Development Project” ให้แก่คณะผู้เข้าร่วมอบรมนานาชาติหลักสูตร “Grassroots Economic Development (GED) Sufficiency Economy (SEP)” ๑๒. การประชุม Thailand-Pacific Island Countries Forum (TPIF) ครั้งที่ ๓ โดยจะมีผู้นำและผู้แทนระดับสูงของประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก จำนวน ๑๔ ประเทศ
	๒.๒ โครงการฝึกอบรมเยาวชนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ	- จำนวนเยาวชนเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น	๑. โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB CAMP) รุ่นที่ ๖ : ครั้งที่ ๑ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๒ เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ รวม ๑๘๐ คน ๒. โครงการเยาวชนจิตอาสาเพื่อเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของสำนักราชเลขาธิการ โดยการสนับสนุนจากสำนักงาน กปร. ๓. โครงการพี่นำน้องรักษ์น้ำตามแนวพระราชดำริ โดยความร่วมมือกับมูลนิธิอุทกพัฒน์ ๔. กิจกรรมร่วมใจอาสาปลูกป่าชายเลน/ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเฉลิมพระเกียรติในอภิลักขิตสมัยทรงเจริญพระชนมายุครบ ๘๔ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๕. กิจกรรมธนาคารอาสาสานต่อแนวพระราชดำริ
	๒.๓ โครงการความร่วมมือในการขยายผลหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน (CSR)	- จำนวนหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน ที่นำแนวคิดโครงการไปขยายผล	สนับสนุนการประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย จำนวน ๖ หน่วยงาน คือ ๑) สศช. ๒) พช. ๓) กอ.รมน. ๔) มูลนิธิอุทกพัฒน์ ๕) มูลนิธิมั่นพัฒนา และ ๖) วิทยาลัยการจัดการ ม.มหิดล
	๒.๔ โครงการติดตามการขยายผล	- จำนวนศูนย์เรียนรู้ที่ได้รับการติดตามผล	ติดตามผลการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร. จำนวน ๑๐ แห่ง
๓. การประชาสัมพันธ์เชิงรุก	๓.๑ โครงการขยายผลตามแนวพระราชดำริสู่เยาวชน	- จำนวนโครงการ -จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ	๑. โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB CAMP) รุ่นที่ ๖ : ครั้งที่ ๑ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๒ เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
			๒. กิจกรรมร่วมใจอาสาปลูกป่าชายเลน/ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเฉลิมพระเกียรติในอภิลักขิตสมัยทรงเจริญพระชนมายุครบ ๘๔ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๓. โครงการธนาคารอาสาสานต่อแนวพระราชดำริ จำนวน ๑ ครั้ง ๔. โครงการเครือข่ายสถาบันการศึกษาสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๓ ๕. โครงการเยาวชนอาสาสานต่อพระราชดำริ จำนวน ๑๔ โครงการ
	๓.๒ โครงการขยายผลสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- มีจำนวนโครงการ - จำนวนจังหวัดที่เข้าร่วมโครงการ	๑. การสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการจากฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๒. คณะกรรมการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๗๖ จังหวัด ในการขยายผลการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรและชนบท ตามนโยบายรัฐบาล ๓. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท
	๓.๓ โครงการเฉลิมพระเกียรติ	- จำนวนโครงการ - จำนวนครั้งในการจัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ	๑. โครงการ “ฉลองราชย์ ๗๐ ปี เคียงคู่ทรงงาน ๘๔ พรรษา ราชินีศรีแผ่นดิน” ร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๓ ศูนย์ ๒. จัดทำชุดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๖ ชุด ๖ ศูนย์ ๓. หนังสือเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม ๔. บทเพลงเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๔ บทเพลง พร้อม MV ๕. ผลิตภาพยนตร์สั้นเฉลิมพระเกียรติ ชุด “แสงส่องไทย” จำนวน ๙ เรื่อง

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
๔. การรณรงค์เผยแพร่	๔.๑ โครงการฝึกอบรมอาชีพสู่เกษตรกร และกลุ่มอาชีพอื่นๆ (โครงการความร่วมมือกับกระทรวง มหาดไทย)	จำนวนเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมและนำไปปฏิบัติ	จำนวนเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมและนำไปปฏิบัติทั้งสิ้น ๕๐,๘๖๕ คน
	๔.๒ โครงการที่นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจริงในสถาบันการศึกษา	- จำนวนสถาบันการศึกษาที่นำไปปฏิบัติจริง	โครงการเครือข่ายสถาบันการศึกษาสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๓ มีครู อาจารย์จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เข้าร่วม ๙๑ คน จัดขึ้นในระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างตามพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดเพชรบุรี และโครงการศึกษาวิจัยฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี
๕. การพัฒนาการทำงานแบบเครือข่าย	๕.๑ การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานกับหน่วยงาน เครือข่าย	- จำนวนแผนงานที่จัดสัมมนาฯ - จำนวนเครือข่ายที่เข้าร่วมกับโครงการ	โครงการสัมมนาศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงประจำปี ๒๕๕๙ ในหัวข้อ "แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เติมพลังขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ระหว่างวันที่ ๙–๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ กทม. มีผู้เข้าร่วม ๑๔๐ คน จาก ๕๐ เครือข่าย
๖. การเพิ่มประสิทธิภาพการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	๖.๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์	- จำนวนกิจกรรม	๑. ส่งข้าราชการไปฝึกอบรมหลักสูตรกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ รุ่นที่ ๑๐ จำนวน ๑ คน ๒. จัดการสัมมนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาความร่วมมือกันให้เกิดการบูรณาการ ระหว่างผู้ปฏิบัติงานภายในกองประชาสัมพันธ์ ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย และพะเยา
๗.การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์	๗.๑ โครงการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อใหม่ (New media)	-จำนวนครั้งในการประชาสัมพันธ์	ดำเนินการเผยแพร่ผ่านเฟสบุ๊ค RDPB PROJECT เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์สำนักงาน กปร. และ youtube

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
๘. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กลุ่มเป้าหมายชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและประสบผลสำเร็จในการนำแนวพระราชดำริไปใช้	๘.๑ โครงการคนต้นแบบตามแนวพระราชดำริ	- จำนวนคนต้นแบบที่ได้รับการประชาสัมพันธ์	๑. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุกระจายเสียง จำนวน ๑๐ คน ๑) นายแสนหมั้น อินทรไชย เกษตรกรและผู้นำชุมชน ตำบลถ่อนนาลับ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ๒) ร้อยตรีสุรชัย บุญคง ประธานเครือข่ายคนรักษ์แฝกระดับประเทศ ๓) พระอาจารย์สุภาพ พุทธวิริโย เจ้าอาวาสวัดป่านาคำ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔) นายคำพันธุ์ เหล่าวงษ์ศรี เกษตรกรพื้นที่กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ๕) นางสำเนา เกาะเกศ ประธานกลุ่มสตรีศิลปาชีพพิเศษป่านศรนารายณ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๖) นางพิมพ์ โฉตันคำ เกษตรกรบ้านนาขาม ตำบลนาม่อง อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ๗) ว่าที่ ร.ต.ศักย์ชัย เพชรสุวรรณ ผอ.สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มรภ.พิบูลสงคราม ๘) คุณสุวรรณา จิวัฒนไพบูลย์ ผู้จัดการบริษัทซองเดอร์ ไทยออร์กานิคฟูด จำกัด ๙) นางกนกวลี กรเกศกมล ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๑ จังหวัดบุรีรัมย์ ๑๐) นางปราณี สังข์อ่อนดี เกษตรกรตัวอย่างศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน จังหวัดฉะเชิงเทรา
๙. การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ	๙.๑ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ	- จัดการฝึกอบรม ๒ หลักสูตร หลักสูตรละ ๑ รุ่น ให้แก่บุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ท้องถิ่น และภาคประชาชน ได้แก่ หลักสูตรสำหรับผู้บริหาร หลักสูตรสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ และหลักสูตรสำหรับวิทยากร	๑. โครงการอบรมนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๕ จำนวน ๕๐ คน ๒. โครงการอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พพร.) รุ่นที่ ๕ จำนวน ๔๖ คน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
๑. การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสู่คนดีและคนเก่งและมีความสุข	๑.๑ โครงการฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะบุคลากร	- แผนงานการฝึกอบรม - ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรที่อบรมมีความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	โครงการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร จำนวน ๕๔ หลักสูตร ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๘๙ คน โดยผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ ๙๒.๕๕ มีความรู้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด
	๑.๒ โครงการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	- แผนงานการฝึกอบรม - ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรที่อบรมมีความรู้และพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	โครงการหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาฯ รวม ๙๖ คน ดังนี้ ๑) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างวันที่ ๒๗-๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ ๒) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี ระหว่างวันที่ ๕-๘ มกราคม ๒๕๕๙ ๓) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ ๔) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร ระหว่างวันที่ ๙–๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
	๑.๓ โครงการพัฒนาความผาสุกขององค์กร	- จำนวนแผนงาน - บุคลากรร้อยละ ๘๐ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความผาสุกในการปฏิบัติงาน	๑. โครงการตรวจสุขภาพ ประจำปี ๒๕๕๙ มีผู้เข้ารับการตรวจ จำนวน ๑๔๐ คน ๒. โครงการสัมมนาประจำปี ๒๕๕๙ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๗๓ คน โดยบุคลากรที่เข้าร่วมสัมมนา ร้อยละ ๘๙ มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมกีฬาสานสัมพันธ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในการสัมมนาที่ต้องการสร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรตามแผนสร้างความผาสุก ในระดับมากถึงมากที่สุด
	๑.๔ โครงการส่งเสริมจริยธรรมตามรอยพระยุคลบาท	- จำนวนแผนงาน	๑. จัดประชุมคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงาน กปร. จำนวน ๓ ครั้ง ๒. โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “จริยธรรมและธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร.” ประจำปี ๒๕๕๙ ๓. จัดกิจกรรมสวดมนต์ทำวัตรเช้าของบุคลากร สำนักงาน กปร. และทำบุญเลี้ยงพระในวันสำคัญ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
		- มีการเผยแพร่ความรู้ด้านการป้องกันปราบปรามทุจริตในสื่อรูปแบบต่าง ๆ อย่างน้อย ๒ สื่อ	๑. เผยแพร่ความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรมผ่านทางจดหมายข่าว สำนักงาน กปร. บอร์ดประชาสัมพันธ์ และเว็บไซต์ของสำนักงาน กปร. ๒. จัดรายการ "จริยธรรมจำขึ้นใจ" ทำเสียงตามสาย ภายในสำนักงาน กปร. ในช่วงเวลาเช้าและกลางวัน เป็นประจำทุกวันทำงาน
๒. การพัฒนาการจัดการความรู้และศูนย์รวมความรู้ด้านแนวพระราชดำริ	๒.๑ พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานในองค์กร	- มีระบบสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการบริหารภายในองค์กร	๑. จัดทำระบบงบประมาณและติดตามผลการดำเนินงานโครงการ (e-Project) ใช้ในการบริหารจัดการโครงการ ๒. จัดทำระบบสารบัญอิเล็กทรอนิกส์ (e-Saraban) ในการรับ-ส่ง หนังสือภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานราชการ ๓. ระบบภูมิสารสนเทศโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ http://projects.rdpb.go.th โดยความร่วมมือกับบริษัท ล็อกซเล่ย์ จำกัด ๔. โครงการพัฒนาประชาสัมพันธ์ website OurKing (www.ourking.in.th) โดยความร่วมมือกับสำนักราชเลขาธิการ สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา และสำนักงานส่งเสริมสำนักงานอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
	๒.๒ พัฒนาห้องสมุดที่รวบรวมองค์ความรู้แนวพระราชดำริ	- มีกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุดอย่างน้อย ๒ ครั้ง/ปี	๑. การพัฒนาระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ E-Library ๒. การแนะนำหนังสือใหม่ผ่านระบบ Face-book LINE สำนักงาน กปร. และโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ ๓. การปรับปรุงภูมิทัศน์ห้องสมุด
	๒.๓ โครงการจัดการความรู้	- มีกิจกรรมการจัดการความรู้ ๑ ครั้ง/ปี	กิจกรรมจัดการความรู้ตามแนวพระราชดำริและกิจกรรมอบรมความรู้ด้านจริยธรรมแก่เจ้าหน้าที่ใหม่ของสำนักงานกปร. ระหว่างวันที่ ๓๐ สิงหาคม–๒ กันยายน ๒๕๕๙ และนำเสนอวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙
๓. การบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ	๓.๑ ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- มีการใช้ทรัพยากรในองค์กรลดลง	กำหนดมาตรการประหยัดไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง ของสำนักงาน กปร. ซึ่งผลจากการดำเนินตามมาตรการ สามารถลดการใช้พลังงาน เมื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานที่สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานกำหนด โดยไฟฟ้า คิดเป็น ๕๒.๐๓% น้ำมันเชื้อเพลิงคิดเป็น ๗๓.๕๒% ซึ่งไม่เกินมาตรฐานที่กำหนด

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
		- มีโครงการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒ ครั้ง/ปี (โครงการสำนักงาน กปร. พอเพียง)	โครงการชุมชนสืบสานพระราชดำริ เพื่อสานสัมพันธ์กับชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับสำนักงาน กปร. โดยผู้ร่วมโครงการ (เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และชุมชน) ได้เรียนรู้แนวทางการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างเสริมอาชีพ โดยศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ มีนาคม ๒๕๕๙
	๓.๒ โครงการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม	- มีโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของสำนักงาน กปร.	โครงการสัมมนา สำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๕๙ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๗๓ คน
๔. การพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ	๔.๑ โครงการประเมินผลประสิทธิภาพการบริหารองค์กร	การประเมินผลประสิทธิภาพการบริหารองค์กร	การจัดทำตัวชี้วัดระดับสำนัก/ศูนย์/กอง/กลุ่ม
๕. การป้องกันและปราบปรามทุจริต	๕.๑ แผนงานป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ	- สร้างเครือข่ายการต่อต้านทุจริตทั้งภายในและภายนอก	๑. ร่วมเป็นเครือข่ายองค์กรภาคีร่วมจัดสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๑-๒ กันยายน ๒๕๕๙ กับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ๒. สำนักงาน กปร. ดำเนินการตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๕ ๓. จัดทำช่องทางในการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับจริยธรรมและการทุจริตให้กับคุณธรรมการจริยธรรม โดยผ่านทางกล่องรับข้อมูลที่ติดตั้งภายในสำนักงาน กปร.
	๕.๒ โครงการส่งเสริมจริยธรรมตามนโยบายของคณะกรรมการจริยธรรม	- มีแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมจริยธรรม ระยะ ๔ ปี และแผนปฏิบัติงานประจำปี	จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมจริยธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๕๙

ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เรียกโดยย่อว่า กปร. ประกอบด้วย

๑) นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๓) ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๔) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๖) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๗) ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๘) ราชเลขาธิการ	กรรมการ
๙) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑๐) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๒) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๑๓) ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๑๔) รองราชเลขาธิการที่ราชเลขาธิการมอบหมาย	กรรมการ
๑๕) เลขาธิการ กปร.	กรรมการและเลขานุการ
๑๖) รองเลขาธิการ กปร.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗) ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

ผังโครงสร้างภายใน

สำนักงาน กปร. ตามการแบ่งภารกิจและการมอบหมายงาน พ.ศ.๒๕๕๘
ตามคำสั่งสำนักงาน กปร. ที่ ๑๖๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

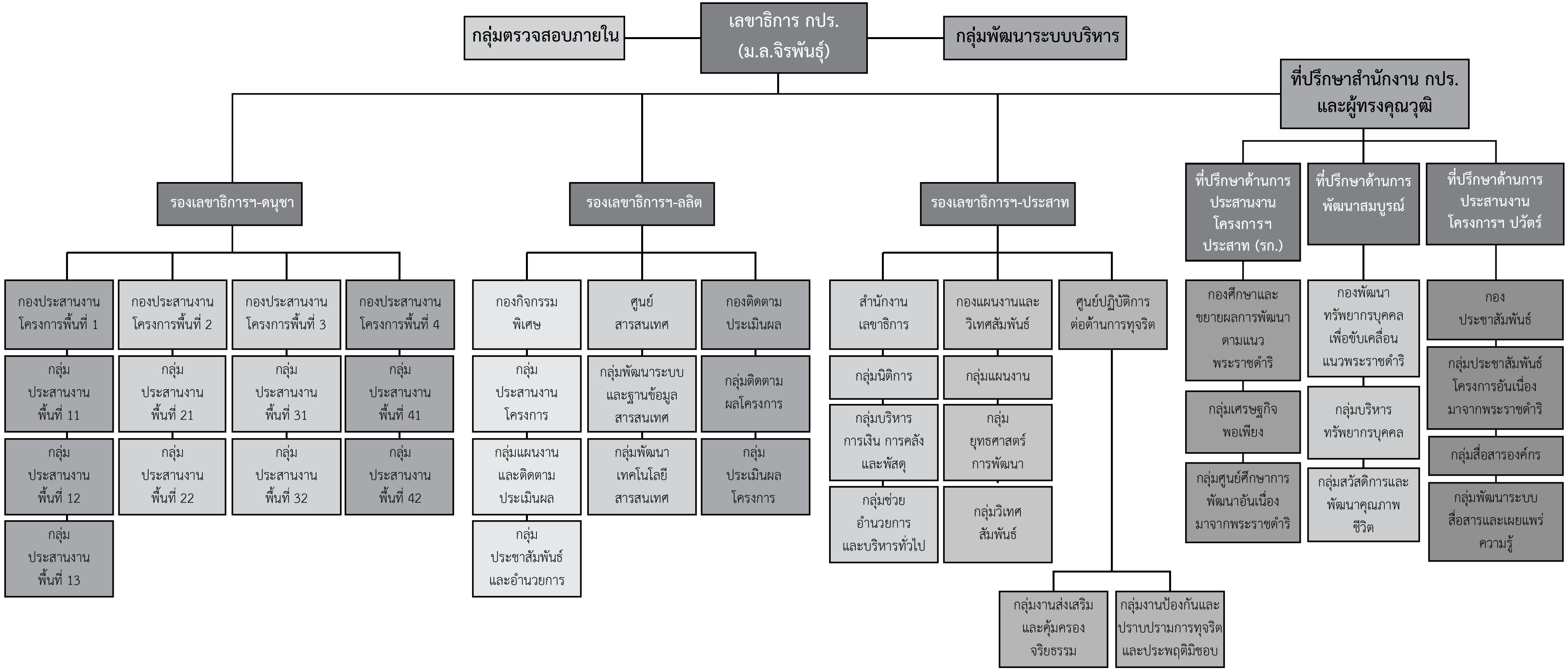

คณะผู้บริหาร
สำนักงาน กปร.

ม.ล.จิรพันธุ์ ทวีวงศ์
เลขาธิการ กปร.

นายดนุชา สินธวานนท์
รองเลขาธิการ กปร.

นายลลิต ถนอมสิงห์
รองเลขาธิการ กปร.

นายประสาท พาศิริ
รองเลขาธิการ กปร.

ที่ปรึกษาสำนักงาน กปร.

นายสมบูรณ์ วงศ์กาด
ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา

นายปวัตร์ นวะมะรัตน
ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ

นางสาวอุศนีย์ ธูปทอง
ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ

ผู้อำนวยการกอง/ศูนย์/กลุ่ม

นายภัททะพงศ์ เทียนศรี
ผู้อำนวยการกองกิจกรรมพิเศษ

นายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๑

นางสุพร ตรีนรินทร์
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๒

นายหทัย วสุนันต์
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๓

นายภัททะพงศ์ เทียนศรี
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกอง
ประสานงาน โครงการพื้นที่ ๔

นางสาววัชรี วัฒนไกร
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ

นางสาวถกลวรรณ ไกรสรกุล
ผู้อำนวยการกองแผนงาน
และวิเทศสัมพันธ์

นางกมลินี สุขศรีวงศ์
ผู้อำนวยการกองศึกษาและขยายผล
การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

นางศศิพร ปาณิกบุตร
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์

นายสุวิทย์ ดุลยะนันท์
ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคล
เพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

นางพิชญดา หัศภาค
ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล

นางศิริลักษณ์ ทัสนารมย์
กองศึกษาและขยายผลการพัฒนา
ตามแนวพระราชดำริ

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑

นางสาวทิพย์กมล ศุภกุลฐิติพัฒน์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๑

นายอภิศักดิ์ สรวิสูตร
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๒

นางสาวณัฐดา ศุภสินธุ์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๓

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒

นายนรินทร์ กาญจนฤกษ์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๒๑

นายปริญญวัฒน์ วัชรอาภากร
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๒๒

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓

นายดำรงค์ หินโม
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๓๑

นายศุภรัชต์ อินทราวุธ
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๓๒

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔

นายตรีวิทย์ วินิชสำเภาทิพย์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๑

นายสุทัศน์ ตั้งพิพัฒน์พงศ์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๒

กองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

นางสาวสมลักษณ์ บุนนาค
ผู้อำนวยการกลุ่มศูนย์ศึกษาการ
พัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นางสาวสุดารัตน์ คุสินธุ์
ผู้อำนวยการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง

กองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์

นายวัชระ หัศภาค
ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน

นางสาวธัญทิตตา นาครทรรพ
ผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์

นางสาวศีต์กร ตันกำแหง
ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนา

กองติดตามประเมินผล

นางเสาวลักษณ์ ควรพินิจ
ผู้อำนวยการกลุ่มติดตาม

นางสาวจำเนียร เพียรไม่คลาย
ผู้อำนวยการกลุ่มประเมินผล

กองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

นางสาวกาญจนา กำเนิดพันธ์
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล

ศูนย์สารสนเทศ

นายวิกรม คัยนันทน์
ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ

กองประชาสัมพันธ์

นายเอกชัย เพ็งสว่าง
ผู้อำนวยการกลุ่มสื่อสารองค์กร

นางสาวจินจะนะ แก้วไทรแย้ม
ผู้อำนวยกลุ่มประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขาธิการ

นางประพิณ แก้วทอง
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารการเงินการคลัง
และพัสดุ

นางศิริญญา ดิษฐบรรจง
ผู้อำนวยการกลุ่มช่วยอำนวยการ
และบริหารทั่วไป

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

นายนพปฎล มกุลกาญจน์
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

กลุ่มตรวจสอบภายใน

นางสาวเกษร บุญยกิจสมบัติ
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน การทุจริต

นายวัชระ หัศภาค
รักษาการผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อต้านทุจริต

นางสาวสุธัญญา ลีแวง
ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริม
และคุ้มครองจริยธรรม

อัตรากำลัง สำนักงาน กปร.

กรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ปี ๒๕๕๙ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๑๓ ตำแหน่ง

ข้าราชการ

ตำแหน่ง	จำนวน	๑๒๔ ตำแหน่ง	คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๒๒ ของกรอบอัตรากำลังทั้งหมด
คน	จำนวน	๑๑๕ คน	คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓๘ ของบุคลากรทั้งหมด

ลูกจ้างประจำ

ตำแหน่ง	จำนวน	๒๓ ตำแหน่ง	คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๙ ของกรอบอัตรากำลังทั้งหมด
คน	จำนวน	๒๓ คน	คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๘ ของบุคลากรทั้งหมด

พนักงานราชการ

ตำแหน่ง	จำนวน	๖๖ ตำแหน่ง	คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๙๙ ของกรอบอัตรากำลังทั้งหมด
คน	จำนวน	๕๙ คน	คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๕ ของบุคลากรทั้งหมด

แผนภูมิภาพที่ ๑ แสดงกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(ตามจำนวนตำแหน่งของแต่ละประเภท)

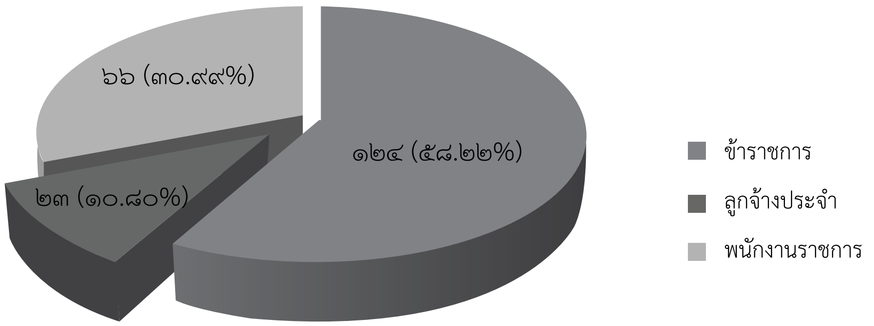

แผนภูมิภาพที่ ๒ แสดงอัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(ตามจำนวนบุคลากรของแต่ละประเภท)

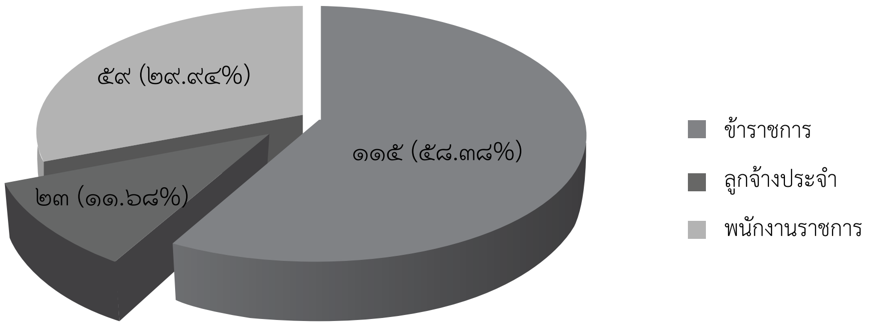

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

งบปกติ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ งบปกติ จำนวน ๖๘๗,๔๒๖,๐๐๐ บาท แยกตามงบรายจ่าย ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งบปกติ

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ร้อยละ
๑. งบบุคลากร	**๗๑,๗๐๘,๖๐๐.๐๐**	๑๐.๔๓
๑.๑ เงินเดือนค่าจ้างประจำ	๕๘,๑๙๓,๒๐๐.๐๐	
๑.๒ ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	๑๓,๕๑๕,๔๐๐.๐๐	
๒. งบดำเนินงาน	**๔๑,๔๘๕,๗๐๐.๐๐**	๖.๐๔
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	๓๕,๒๐๙,๒๐๐.๐๐	
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	๖,๒๗๖,๕๐๐.๐๐	
๓. งบลงทุน	**๓,๔๒๕,๒๐๐.๐๐**	๐.๕๐
๓.๑ ค่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	๓,๔๒๕,๒๐๐.๐๐	
๑) ค่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า ๑ ล้านบาท	๓,๔๒๕,๒๐๐.๐๐	
๔. งบเงินอุดหนุน	**๕๗๐,๔๓๕,๐๐๐.๐๐**	๘๒.๙๘
๔.๑ เงินอุดหนุนทั่วไป		
๑) ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง	๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	
๒) ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง	๑๐๐,๔๓๕,๐๐๐.๐๐	
๕. งบรายจ่ายอื่น	**๓๗๑,๕๐๐.๐๐**	๐.๐๕
๕.๑ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว	๓๗๑,๕๐๐.๐๐	
ยอดรวม	**๖๘๗,๔๒๖,๐๐๐.๐๐**	**๑๐๐.๐๐**

แผนภูมิภาพที่ ๓ แสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

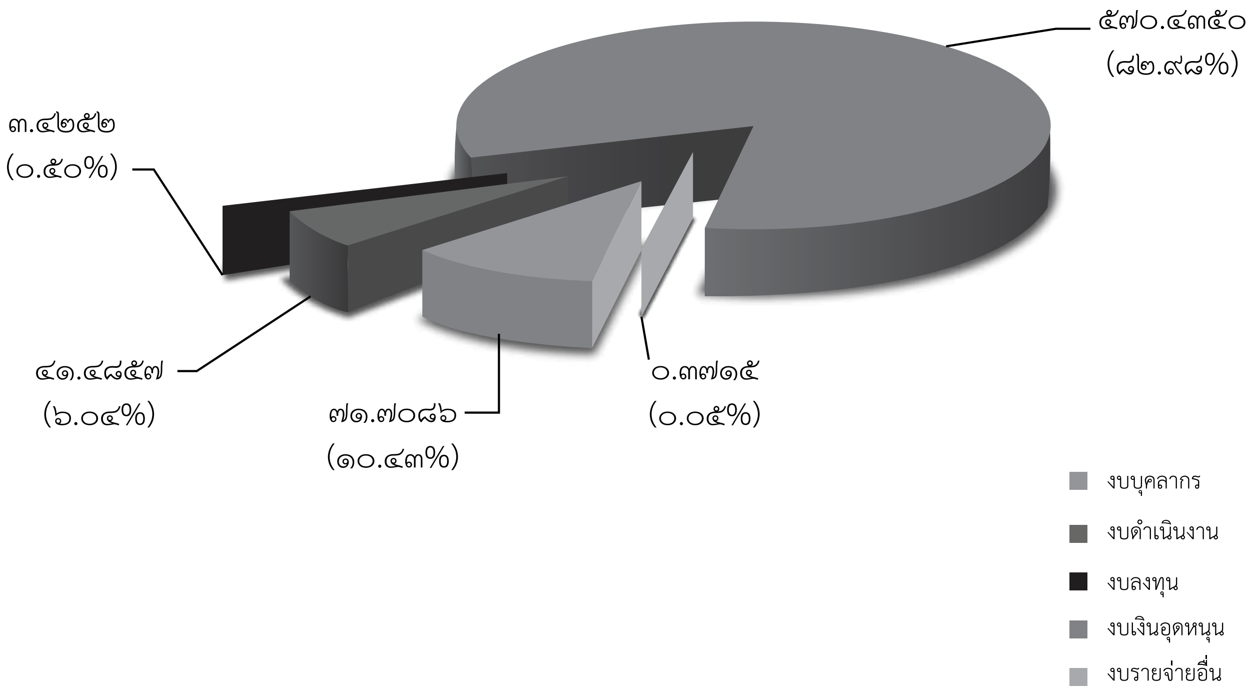

สรุปผลการเบิกจ่ายงบปกติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นเงิน ๖๘๐,๑๙๐,๒๘๕.๔๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๙๕ การสำรองเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีไม่มีหนี้ผูกพัน เป็นเงิน ๑,๖๑๙,๖๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๔ วงเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีมีหนี้ผูกพัน เป็นเงิน ๒,๔๓๘,๕๗๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๕ งบประมาณคงเหลือเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๑๗๗,๕๔๔.๕๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๖

ตารางที่ ๒ สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ งบปกติ

ประเภทรายจ่าย	วงเงินงบประมาณ (บาท)	การสำรองเงินกัน ไม่มีหนี้ผูกพัน (บาท)	กันไว้เบิกเหลื่อมปี กรณีมีหนี้ผูกพัน (บาท)	เบิกจ่าย (บาท)	คงเหลือ (บาท)
๑. งบบุคลากร	๗๑,๗๐๘,๖๐๐.๐๐	-	-	๖๘,๕๗๒,๕๔๖.๘๖	๓,๑๓๖,๐๕๓.๑๔
๑.๑ เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	๕๘,๑๙๓,๒๐๐.๐๐	-	-	๕๕,๖๒๕,๓๘๒.๐๔	๒,๕๖๗,๘๑๗.๙๖
๑.๒ ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	๑๓,๕๑๕,๔๐๐.๐๐	-	-	๑๒,๙๔๗,๑๖๔.๘๒	๕๖๘,๒๓๕.๑๘
๒. งบดำเนินงาน	๔๐,๖๘๔,๑๐๐.๐๐	๑,๑๓๐,๐๐๐.๐๐	๒,๔๓๘,๕๗๐.๐๐	๓๗,๐๗๔,๑๔๐.๙๓	๔๑,๓๘๙.๐๗
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	๓๔,๔๐๗,๖๐๐.๐๐	๙๔๕,๔๐๐.๐๐	๒,๔๓๘,๕๗๐.๐๐	๓๐,๙๙๒,๒๖๙.๙๘	๓๑,๓๖๐.๐๒
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	๖,๒๗๖,๕๐๐.๐๐	๑๘๔,๖๐๐.๐๐	-	๖,๐๘๑,๘๗๐.๙๕	๑๐,๐๒๙.๐๕
๓. งบลงทุน	๓,๔๒๕,๒๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	-	๓,๓๙๕,๐๙๙.๖๗	๑๐๐.๓๓
๓.๑ ค่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	๓,๔๒๕,๒๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	-	๓,๓๙๕,๐๙๙.๖๗	๑๐๐.๓๓
๑) ค่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า ๑ ล้านบาท	๓,๔๒๕,๒๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	-	๓,๓๙๕,๐๙๙.๖๗	๑๐๐.๓๓
๔ งบเงินอุดหนุน	๕๗๐,๔๓๕,๐๐๐.๐๐	-	-	๕๗๐,๔๓๕,๐๐๐.๐๐	-
๔.๑ เงินอุดหนุนทั่วไป	๕๗๐,๔๓๕,๐๐๐.๐๐	-	-	๕๗๐,๔๓๕,๐๐๐.๐๐	-
ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง	๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	-
ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง	๑๐๐,๔๓๕,๐๐๐.๐๐	-	-	๑๐๐,๔๓๕,๐๐๐.๐๐	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	๑,๑๗๓,๑๐๐.๐๐	๔๕๙,๖๐๐.๐๐	-	๗๑๓,๔๙๘.๐๐	๒.๐๐
๕.๑ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว	๑,๑๗๓,๑๐๐.๐๐	๔๕๙,๖๐๐.๐๐	-	๗๑๓,๔๙๘.๐๐	๒.๐๐
ยอดรวม	๖๘๗,๔๒๖,๐๐๐.๐๐	๑,๖๑๙,๖๐๐.๐๐ ๐.๒๔%	๒,๔๓๘,๕๗๐.๐๐ ๐.๓๕%	๖๘๐,๑๙๐,๒๘๕.๔๖ ๙๘.๙๕%	๓,๑๗๗,๕๔๔.๕๔ ๐.๔๖%

หมายเหตุ โอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากงบดำเนินงานไปงบรายจ่ายอื่น จำนวน ๘๐๑,๖๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางนำคณะเกษตรกรต้นแบบฯ เข้าร่วมงาน International Green Week (IGW) ๒๐๑๖ ณ กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ระหว่างวันที่ ๑๕–๒๕ มกราคม ๒๕๕๙

แผนภูมิภาพที่ ๔ แสดงผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย งบปกติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

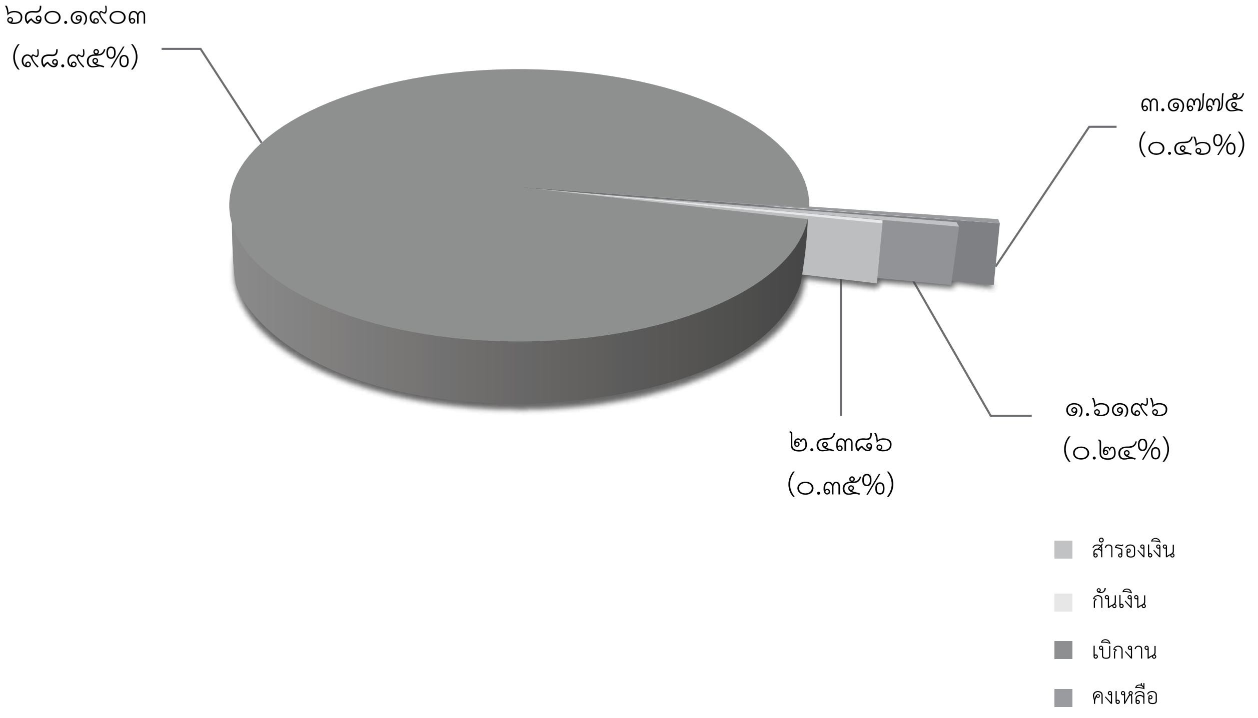

แผนภูมิภาพที่ ๕ แสดงการเปรียบเทียบวงเงินงบประมาณที่ได้รับและผลการใช้จ่ายเงิน - งบปกติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

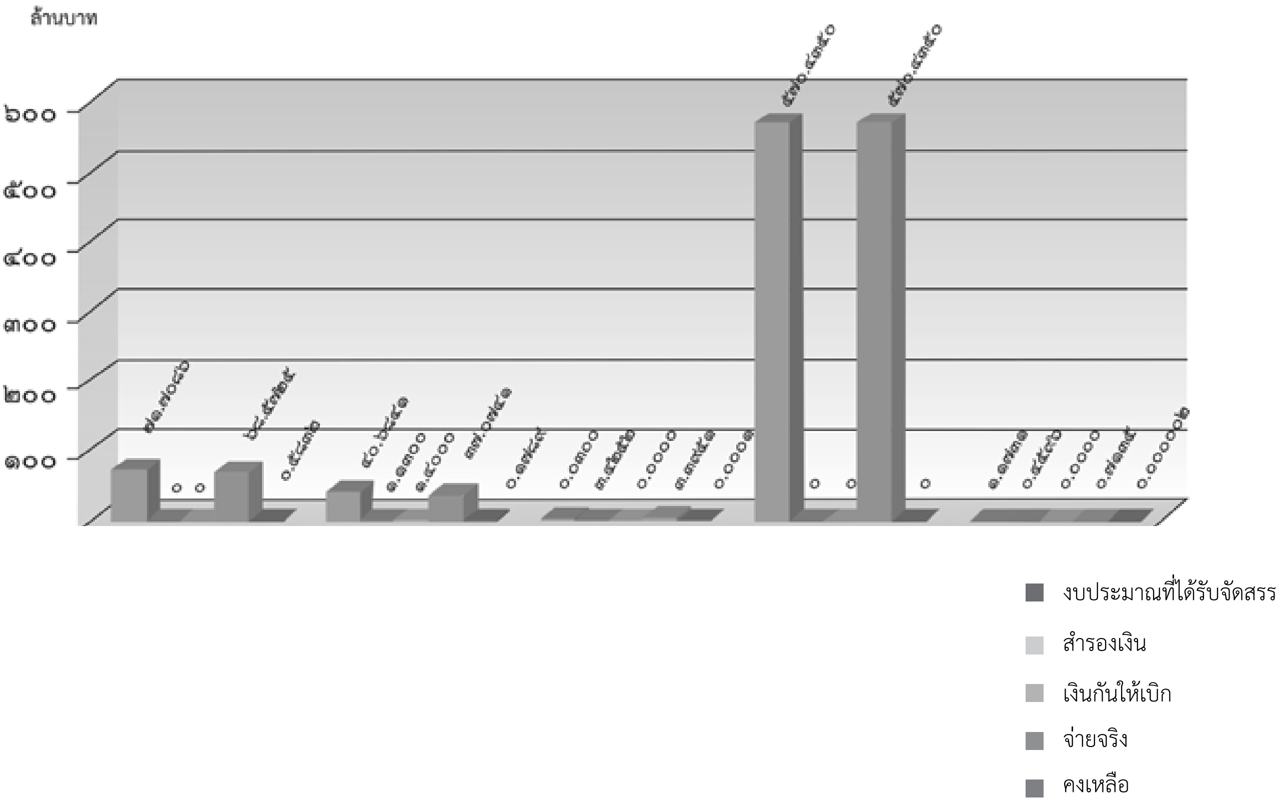

งบกลาง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ งบกลาง ค่าใช้ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๑ โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๕,๗๒๕,๘๓๗.๐๐ บาท แยกตามโครงการ ดังนี้

ตารางที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งบกลาง

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)
๑. งบกลางโครงการติดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	**๘,๒๒๘,๘๒๕.๐๐**
๑.๑ งบดำเนินงาน	๓,๓๔๘,๘๐๐.๐๐
๑.๒ งบลงทุน	๔,๘๘๐,๐๒๕.๐๐
๒. โครงการอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	**๑๖,๔๖๕,๑๔๖.๐๐**
๒.๑ งบเงินอุดหนุน	๑๖,๔๖๕,๑๔๖.๐๐
๓. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (งวดที่ ๑)	**๓๓,๑๔๓,๑๐๐.๐๐**
๓.๑ งบดำเนินงาน	๓๐,๓๘๗,๓๒๕.๐๐
๓.๒ งบลงทุน	๖๓๙,๘๗๕.๐๐
๓.๓ งบรายจ่ายอื่น	๒,๑๑๕,๙๐๐.๐๐
๔. โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (งบบริหารโครงการ, งานปรับปรุงพระตำหนัก) อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	**๔๕,๑๓๓,๗๒๖.๐๐**
๔.๑ งบเงินอุดหนุน	๔๕,๑๓๓,๗๒๖.๐๐
๕. โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการปลูกและศึกษาพันธุ์หญ้าแฝกฯ ประจำปี ๒๕๕๙) อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	**๓,๑๙๓,๗๒๐.๐๐**
๕.๑ งบเงินอุดหนุน	๓,๑๙๓,๗๒๐.๐๐
๖. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เพิ่มเติม (งวดที่ ๒)	**๑,๕๙๗,๖๙๐.๐๐**
๖.๑ งบดำเนินงาน	๑,๕๖๘,๘๐๐.๐๐
๖.๒ งบลงทุน	๒๘,๘๙๐.๐๐
๗. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (มูลนิธิอุทกพัฒน์)	**๑๔,๖๗๒,๐๕๐.๐๐**

ตารางที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งบกลาง

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)
๗.๑ งบเงินอุดหนุน	๑๔,๖๗๒,๐๕๐.๐๐
๘. โครงการส่งเสริมสตรอว์เบอร์รี่ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแม่งอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ (กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสตรอว์เบอร์รี่ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอนฯ)	**๑,๕๗๘,๙๘๐.๐๐**
๘.๑ งบเงินอุดหนุน	๑,๕๗๘,๙๘๐.๐๐
๙. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เพิ่มเติม (งวดที่ ๓) (ศูนย์สารสนเทศ)	**๓๕๐,๐๐๐.๐๐**
๙.๑ งบดำเนินงาน	๓๕๐,๐๐๐.๐๐
๑๐. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เพิ่มเติม (งวดที่ ๔) (แผนงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	**๑๕,๗๙๙,๕๐๐.๐๐**
๑๐.๑ งบดำเนินงาน	๑๔,๖๐๐,๐๐๐.๐๐
๑๐.๒ งบลงทุน	๑,๑๙๙,๕๐๐.๐๐
๑๑. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ (งวดที่ ๕)	**๕,๕๖๓,๑๐๐.๐๐**
๑๑.๑ งบดำเนินงาน	๒๗๖,๐๖๐.๐๐
๑๑.๒ งบลงทุน	๕,๒๘๗,๐๔๐.๐๐
ยอดรวม	**๑๔๕,๗๒๕,๘๓๗.๐๐**

สรุปผลการเบิกจ่ายงบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นเงิน ๑๑๒,๙๒๒,๗๗๘.๕๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๔๙ การสำรองเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีไม่มีหนี้ผูกพัน เป็นเงิน ๑๒,๗๓๓,๙๘๑.๐๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๔ เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีมีหนี้ผูกพัน เป็นเงิน ๑๙,๕๑๘,๗๒๓.๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๙ งบประมาณคงเหลือเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๕๐,๓๕๓.๘๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๘

ตารางที่ ๔ สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ งบกลาง

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)	การสำรองเงินกันไม่มีหนี้ผูกพัน (บาท)	กันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีมีหนี้ผูกพัน (บาท)	เบิกจ่าย (บาท)	คงเหลือ (บาท)
๑. งบกลางโครงการติดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	**๘,๒๒๘,๘๒๕.๐๐**	**๒,๕๔๐,๐๐๒.๐๘**	-	**๕,๖๐๘,๒๖๐.๙๒**	**๘๐,๕๖๒.๐๐**
๑.๑ งบดำเนินงาน	๓,๓๔๘,๘๐๐.๐๐	๒,๕๔๐,๐๐๒.๐๘	-	๘๐๘,๗๙๗.๙๒	-
๑.๒ งบลงทุน	๔,๘๘๐,๐๒๕.๐๐	-	-	๔,๗๙๙,๔๖๓.๐๐	๘๐,๕๖๒.๐๐
๒. โครงการอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	**๑๖,๔๖๕,๑๔๖.๐๐**	-	-	**๑๖,๔๖๕,๑๔๖.๐๐**	-
๒.๑ งบเงินอุดหนุน	๑๖,๔๖๕,๑๔๖.๐๐	-	-	๑๖,๔๖๕,๑๔๖.๐๐	-
๓. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ (งวดที่ ๑)	**๓๓,๑๔๓,๑๐๐.๐๐**	**๒,๓๐๐,๐๐๐.๐๐**	**๑๐,๖๘๙,๗๗๔.๐๐**	**๒๐,๑๐๗,๑๙๑.๖๗**	**๔๖,๑๓๔.๓๓**
๓.๑ งบดำเนินงาน	๓๐,๓๘๗,๓๒๕.๐๐	๗๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๖๘๙,๗๗๔.๐๐	๑๘,๙๖๖,๓๘๓.๖๖	๓๑,๑๖๗.๓๔
๓.๒ งบลงทุน	๖๓๙,๘๗๕.๐๐	-	-	๖๓๖,๕๗๘.๐๑	๓,๒๙๖.๙๙
๓.๓ งบรายจ่ายอื่น	๒,๑๑๕,๙๐๐.๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๕๐๔,๒๓๐.๐๐	๑๑,๖๗๐.๐๐
๔. โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (งบบริหารโครงการและ งานปรับปรุงพระตำหนัก) อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	**๔๕,๑๓๓,๗๒๖.๐๐**	-	-	**๔๕,๑๓๓,๗๒๖.๐๐**	-
๔.๑ งบเงินอุดหนุน	๔๕,๑๓๓,๗๒๖.๐๐	-	-	๔๕,๑๓๓,๗๒๖.๐๐	-
๕. โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการปลูกและศึกษาพันธุ์หญ้าแฝกฯ ประจำปี ๒๕๕๙) อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	**๓,๑๙๓,๗๒๐.๐๐**	-	-	**๓,๑๙๓,๗๒๐.๐๐**	-
๕.๑ งบเงินอุดหนุน	๓,๑๙๓,๗๒๐.๐๐	-	-	๓,๑๙๓,๗๒๐.๐๐	-
๖. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เพิ่มเติม (งวดที่ ๒)	**๑,๕๙๗,๖๙๐.๐๐**	-	**๗๖๓,๘๖๒.๕๐**	**๕๑๐,๑๗๐.๐๐**	๓๒๓,๖๕๗.๕๐
๖.๑ งบดำเนินงาน	๑,๕๖๘,๘๐๐.๐๐	-	๗๖๓,๘๖๒.๕๐	๔๘๑,๒๘๐.๐๐	๓๒๓,๖๕๗.๕๐
๖.๒ งบลงทุน	๒๘,๘๙๐.๐๐	-	-	๒๘,๘๙๐.๐๐	-

ตารางที่ ๔ สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ งบกลาง

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)	การสำรองเงินกันไม่มีหนี้ผูกพัน (บาท)	กันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีมีหนี้ผูกพัน (บาท)	เบิกจ่าย (บาท)	คงเหลือ (บาท)
๗. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (มูลนิธิอุทกพัฒน์)	**๑๔,๖๗๒,๐๕๐.๐๐**	-	-	**๑๔,๖๗๒,๐๕๐.๐๐**	-
๗.๑ งบเงินอุดหนุน	๑๔,๖๗๒,๐๕๐.๐๐	-	-	๑๔,๖๗๒,๐๕๐.๐๐	-
๘. โครงการส่งเสริมสตรอว์เบอร์รี่ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแม่งอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ (กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสตรอว์เบอร์รี่ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอนฯ)	**๑,๕๗๘,๙๘๐.๐๐**	-	-	**๑,๕๗๘,๙๘๐.๐๐**	-
๘.๑ งบเงินอุดหนุน	๑,๕๗๘,๙๘๐.๐๐	-	-	๑,๕๗๘,๙๘๐.๐๐	-
๙. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เพิ่มเติม (งวดที่ ๓) (ศูนย์สารสนเทศ)	**๓๕๐,๐๐๐.๐๐**	-	**๓๕๐,๐๐๐.๐๐**	-	-
๙.๑ งบดำเนินงาน	๓๕๐,๐๐๐.๐๐	-	๓๕๐,๐๐๐.๐๐	-	-
๑๐. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เพิ่มเติม (งวดที่ ๔) (แผนงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	**๑๕,๗๙๙,๕๐๐.๐๐**	**๖,๐๕๖,๙๓๙.๐๐**	**๔,๐๘๙,๐๒๗.๐๐**	**๕,๖๕๓,๕๓๔.๐๐**	-
๑๐.๑ งบดำเนินงาน	๑๔,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๖,๐๕๖,๙๓๙.๐๐	๓,๒๔๙,๓๗๗.๐๐	๕,๒๙๓,๖๘๔.๐๐	-
๑๐.๒ งบลงทุน	๑,๑๙๙,๕๐๐.๐๐	-	๘๓๙,๖๕๐.๐๐	๓๕๙,๘๕๐.๐๐	-
๑๑. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ (งวดที่ ๕)	**๕,๕๖๓,๑๐๐.๐๐**	**๑,๘๓๗,๐๔๐.๐๐**	**๓,๖๒๖,๐๖๐.๐๐**	-	**๑๐๐,๐๐๐.๐๐**
๑๑.๑ งบดำเนินงาน	๒๗๖,๐๖๐.๐๐	-	๒๗๖,๐๖๐.๐๐	-	-
๑๑.๒ งบลงทุน	๕,๒๘๗,๐๔๐.๐๐	๑,๘๓๗,๐๔๐.๐๐	๓,๓๕๐,๐๐๐.๐๐	-	๑๐๐,๐๐๐.๐๐
ยอดรวม	**๑๔๕,๗๒๕,๘๓๗.๐๐**	**๑๒,๗๓๓,๙๘๑.๐๘** **๘.๗๔%**	**๑๙,๕๑๘,๗๒๓.๕๐** **๑๓.๓๙%**	**๑๑๒,๙๒๒,๗๗๘.๕๙** **๗๗.๔๙%**	**๕๕๐,๓๕๓.๘๓** **๐.๓๘%**

แผนภูมิภาพที่ ๖ แสดงผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย งบกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

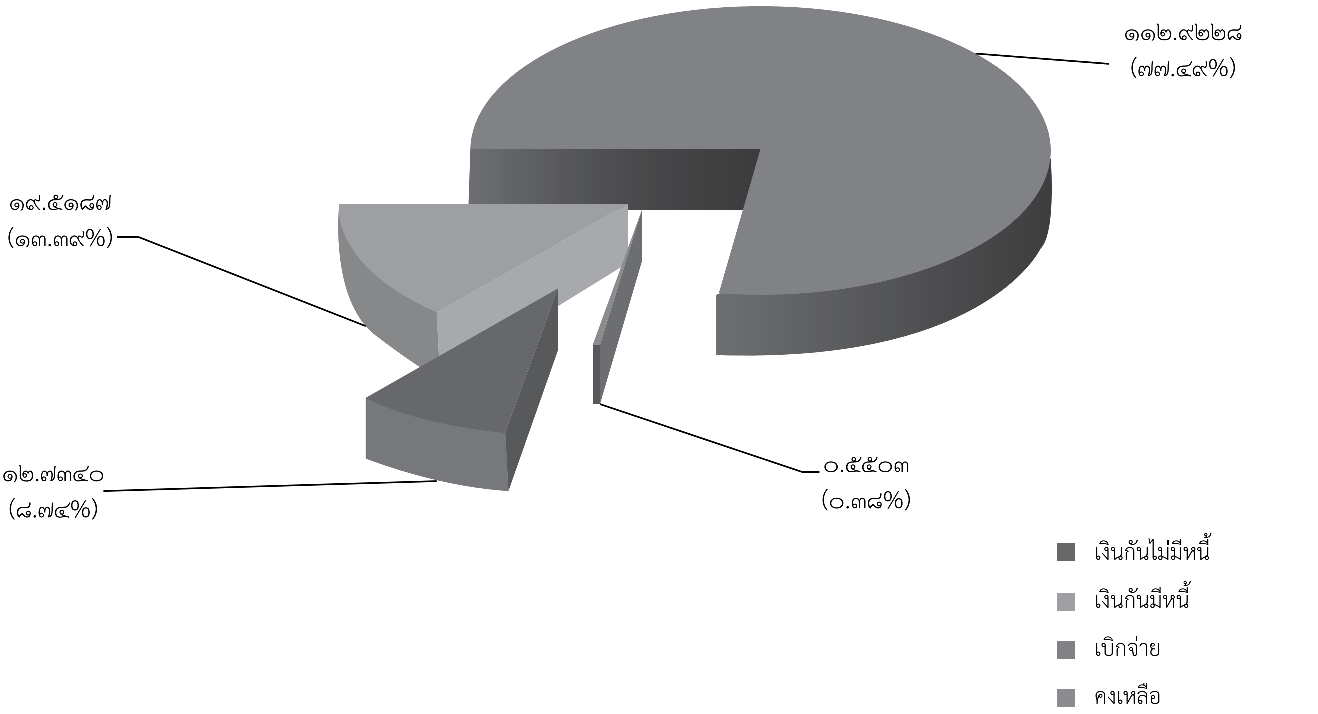

แผนภูมิภาพที่ ๗ แสดงการเปรียบเทียบวงเงินงบประมาณ งบกลางที่ได้รับ และผลการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

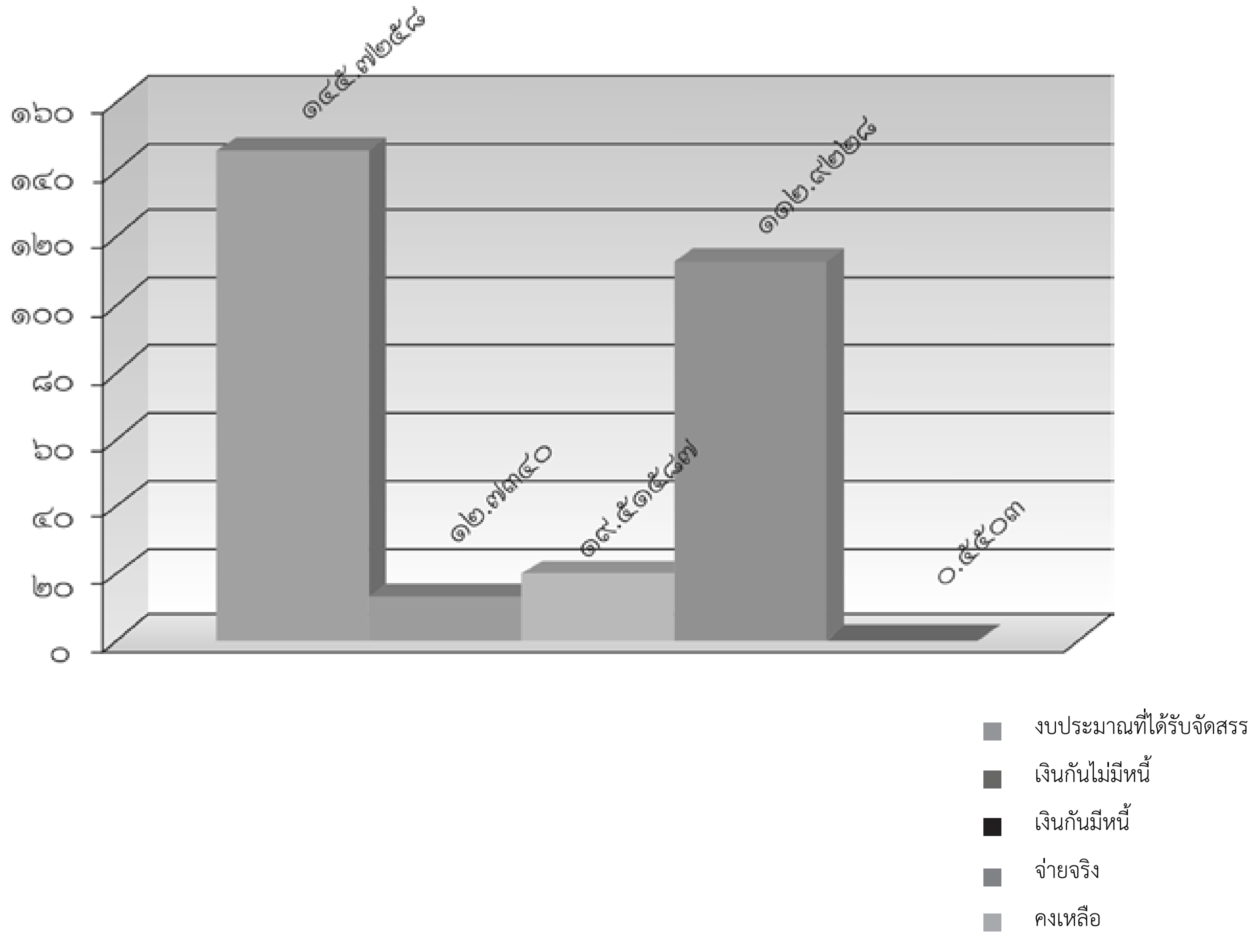

ผลการดำเนินงานตามคำรับรอง
การปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร. ปี ๒๕๕๙

การปฏิบัติงานของสำนักงาน กปร. ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๕๙ ประกอบด้วย ๒ มิติ ๔ ด้าน ได้แก่ มิติภายนอกด้านประสิทธิผล มิติภายนอกด้านคุณภาพ มิติภายในด้านประสิทธิภาพ และมิติภายในด้านพัฒนาองค์การ ซึ่งผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ในภาพรวมได้คะแนน ๔.๖๙๒๘ เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิที่ ๘

แผนภูมิที่ ๘ เปรียบเทียบผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงาน กปร. ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙

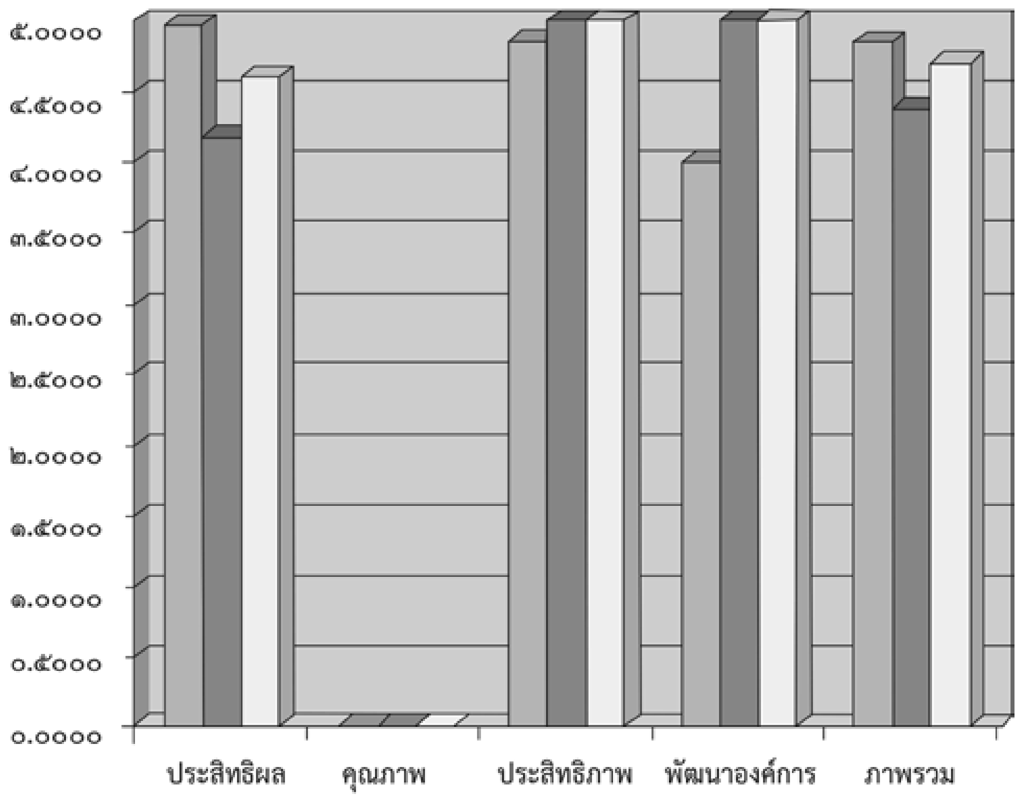

หมายเหตุ : มิติด้านคุณภาพปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๙ สำนักงาน กปร. ได้รับการยกเว้นไม่มีตัวชี้วัดด้านนี้

มิติภายนอก

ตัวชี้วัด		ปี ๒๕๕๗		ปี ๒๕๕๘		ปี ๒๕๕๙	
		เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน	เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน	เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน
ด้านประสิทธิผล							
๑.	ร้อยละของผลการดำเนินการเป็นไปตามแผน เฉพาะโครงการที่ได้รับการอนุมัติโดย กปร. หรือประธาน กปร. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๙๙.๐๘	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๙๗.๘๓	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๙๗.๙๕
๒.	ระดับความสำเร็จของประชาชนที่ได้รับประโยชน์และความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ระดับ ๕	ระดับ ๕	-	-	-	-
๓.	ร้อยละของผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์สำหรับโครงการที่ได้รับการอนุมัติงบประมาณจาก กปร. ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ – ๒๕๕๘	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕.๕๕	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๘๖.๕๔	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๖.๗๘
๔.	จำนวนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับการจัดตั้งเพื่อการขยายผลแนวพระราชดำริในปีงบประมาณ ๒๕๕๗	๑๒ ศูนย์	๒๒ ศูนย์	-	-	-	-
๕.	ร้อยละของผลลัพธ์การดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นไปตามวัตถุประสงค์สำหรับศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่จัดตั้งก่อนปีงบประมาณ ๒๕๕๗	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๓.๔๔	-	-	-	-
๖.	ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	-	-	-	-	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๙๘.๗๔
๗.	ระดับความสำเร็จของการขยายผลแนวพระราชดำริในกลุ่มเยาวชน รุ่นที่ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	-	-
๘.	ร้อยละการดำเนินงานโครงการค่ายเยาวชนสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๕	-	-	-	-	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๔.๔๓
๙.	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการดำเนินงานสนองพระราชดำริที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	-	-
๑๐.	ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการดำเนินงานสนองพระราชดำริ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผน	-	-	-	-	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๙.๓๗

มิติภายนอก

ตัวชี้วัด		ปี ๒๕๕๗		ปี ๒๕๕๘		ปี ๒๕๕๙	
		เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน	เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน	เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน
ด้านประสิทธิผล							
๑๑.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ ด้านการเกษตรและชนบท	-	-	ระดับ ๕	ระดับ ๑	ระดับ ๕	ระดับ ๑
ด้านคุณภาพ							
๑๒.	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ได้รับการยกเว้น					
๑๓.	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้กำหนดนโยบาย	ได้รับการยกเว้น					

มิติภายใน

ตัวชี้วัด		ปี ๒๕๕๗		ปี ๒๕๕๘		ปี ๒๕๕๙	
		เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน	เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน	เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน
ด้านประสิทธิภาพ							
๑๔.	ร้อยละการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน	-	-	ร้อยละ ๘๗	ร้อยละ ๙๖.๖๓	ร้อยละ ๘๗	ร้อยละ ๙๙.๑๒
๑๕.	ร้อยละการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวม	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๙.๐๘	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๙๙.๐๕	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๙๘.๙๕
๑๖.	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕
๑๗.	ระดับการประหยัดน้ำ	-	-	-	-	ระดับ ๕	ระดับ ๕
๑๘.	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศภาครัฐ	ระดับ ๕	ระดับ ๔.๗	ระดับ ๕	ระดับ ๔.๔	-	-
๑๙.	ร้อยละการพัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศภาครัฐ	-	-	-	-	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๐

ตัวชี้วัด		ปี ๒๕๕๗		ปี ๒๕๕๘		ปี ๒๕๕๙	
		เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน	เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน	เกณฑ์คะแนน ระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน
ด้านพัฒนาองค์การ							
๒๐.	ระดับความสำเร็จของการจัดทำรายงานลักษณะสำคัญขององค์การ	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	-	-
๒๑.	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาสมรรถนะองค์การ	ระดับ ๕	ระดับ ๓	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕
๒๒.	ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงาน	ร้อยละ ๘๕.๐๐	ร้อยละ ๙๖.๔๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐.๑๑	ระดับ ๘๐	ระดับ ๘๓.๘๖
๒๓.	ระดับความสำเร็จของการดำเนินโครงการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๗๕.๗๐	-	-	-	-
๒๔.	ระดับความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	-	-	-	-

ค่าคะแนนรวมทั้ง ๒ มิติ (๔ ด้าน)	๔.๘๓๙๒	๔.๓๘๖๐	๔.๖๙๒๘

หมายเหตุ : - ค่าคะแนนปี ๒๕๕๙ เป็นผลการประเมินตนเองเบื้องต้น

การดำเนินการตามนโยบายกำกับองค์การที่ดี ประจำปี ๒๕๕๙

โครงการชุมชนสืบสานพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. ได้จัดโครงการชุมชนสืบสานพระราชดำริ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามนโยบายกำกับองค์การที่ดี โดยโครงการชุมชนสืบสานพระราชดำรินี้เป็นโครงการที่จัดต่อเนื่องเป็นปีที่ ๔ มีกระบวนการศึกษาดูงานเรียนรู้จากพื้นที่จริงภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ นี้ได้นำประชาชนใน ๘ ชุมชนบริเวณใกล้เคียงสำนักงาน กปร. ได้แก่ ชุมชนวัดพระยาศิริไอยสวรรค์ ชุมชนวัดดาวดึงษาราม ชุมชนศรีอุลัย ชุมชนคลองเจ้าครุฑ ชุมชนสะพานไม้ ชุมชนวัดคฤหบดี ชุมชนบ้านปูน และชุมชนโค้งถ่าน จำนวน ๘๙ คน ในช่วงวันที่ ๒๖-๒๗ มีนาคม ๒๕๕๙ เดินทางไปศึกษาเรียนรู้แนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการรับฟังประสบการณ์ในการสนองพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากนายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ อดีตรองเลขาธิการ กปร. ผู้ปฏิบัติและน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตหลังเกษียณอายุ หลังจากนั้นมีกิจกรรมที่ให้ผู้ร่วมโครงการได้ฝึกปฏิบัติจริง แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก เป็นกลุ่มเพาะเห็ด โดยทีมวิทยากรจากงานส่งเสริมการเกษตร เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำก้อนเชื้อเห็ดแบบครบวงจร การทำโรงเรือนอย่างไรให้เหมาะสมกับก้อนเห็ดที่จะเพาะ การดูแลรักษา รดน้ำอย่างไร อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับก้อนเชื้อเห็ด สุดท้ายการเก็บผลผลิตเห็ดได้เมื่อใด ซึ่งหลักจากเรียนรู้ทุกกระบวนการแล้ว ทุกคนยังได้รับก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้าภูฐานไปทดลองปลูกเองที่บ้านเพื่อทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้มา

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มทำขนมประกอบอาชีพและผลิตของใช้ในครัวเรือน เรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตรด้วยกัน คือ

๑) การทำขนมลูกชุบ ตั้งแต่การเตรียมวัตถุดิบ การกวนถั่วหรือเผือก การปั้น การลงสี และการชุบวุ้นให้สวยงาม ๒) การทำมะม่วงแช่อิ่ม ควรใช้มะม่วงแก้ว ซึ่งมีรสเปรี้ยว ระยะเวลาในการดองมะม่วงและการแช่อิ่ม ทั้งนี้ สามารถนำผลไม้อื่น ๆ มาทำแช่อิ่มได้อีกด้วย และ ๓) เรียนรู้เกี่ยวกับการทำสบู่น้ำนมข้าว ซึ่งมีสรรพคุณบำรุงผิว อีกทั้งต้นทุนวัตถุดิบต่ำ สามารถปรุงแต่งกลิ่นและเพิ่มสรรพคุณให้กับสบู่ได้หลายชนิด ซึ่งหลังจากเรียนรู้ทุกหลักสูตรแล้วทุกคนยังได้รับผลิตภัณฑ์ที่ทำ ไม่ว่าจะเป็นขนมลูกชุบ มะม่วงแช่อิ่ม สบู่น้ำนมข้าวไปชิมและใช้กันอย่างทั่วหน้า

สำนักงาน กปร. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงการชุมชนสืบสานพระราชดำริที่จัดขึ้นทุกปี จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยรอบบริเวณสำนักงาน กปร. ให้เห็นถึงคุณค่าของแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งสามารถนำแนวทางมาบูรณาการในการพัฒนาคนในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

"พวกเราชาวชุมชน ๘ ชุมชน แขวงบางยี่ขัน กราบขอบพระคุณชาว กปร. ทุกท่านที่นำพาพวกเราไปศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในโครงการชุมชนสืบสานพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๙ เพื่อส่งเสริมอาชีพตามพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เราทุกคนได้ฝึกอบรมและฝึกอาชีพหลายอย่าง เช่น ทำขนมลูกชุบ ทำมะม่วงแช่อิ่ม (ซึ่งในเรื่องนี้เราสามารถบูรณาการต่อยอดเป็นผลไม้อื่นได้ เช่น ตะลิงปิง มะดัน ฯลฯ) การทำสบู่บำรุงผิวที่มีคุณภาพ ต้นทุนต่ำ การเพาะเห็ด ซึ่งผู้ได้รับการอบรมนี้ ปลื้มปิติมาก เพราะนี่คือการขยายฐานอาชีพสู่ชุมชน นั่นย่อมหมายถึงถ้าขยันหมั่นเพียร ความขัดสนในเศรษฐกิจชุมชนจะหายไป ความสุข ความหวังในอนาคตที่รุ่งโรจน์จะค่อย ๆ ฉายแสงเรืองรองขึ้น เราชาวชุมชน ๘ ชุมชนขอตอบแทนท่านด้วยการปฏิบัติตนให้อยู่ในธรรม ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้สมกับที่พระองค์ทรงห่วงใยพสกนิกรรากหญ้าอย่างพวกเราทุกคน"

อาจารย์จงกล ศรีพระลาน
ชุมชนคลองเจ้าครุฑ

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงาน กปร. ทำหน้าที่ในการประสานดำเนินงานในด้านการส่งเสริมธรรมาภิบาล การป้องกันและปราบปรามการทุจริต การส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรม และการจัดการเรื่องร้องเรียน โดยมีผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

การดำเนินงานด้านส่งเสริมจริยธรรม

คณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงาน กปร. ที่มี ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ได้ประชุมรวม ๓ ครั้ง เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานด้านส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมของสำนักงาน กปร. และพิจารณาเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมจริยธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๕๙ เพื่อใช้ในการดำเนินงานต่อไป

สำนักงาน กปร. ได้จัดฝึกอบรมหลักสูตร "จริยธรรมและธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการ สำนักงาน กปร." ประจำปี ๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๓๐ สิงหาคม–๒ กันยายน ๒๕๕๙ ณ สำนักงาน กปร. และอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาลให้บุคลากรของสำนักงาน กปร. ในเรื่องแนวคิด หลักปฏิบัติ และตัวอย่างการดำเนินงานส่งเสริมจริยธรรม และธรรมาภิบาลของหน่วยงานทั้งหน่วยงานรัฐและองค์กรเอกชน มีบุคลากรเข้าร่วม ๔๐ คน โดยกระจายในทุกระดับ และในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ ได้จัดกิจกรรมบรรยายเรื่อง "จริยธรรมและธรรมาภิบาลในการทำงานสนองพระราชดำริ" โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการจริยธรรม สำนักงาน กปร. ให้ผู้บริหาร และบุคลากรของสำนักงาน กปร. ได้รับฟัง

การดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริต

ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมจริยธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ สำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๕๙ เช่น การพัฒนาระบบรับเรื่องร้องเรียนโดยเพิ่มช่องทางการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับจริยธรรมและการทุจริตให้กับคณะกรรมการจริยธรรมฯ ผ่านทางกล่องรับข้อมูลที่ติดตั้งภายในสำนักงาน กปร. มีการเผยแพร่ความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรมผ่านทางจดหมายข่าว สำนักงาน กปร. บอร์ดประชาสัมพันธ์ และเว็บไซต์ของสำนักงาน กปร. และจัดรายการจริยธรรมจำขึ้นใจทางเสียงตามสายภายในสำนักงาน กปร. ในช่วงเวลาเช้าและกลางวัน เป็นประจำทุกวันทำงาน เป็นต้น

สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) โดยผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๕๙ มีผลคะแนนร้อยละ ๘๐.๑๑ อยู่ในระดับสูงมาก

สำนักงาน กปร. ได้ร่วมเป็นองค์กรต้นแบบประเมินระดับองค์กรคุณธรรมคู่สัญญาหน่วยงานของรัฐ ร่วมกับศูนย์พัฒนานวัตกรรมต่อต้านการคอร์รัปชัน โดยมีการจัดกิจกรรมเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ สำนักงาน กปร. นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนกิจกรรมของเครือข่าย โดยร่วมเป็นองค์กรภาคีร่วมจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๑-๒ กันยายน ๒๕๕๙ กับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

ผลการดำเนินงาน ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๙

การตามเสด็จฯและสรุปพระราชดำริ

ในรอบปี ๒๕๕๙ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริเพื่อช่วยเหลือประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งสำนักงาน กปร. ได้รับสนองพระราชดำริ สรุปตามรายภาคดังนี้

พื้นที่ภาคกลาง

วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ศูนย์วิจัยข้าว จังหวัดสุพรรณบุรี

เสด็จพระราชดำเนินไปยัง ศูนย์วิจัยข้าวจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดอาคารเฉลิมพระเกียรติ และอาคารปฏิบัติการวิจัยด้านข้าว โดยมีนายสุภัทร ศรีสุนทรพินิต รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี นายอนันต์ สุวรรณรัตน์ อธิบดีกรมการข้าว นายปวัตร์ นวะมะรัตน ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นายสุวัฒน์ เจียระคงมั่น ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาข้าว นายสุรพล จัตุพร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวสุพรรณบุรี พร้อมด้วยข้าราชการและประชาชน เฝ้าฯ รับเสด็จ

วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ตำบลลำนารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

เสด็จพระราชดำเนินไปยัง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ตำบลลำนารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยมีนายสุเมธ ตันติเวชกุล ประธานมูลนิธิคืนช้างสู่ธรรมชาติ นายเกษมสันต์ จิณณวาโส ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. และคณะ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ทรงพระสุหร่ายช้าง ให้อาหารช้าง ปล่อยช้างคืนสู่ธรรมชาติ จำนวน ๖ เชือก และสัตว์ป่า จำนวน ๑๑ ชนิด รวม ๔๖๑ ตัว และเสด็จพระราชดำเนินไปยังพิพิธภัณฑ์ซับจำปา อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี เพื่อทรงเปิดพิพิธภัณฑ์ซับจำปา

วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเกี่ยวข้าวโดยรถเกี่ยวข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก โดยมี นายสุเมธ ตันติเวชกุล กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา พลโทถกลเกียรติ นวลยง ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นายสุจินต์ ไชยชุมศักดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. พร้อมทั้งหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นักเรียนนายร้อย และเกษตรกรในจังหวัดนครนายก ร่วมรับเสด็จ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

๑. ให้นักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าปลูกเห็ดฟาง นอกจากที่ปลูกเห็ดนางฟ้าแล้ว และส่วนที่เหลือยังสามารถนำไปทำปุ๋ยหมักได้อีกด้วย

๒. พื้นที่นาที่เป็นแก้มลิง (ตัวอย่างที่ลพบุรี) ต้องดูแลให้สามารถทำนาได้ก่อน เพราะต้องใช้พื้นที่สำหรับเก็บน้ำในฤดูน้ำหลาก

๓. ที่ปัตตานีไปส่งเสริมข้าวที่ผลผลิตสูง แต่ไม่ตรงกับความต้องการของชาวบ้าน รวมทั้งไม่สามารถทำเป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ได้เนื่องจากไม่บริสุทธิ์ ขอให้มูลนิธิชัยพัฒนาและสำนักงาน กปร. ได้ช่วยเหลือปัญหาดังกล่าวด้วย

วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘

โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

เสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดอาคารศูนย์เรียนรู้นานาชาติฯ โดยมี นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายสนิท ขาวสอาด ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี พลโทธนดล สุรารักษ์ เจ้ากรมการทหารช่าง นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน และ ศาสตราจารย์เกษม จันทร์แก้ว ผู้อำนวยการโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมด้วยข้าราชการ และประชาชน เฝ้าฯ รับเสด็จในโอกาสนี้ ทอดพระเนตรนิทรรศการพันธุ์ข้าวและการใช้ประโยชน์ ทอดพระเนตรนิทรรศการเทคโนโลยีทันสมัย จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินประทับรถไฟฟ้าไปยังอาคารปฏิบัติการวิจัยด้านข้าว ทอดพระเนตรแปลงนาผลิตเมล็ดพันธุ์คัด พันธุ์หลัก แปลงแสดงพันธุ์ข้าว และแปลงอนุรักษ์พันธุกรรมข้าว นิทรรศการเกี่ยวกับการศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรม

วัดทิพย์สุคนธาราม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปในพิธีสมโภชพระพุทธเมตตาประชาไทยไตรโลกนาถคันธารราฐอนุสรณ์ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ณ บริเวณลานประทักษิณ พุทธอุทยานพระพุทธเมตตาประชาไทยฯ วัดทิพย์สุคนธาราม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ กาญจนบุรี โดยมี นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา รองเลขาธิการพระราชวัง และผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ท่านผู้หญิงจรุงจิตต์ ทีขะระ รองราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สำนักราชเลขาธิการ นายชูชาติ ฉุยกลม ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ สำนักราชเลขาธิการ นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายสุเทพ น้อยไพโรจน์ อธิบดีกรมชลประทาน นายสมศักดิ์ สมบุญโต ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี นายธัญญา เนติธรรมกุล รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รักษาการอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นางเปรมพิมล พิมพ์พันธุ์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ ข้าราชการ ผู้นำท้องถิ่น และประชาชน เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงกดปุ่มไฟฟ้าเปิดแพรคลุมป้ายชื่ออาคารนิทรรศการอนุสรณ์แห่งการตื่นรู้ และทอดพระเนตรนิทรรศการ โดยมีนายวีระชัย ณ นคร บรรยายนิทรรศการองค์พระพุทธประวัติและประวัติสมเด็จพระมหาธีราจารย์

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาอิสาน
ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เพื่อทรงติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน โดยมีนายอนุกูล ตังคณานุกูลชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายณรงค์ ลีนานนท์ รองอธิบดีกรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการและประชาชนในพื้นที่เฝ้าฯรับเสด็จ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาเพิ่มประสิทธิภาพสระเก็บน้ำของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาอิสานให้สามารถเก็บกักน้ำได้ปริมาณเพิ่มมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำใช้สำหรับกิจกรรมทางการเกษตรของโรงเรียนในช่วงฤดูแล้ง ตามที่ครูใหญ่ได้กราบบังคมทูลรายงานถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำของโรงเรียน

วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองมะลิประเวศน์วิทยา
ตำบลอ่างคีรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

นายสมศักดิ์ ปะริสุทโธ เหมทานนท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา) พร้อมทั้งหัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการ รวมถึงประชาชนในจังหวัดจันทบุรี เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ ได้พระราชทานสิ่งของ แก่ครูตำรวจตระเวนชายแดน ผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้และเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทนชาวบ้าน จากนั้น ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ประกอบด้วย การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลอ่างคีรี การสาธิตการเรียนการสอนและเรือนพยาบาล การแปรรูปถนอมอาหาร กิจกรรมอาหารกลางวัน ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน และราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ ทอดพระเนตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน การดำเนินงานห้องสมุด โครงการฝึกอาชีพนักเรียน และกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน ตามลำดับ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหางแมว
ตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

พระราชทานสิ่งของแก่ครูตำรวจตระเวนชายแดน ผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้และเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทนชาวบ้าน ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน การแปรรูปถนอมอาหารและกิจกรรมอาหารกลางวัน ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทานและราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ ทอดพระเนตรการดำเนินงานห้องสมุด การสาธิตการเรียนการสอน และกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน พร้อมทั้งทรงฉายพระฉายาลักษณ์ร่วมกับคณะครูและนักเรียน รวมถึงคณะหน่วยแพทย์พระราชทาน ตามลำดับ

ในการนี้ มีพระราชดำริสรุปความว่า ให้กรมชลประทานพิจารณาสำรวจเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำเดิม และการพัฒนาแหล่งน้ำบริเวณโดยรอบโรงเรียนเพิ่มเติมให้เพียงพอกับการอุปโภคและบริโภค

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านบ่อชะอม ตำบลพวา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ และมีพระราชดำริสรุปความได้ ดังนี้

ให้กรมชลประทานพิจารณาแนวทางการพัฒนาสระน้ำ และฝายที่มีอยู่เดิมบริเวณโรงเรียน ให้มีน้ำเพียงพอกับความต้องการ

วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวังศรีทอง ตำบลวังสมบูรณ์ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว

นายภัครธรณ์ เทียนไชย ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา (ด้านควบคุมการก่อสร้าง) พร้อมด้วยข้าราชการและประชาชนในพื้นที่ เฝ้าฯ รับเสด็จ โอกาสนี้ ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผลและเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทนชาวบ้าน จากนั้น ครูใหญ่กราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนและความก้าวหน้าของโครงการตามพระราชดำริ ซึ่งได้มีพระราชกระแสเรื่องถั่วเมล็ดแห้งว่าหากมีปริมาณไม่เพียงพอให้ขยายพื้นที่ปลูกหรือให้ปลูกถั่วมะแฮะเสริม ทอดพระเนตรการสาธิตการเรียนการสอน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน การฟักไข่ในตู้ฟัก ซึ่งดัดแปลงมาจากตู้เย็น การฝึกอาชีพและการผลิตน้ำส้มควันไม้ น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา เข้ามา สนับสนุนองค์ความรู้และปัจจัยการผลิต

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์ ตำบลวังใหม่ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว

หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พลตำรวจตรีเทพ อมรโสภิต รองผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายสัญชัย เกตุวรชัย รองอธิบดีกรมชลประทานฝ่ายก่อสร้าง นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. พร้อมด้วยข้าราชการและประชาชนได้มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ ผู้แทนนักเรียน และพระราชทานพันธุ์ไม้ผลและเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทนชาวบ้าน จากนั้น ครูใหญ่กราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนและความก้าวหน้าของโครงการตามพระราชดำริ จากนั้น นายสัญชัย เกตุวรชัย รองอธิบดีกรมชลประทาน กราบบังคมทูลรายงานความก้าวหน้าโครงการอ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง จังหวัดสระแก้ว พร้อมเสนอแนวทางการเพิ่มศักยภาพแหล่งน้ำของโรงเรียนด้วยการนำน้ำจากอ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ส่งน้ำของโครงการมาเติมลงสระเก็บน้ำของโรงเรียนเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งานด้านการเกษตร ในการนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาดำเนินการภายในปี ๒๕๕๙ และได้มีพระราชกระแสเรื่องความก้าวหน้าของโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยโสมง ซึ่งรองอธิบดีกรมชลประทานได้กราบบังคมทูลว่า ในปี ๒๕๕๙ จะดำเนินการปิดกั้นลำน้ำเดิมเพื่อเริ่มเก็บกักน้ำในช่วงฤดูฝนที่จะถึง จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน งานประมง การฝึกอาชีพ การแปรรูปผลผลิต การผลิตปุ๋ยชีวภาพ กิจกรรม ห้องสมุด สหกรณ์ ห้องเด็กเล็กก่อนวัยเรียน และได้มีพระราชกระแสกับครูใหญ่ว่า ควรปลูกต้นน้อยหน่าในโรงเรียน เพราะแม้ผลจะออกยาก แต่สามารถนำใบมาใช้แก้ปัญหาโรคเหาที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนได้

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพีระยานุเคราะห์ ตำบลวังทอง อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว

ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ ผู้แทนนักเรียน และพระราชทานพันธุ์ไม้ผลและเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทนชาวบ้าน จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการสาธิตการเรียนการสอน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน การฝึกอาชีพ และทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทานและประชาชนที่เฝ้าฯรับเสด็จ

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

ได้มีพระราชกระแสถึงการบริหารจัดการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ที่สามารถสนับสนุนกิจกรรมด้านการเกษตรให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ได้ทุกโรงเรียน จากนั้น ทอดพระเนตรการเลี้ยงเห็ด และได้มีพระราชกระแสให้โรงเรียนจัดทำการแสดงขั้นตอนการทำเห็ดตะกร้าในรูปแบบวีดิทัศน์สั้น ๆ จากนั้น ทอดพระเนตรผลิตภัณฑ์ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งมีพระราชกระแสให้ถ่ายทอดความรู้เรื่องการทำผ้าไหมไปสู่รุ่นลูกหลานเพื่อช่วยสืบทอดองค์ความรู้ต่อไป

โรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

ได้มีพระราชกระแสถึงเรื่องการปลูกเห็ดนางฟ้า เนื่องจากเป็นเห็ดที่สามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย นอกจากนี้ ได้มีพระราชดำรัสแก่คณะเข้าเฝ้าฯ สรุปความว่า

"...การดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไม่ใช่เรื่องง่าย และต้องพบปัญหาหลายเรื่อง แต่ก็สามารถจัดการไปได้ทีละขั้นตอนจนสามารถดำเนินการมาได้เป็นอย่างดีจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น การที่ทุกท่านจะกระทำเรื่องใดแล้วเกิดปัญหาขอให้ค่อยดำเนินการแก้ไขแล้วจะผ่านพ้นไปด้วยดี และขอให้ทุกท่านประสบความสำเร็จ ขอให้มีความก้าวหน้าต่อไป..."

วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙
โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง รัชชโลทร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงเปิดโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง รัชชโลทร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมี พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลป์ยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายคมสัน เอกชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี พร้อมด้วยข้าราชการและราษฎรในพื้นที่เฝ้าฯรับเสด็จ ทรงรับฟังสรุปผลการดำเนินการก่อสร้าง และทรงกดปุ่มเปิดแพรป้าย จากนั้น ทรงปลูกต้นประดู่ป่า ทอดพระเนตรนิทรรศการ ทรงปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
โครงการสระเก็บน้ำพระราม ๙ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปทุมธานี

เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรผลงานประกวด “ โครงการประกวดออกแบบสิ่งประดิษฐ์กังหันลมเทคโนโลยีลมต่ำ” และพระราชทานถ้วยรางวัล ณ โครงการสระเก็บน้ำพระราม ๙ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปทุมธานี

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ “ให้ลดการใช้สารเคมี ในการทำการเกษตร น้ำจะได้ไม่เจือปนสารเคมี และให้ใช้น้ำอย่างประหยัด พร้อมกันนี้ มีพระราชดำริเกี่ยวกับการทดลองปลูกต้นไม้ ที่แปลงชาน้ำมัน ความว่า น่าจะนำไม้ทนเค็มไปทดลองปลูกในแปลงชาน้ำมัน ที่ทำไม่ได้ผล เพราะว่าดินเค็ม

วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนเรศวรป่าละอู หมู่ที่ ๓ ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงาน โดยมี นายทวี นริสศิริกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. พลตำรวจโทดรปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายโสภณ ธรรมรักษา วิศวกรใหญ่ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน และคณะเฝ้าฯ รับเสด็จ ทรงเปิด “อาคารมณีรัตน์” ซึ่งร้านจิตรลดาและประชาชน ร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ และทดแทนอาคารเรียนชั่วคราวเพื่อรองรับนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น

ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานดำเนินการจัดหาน้ำเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนและราษฎรบ้านป่าละอู โดยการขุดลอกสระเก็บน้ำของโรงเรียนจำนวน ๒ แห่ง และขุดลอกสระเก็บน้ำของหมู่บ้านป่าละอู จำนวน ๑ แห่ง รวมถึงขุดลอกฝายห้วยป่าเลา พร้อมปรับปรุงระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ เพื่อสนับสนุนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ตลอดจนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียน ให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านป่าหมาก หมู่ที่ ๘ ตำบลศาลาลัย อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงาน โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พลตำรวจตรีเทพ อมรโสภิต รองผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน และคณะเฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริให้ กรมชลประทาน พิจารณาดำเนินการจัดหาน้ำเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนและราษฎรบ้านป่าหมาก ให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ โดยการปรับปรุงฝายดังกล่าวให้มั่นคง พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำ และจัดสร้างถังเก็บน้ำเพิ่มเติมตามความเหมาะสมต่อไป

วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙
ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคีรีล้อม หมู่ที่ ๑ ตำบลช้างแรก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงาน โดยมี นายทวี นริสศิริกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. พลตำรวจโทดรปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายโสภณ ธรรมรักษา วิศวกรใหญ่ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน และคณะเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ ทรงเปิดศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคีรีล้อม ที่สร้างขึ้นตามพระราชดำริ โดยภาคเอกชนสนับสนุนงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน และพระราชทานพระราชทรัพย์สร้างบ้านพักครู เปิดสอนเมื่อปี ๒๕๕๗ ในระดับปฐมวัยถึงประถมศึกษาปีที่ ๖

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริให้กรมชลประทานจัดหาน้ำให้ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคีรีล้อม เพื่อใช้ในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และสนับสนุนการอุปโภคบริโภคของโรงเรียนให้มีน้ำใช้ได้อย่างเพียงพอตลอดปี โดยการปรับปรุงระบบประปาภูเขาเดิม พร้อมก่อสร้างถังพักน้ำและถังกรองน้ำ รวมถึงขุดลอกสระเก็บน้ำภายในโรงเรียนศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา (บ้านปาเกอะญอ) หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าเด็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี และให้กรมชลประทาน จัดหาน้ำช่วยเหลือศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา (บ้านปาเกอะญอ) และราษฎรในหมู่บ้าน ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมของหน่วยอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ โดยการจัดทำฝายกึ่งถาวรพร้อมระบบส่งน้ำและถังเก็บน้ำ

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙
โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริและโครงการเสริมสร้างศักยภาพเด็กและเยาวชนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมี หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พร้อมทั้งหัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการ รวมถึงประชาชน เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ มีพระราชดำริสรุปความได้ว่า " ให้นำชุดสื่อ ๖๐ พรรษาเฉลิมพระเกียรติฯ มาแจกให้โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสตูลด้วย"

โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง

ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริและโครงการเสริมสร้างศักยภาพเด็กและเยาวชนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ทอดพระเนตรการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพ กิจกรรมเกษตรเพื่อการเรียนรู้ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมธนาคารออมทรัพย์ กิจกรรมร้านสหกรณ์นักเรียน พร้อมทั้งทรงฉายพระฉายาลักษณ์ร่วมกับคณะครูและนักเรียน ทรงปลูกต้นจำปีสิรินธร ทรงเยี่ยมราษฎรตามลำดับ

โรงเรียนวัดบึงทองหลาง เขตบางกะปิ

ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริและโครงการเสริมสร้างศักยภาพเด็กและเยาวชนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ออมทรัพย์

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงดำนาโดยทรงรถปักดำ ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้ทอดพระเนตรนิทรรศการ และทรงรับฟังบรรยายสรุปผล

การดำเนินงานแปลงสาธิตการเกษตร พร้อมทั้งการช่วยเหลือราษฎรจังหวัดนครนายกซึ่งประสบภัยแล้งในปีที่ผ่านมา

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความได้ ดังนี้

(๑) พิจารณาขุดลอกหรือตบแต่งกำจัดวัชพืชปากคลองมะขามเฒ่า

(๒) ตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองพระยาบันลือ ซึ่งมีคราบสนิมบนผิวน้ำ โดยเฉพาะในช่วงต้นฤดูกาลเพาะปลูก

(๓) พิจารณาปลูกต้นไม้เพิ่มเติมในศูนย์พันธุ์ไม้ภาคใต้ ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

(๔) พิจารณาปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ (Hydroponic) โดยเปรียบเทียบระหว่างใช้ปุ๋ยแบบปกติ กับการใช้ปุ๋ยชีวภาพจากธรรมชาติ ซึ่งพบว่าโรงเรียนในกรุงเทพมหานครใช้ปุ๋ยชีวภาพจากธรรมชาติ แล้วมีต้นทุนถูกกว่าเท่าตัว แต่ผลผลิตไม่แตกต่างกัน

จากนั้น ได้เสด็จฯ ไปทรงดำนาโดยทรงรถปักดำ และทรงเก็บเกี่ยวผลผลิตบนคันนา อาทิ น้ำเต้า บวบ และแตงกวา เป็นต้น

วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙
สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติศรีนครเขื่อนขันธ์ จังหวัดสมุทรปราการ

เสด็จฯ ไปทรงเปิดสะพานศึกษาธรรมชาติ “เขื่อนขันธ์มรรคา” ณ สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติศรีนครเขื่อนขันธ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ทรงปลูกต้นยางนา ทรงกดปุ่มเปิดแพรคลุมป้ายสะพานศึกษาธรรมชาติ “เขื่อนขันธ์มรรคา” จากนั้นทรงทอดพระเนตรวีดิทัศน์ “การท่าเรือแห่งประเทศไทยกับสวนสาธารณะและพฤกษศาสตร์ศรีนครเขื่อนขันธ์” และทอดพระเนตรนิทรรศการ

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘
บ้านโคกไทรงาม ตำบลบ้านจารย์ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานของมูลนิธิชัยพัฒนาและทรงเยี่ยมราษฎรกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายอรรถพร สิงหวิชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายลลิต ถนอมสิงห์ ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาและรองเลขาธิการ กปร. นายเทอดศักดิ์ บุณยขจร ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ มูลนิธิชัยพัฒนา ว่าที่ร้อยตรี ไพเจน มากสุวรรณ์ รองอธิบดีกรมชลประทาน และคณะเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริ ความว่า ให้ราษฎรขุดสระไว้ใช้กันเองได้หรือไม่ โดยสำรวจความสมัครใจและความต้องการของราษฎรด้วย การดำเนินงานให้ใช้เครื่องจักรเครื่องมือและงบประมาณสนับสนุนจากมูลนิธิชัยพัฒนา

จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังกลุ่มผู้ผลิตอาหารสัตว์จากหอยเชอรี่ บ้านโคกไทรงาม โดยมี ดร.ทองเลียน บัวจูม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภากร ธาราฉาย จากคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และคณะกราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการใช้หอยเชอรี่เป็นอาหารสัตว์ และโครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่กระดูกดำ

จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปยังบ้านของนางปัด วิรัตน์ ราษฎรบ้านโคกไทรงาม ทอดพระเนตร บ้านที่พระราชทานให้ทดแทนบ้านเดิมที่เสียหายจากวาตภัยทั้งหลัง

บ้านหนองไผ่ ตำบลระแงง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปยังบริเวณพื้นที่โครงการก่อสร้างระบบส่งน้ำเพิ่มเติมจากสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอ่างเก็บน้ำห้วยลำพอก (บ้านกางของ) เพื่อจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ทอดพระเนตรแปลงนาผลิตเมล็ดพันธุ์ของสมาชิกกลุ่มที่อยู่บริเวณใกล้เคียง โดยมี ว่าที่ร้อยตรี ไพเจน มากสุวรรณ์ รองอธิบดีกรมชลประทาน กราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงานก่อสร้างระบบส่งน้ำเพิ่มเติมจากระบบท่อส่งน้ำเดิม ความยาวรวม ๑,๐๐๐ เมตร แบ่งเป็น การวางท่อส่งน้ำ ความยาว ๖๐๐ เมตร และก่อสร้างคลองส่งน้ำดาดคอนกรีต ความยาว ๔๐๐ เมตร สามารถส่งน้ำให้พื้นที่ได้ประมาณ ๕๐๐ ไร่ โดยใช้น้ำต้นทุนจากอ่างเก็บน้ำห้วยลำพอก ซึ่งมีความจุประมาณ ๑๑,๒๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ ความว่า

๑. ขอให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา มาสำรวจความต้องการการขุดลอกสระที่ตื้นเขิน รวมทั้งสำรวจการขุดสระขุดบ่อให้กับราษฎรที่มีความต้องการ และเมื่อได้ข้อมูลแล้วให้ดำเนินการขุดในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ หากราษฎรมีน้ำแล้วควรผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ผ่านเกณฑ์ด้วย

๒. อยากให้มีการแปรรูปสินค้าและงานหัตถกรรมที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยขอให้ร้านภัทรพัฒน์มาดูแลและปรับปรุงเพื่อให้สินค้ามีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

บ้านขอนแก่น ตำบลหนองฮะ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปยังกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” โดยมีผู้แทนมูลนิธิชัยพัฒนากราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงาน ในการนี้ได้มีพระราชดำริ ให้พิจารณาจัดหาแหล่งน้ำที่เหมาะสมให้กับราษฎรในพื้นที่ดังกล่าว

นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริ ความว่า อยากให้มีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในหมู่บ้านดังกล่าว ส่วนผ้าพื้นเมือง นอกจากจะทอไว้ใช้เองอยากให้เอามาขายให้กับร้านค้าของพระองค์ และขอให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนามาสอนการทำผลิตภัณฑ์พื้นเมืองให้มีความหลากหลาย เช่น การจัดทำผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก เป็นต้น

ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์ บ้านกุง ตำบลหนองฮะ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

โดยมีสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน และราษฎรในพื้นที่ เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้ ได้มีพระราชดำริแก่หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. ความว่า ขอให้สำนักงาน กปร. ไปดำเนินการจัดทำศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งมูลนิธิชัยพัฒนาได้ดำเนินการไว้เบื้องต้นแล้วที่อำเภอปะนาเระ และอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี โดยให้ดำเนินการเป็นไปตามระบบเมล็ดพันธุ์ข้าว และขอให้ไปศึกษาดูงานของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ที่ภาคอีสาน ภาคเหนือหรือภาคกลาง โดยขอให้ประสานการดำเนินงานศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวในเขตพื้นที่ภาคใต้กับสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนาต่อไป

วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘
โรงเรียนบ้านหนองกา (ประชารัฐพิทยา) ตำบลรัตนบุรี อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนบ้านหนองกา (ประชารัฐพิทยา) ซึ่งเป็นพื้นที่ขยายผลของโครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรผสมผสานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ที่ดำเนินการโดยมูลนิธิชัยพัฒนา โดยมีหม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายอรรถพร สิงหวิชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายลลิต ถนอมสิงห์ ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาและรองเลขาธิการ กปร. นายเทอดศักดิ์ บุณยขจร ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ มูลนิธิชัยพัฒนา นายเอนก รัตน์ปิยะภาภรณ์ ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘
โครงการก่อสร้างอาคารระบายน้ำฝายบ้านหนองโดน ตำบลหนองโดน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายเสรี ศรีหะไตร ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ พลโทธวัช สุกปลั่ง แม่ทัพภาคที่ ๒ นายลลิต ถนอมสิงห์ ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาและรองเลขาธิการ กปร. นายเทอดศักดิ์ บุณยขจร ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ มูลนิธิชัยพัฒนา นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริ ความว่า

๑. ในช่วงน้ำท่วมหรือน้ำมามาก ให้หาวิธีการนำน้ำไปเก็บไว้ในสระน้ำหรือในแปลงนาของเกษตรกร เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูทำนาหรือทำการเกษตร

๒. กรมชลประทานได้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำท่วมน้ำแล้งแล้ว ขอให้ผู้มีหน้าที่ด้านการเกษตรส่งเสริมกิจกรรมให้ได้จังหวะกับเรื่องของน้ำ ดังเช่นที่เขื่อนบางนรา จังหวัดนราธิวาส มีการลงแรงลงมือและใช้ให้คุ้มประโยชน์ ซึ่งในเรื่องนี้จังหวัดบุรีรัมย์รับที่จะจัดทำแผนพัฒนาอาชีพต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับราษฎรในพื้นที่ต่อไป

บ้านหนองโดน ตำบลหนองโดน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ในบริเวณหนองจระเข้เผือก ซึ่งเป็นหนึ่งในแหล่งน้ำที่กรมชลประทานได้ดำเนินการขุดลอกและวางระบบผันน้ำจากแหล่งน้ำต้นทุนมาเติม เพื่อช่วยเหลือราษฎรสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำทำการเกษตร ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริ ความว่า

๑. ควรมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำขึ้น แม้จะไม่ได้อยู่ในกลุ่มเมล็ดพันธุ์ก็ต้องให้เขาเข้ามาอยู่ในกลุ่มผู้ใช้น้ำด้วย และให้มีระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตร โดยให้กลุ่มผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการบริหารการใช้น้ำให้เป็นเวลา จะได้มีปริมาณน้ำเพียงพอและทั่วถึง และขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์มาช่วยดูแลในเรื่องนี้ด้วย

๒. การดำเนินงานโครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหนองเสม็ดน้อย ที่จะดำเนินการในระยะต่อไปอาจจะมีปัญหาเรื่องค่ากระแสไฟฟ้า ให้ไปประสานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้หรือไม่ เนื่องจากค่าสูบน้ำมีราคาสูงมาก ซึ่งในเรื่องนี้ นายศิวสรรค์ ขอบใจกลาง นายก อบต. หนองโดน ได้กราบบังคมทูลว่า หากค่ากระแสไฟฟ้ามีราคาแพงจะขอรับการสนับสนุนเป็น solar farm น่าจะดี และประหยัดค่ากระแสไฟฟ้าได้ ซึ่งในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ก็มีเกษตรกรตัวอย่างจำนวน ๓ ราย ที่ดำเนินการในเรื่องการสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริเพิ่มเติม ให้สำนักงาน กปร. ไปพิจารณาความเหมาะสมในการแก้ปัญหาน้ำแล้งด้วยการสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ โดยควรมีการศึกษาเปรียบเทียบถึงความคุ้มค่า คุ้มทุน การดูแลรักษา และปริมาณแสงแดดในพื้นที่อย่างละเอียด โดยการหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงานที่มาช่วยงานมูลนิธิชัยพัฒนาด้วย นอกจากนี้ พื้นที่รับประโยชน์ของโครงการนี้มี ๒ ตำบล คือ ตำบลหนองโดน และตำบลช่อผกา จึงควรมีการทำข้อตกลง (MOU) ในเรื่องต่าง ๆ โดยควรกำหนดอายุเวลาในการทำข้อตกลง และมีการลงนามกันเป็นระยะ จะได้มีการรับรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในพื้นที่บริเวณนี้ยังประสบปัญหาเรื่องน้ำหลายตำบล จึงควรพิจารณาแก้ไขปัญหาทั้งลุ่มน้ำลำปลายมาศ

๓. ให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนาพิจารณาดำเนินการสำรวจข้อมูลราษฎรที่ผลิตพันธุ์ข้าวในพื้นที่ และส่งเสริมการทำบ่อเก็บกักน้ำประจำไร่นา พร้อมแนะนำให้เกษตรกรทำนาโดยใช้วิธีปักดำ อย่าใช้เครื่องจักร ให้ใช้แรงงานมากขึ้น จะทำให้สามารถตรวจพบเมล็ดข้าวปนที่ไม่ได้เกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจนให้หาตัวอย่างความสำเร็จของเกษตรกรที่ทำได้ดีเพื่อส่งเสริมให้กลุ่มชาวบ้านสนใจทำตาม โดยขยายผลแบบค่อยเป็นค่อยไปและพัฒนาให้เป็นปราชญ์ชาวบ้านต่อไป

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำนางรอง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

โดยมี นายเสรี ศรีหะไตร ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายพิพัฒพงศ์ อิศรเสนา ณ อยุธยา ผู้แทนพิเศษสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และกรรมการบริหาร บริษัท ดอยคำผลิตภัณฑ์อาหาร จำกัด พลเอก สนั่น มะเริงสิทธิ์ อดีตแม่ทัพภาคที่ ๒ นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริเกี่ยวกับการดำเนินงาน ความว่า ขอให้กำชับแผนและการปฏิบัติให้ถูกต้องตรงกัน ต้องระมัดระวังเรื่องผลกระทบจากโรงงานที่อาจจะเกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ซึ่งได้เคยเกิดขึ้นที่โรงงานอื่นมาแล้วด้วย เช่น เรื่องการบำบัดน้ำเสีย และควรมีการประชาคมฟังความเห็นจากประชาชนด้วย นอกจากนี้ ต้องดูในเรื่องสภาพบริบทต่าง ๆ ของสังคมให้ดี เพราะในอดีตกับปัจจุบันมีความแตกต่างกันมาก เพื่อที่จะทำให้ราษฎรได้ประโยชน์และพอใจ รวมทั้งต้องดูเรื่องการควบคุมคุณภาพของสินค้าที่เป็นเครื่องดื่ม เช่น เรื่องกลิ่น และควรมีการแปรรูปอย่างอื่นเพื่อที่จะได้ช่วยรับซื้อผลผลิตของชาวบ้านด้วย ไม่ใช่เน้นผลิตน้ำมะเขือเทศอย่างเดียว

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทรัพย์ทรายทอง ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์

โดยมี พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายนพดล ไพฑูรย์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ นายทวี เต็มญารศิลป์

ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริแก่นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. และนายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญฯ กรมชลประทาน ความว่า ให้พิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทรัพย์ทรายทอง ที่อยู่ในระหว่างก่อสร้างศูนย์การเรียนแห่งใหม่

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
บ้านส้มป่อย ตำบลส้มป่อย อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายยุทธนา วิริยะกิตติ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ นายลลิต ถนอมสิงห์ ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา และรองเลขาธิการ กปร. นายเทอดศักดิ์ บุณยขจร ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ มูลนิธิชัยพัฒนา และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรสภาพแปลงนาในที่ดินส่วนพระองค์ โดยมีเจ้าหน้าที่มูลนิธิชัยพัฒนากราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงาน จากนั้น มีพระราชปฏิสันถารกับผู้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดิน และราษฎรที่ทำนาบนที่ดินส่วนพระองค์เพื่อนำร่องเข้าโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์

ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริ ความว่า

๑. หญ้าแฝกที่ปลูกรอบบริเวณพื้นที่ที่ขุดลอกฝายเป็นฟันหลอ ให้ดำเนินการปลูกใหม่อย่างถูกวิธี และให้ปลูกต้นไม้เพิ่มเติมเพื่อความร่มเย็น สวยงามด้วย

๒. ขอให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนาและกรมชลประทาน ดำเนินการขุดลอกคลอง ซึ่งอยู่อีกฝั่งของฝายบ้านตรอกล่าง เพื่อส่งน้ำช่วยเหลือราษฎร ตามที่นายพิชัย ธรสาธิตกุล ประธานกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลตูม ขอพระราชทานความช่วยเหลือ

วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘
โรงเรียนวัฒนธรรมชนเผ่าเด็กกำพร้า (หลัก ๖๗) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

โดยมี นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. ศาสตราจารย์ ดร. ไพรัช ธัชยพงษ์ ที่ปรึกษาอาวุโส สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิกรมชลประทาน นายนริศโรจน์ เฟื่องระบิล อุปทูตไทยประจำ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และผู้แทนฝ่ายลาว พลจัตวา สินทะวง ไซยะกอน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงป้องกันความสงบ พร้อมด้วยข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. เฝ้าฯ รับเสด็จ

โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

จุดที่ ๑ เสด็จฯ ไปยังอาคารสโมสร พร้อมทอดพระเนตรนิทรรศการการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน

จุดที่ ๒ เสด็จฯ เปิดป้ายอาคารเรียนรู้ “เลิศมิตร” หมายถึง อาคารที่นำมาซึ่งมิตรภาพอันยอดยิ่ง ซึ่งได้พระราชทานงบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียนคอมพิวเตอร์ และโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศฯ จัดหาระบบไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศ พร้อมเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน ๒๐ เครื่อง

จุดที่ ๓ ทรงเปิดป้ายโครงการระบบประปาและน้ำดื่มสะอาด โดย นายทวีพร สักหนอลาด รองผู้อำนวยการ

โรงเรียนวัฒนธรรมชนเผ่าเด็กกำพร้า กล่าวรายงานความเป็นมาของโครงการ พร้อมขอพระราชทานชื่อ "น้ำดื่มมิ่งมิตร" สามารถผลิตน้ำดื่มได้วันละประมาณ ๙๐–๑๒๐ ถังใหญ่ (๒๐ ลิตร)

จุดที่ ๔ ทรงเปิดป้าย "ศูนย์กีฬามิ่งมิตร" พร้อมพระราชทานอุปกรณ์กีฬา โดยมี นายสุวิทย์ สิมะสกุล เลขาธิการสมาคมไทย–ลาวเพื่อมิตรภาพ และ นายฟองสะลัด จันทะวง รองผู้อำนวยการโรงเรียนฯ ถวายรายงาน ประกอบด้วยสนามบาสเกตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามแบดมินตัน ลานออกกำลังกายกลางแจ้ง พร้อมเครื่องออกกำลังกาย

ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริ กับ นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. และ ศาสตราจารย์ ดร. ไพรัช ธัชยพงษ์ ที่ปรึกษาอาวุโส สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ดังนี้

๑. ได้มีการส่งเสริมด้านโภชนาการและสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนอย่างเพียงพอแล้ว เห็นสมควรเน้นการส่งเสริมด้านวิชาการให้กับนักเรียนต่อไป

๒. ให้ส่งเสริมความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ โดยการอบรมหลักสูตรขั้นพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ และจัดทำห้องปฏิบัติการให้กับโรงเรียนฯ

วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนค็อกนิสไทยเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตำบลแมดนาท่ม อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน นายสุรชาติ มาลาศรี ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ ความว่า

๑. ให้กรมชลประทาน พิจารณาจัดสร้างระบบสูบน้ำ อาคารโรงสูบน้ำ พร้อมทั้งก่อสร้างหอถังสูง เพื่อสูบน้ำเข้าแปลงเกษตรและสระน้ำภายในโรงเรียน จำนวน ๒ แห่ง เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค เลี้ยงสัตว์ และการเกษตร

๒. ให้กรมชลประทานเร่งรัดการจัดทำแผนการเรียนการสอน หลักสูตรการชลประทาน สำหรับนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายพระราชานุเคราะห์

๓. ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ดำในโรงเรียน และให้นักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ เข้ามาศึกษาเรียนรู้จากศูนย์ภูพานฯ ให้มากยิ่งขึ้น

จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย เฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

โดยมี นายกฤษฎา บุญราช ปลัดกระทรวงมหาดไทย พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นางสุพร ตรีนรินทร์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒ สำนักงาน กปร. นายสมชาย คณาประเสริฐกุล ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๗ กรมชลประทาน และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ ความว่า

๑. มีผู้ใหญ่บ้านละแวกนี้บอกว่าขาดแคลนน้ำ ขอให้กรมชลประทานพิจารณาจัดหาน้ำให้แก่ราษฎรบริเวณใกล้เคียงด้วย

๒. ให้โรงเรียนอื่น ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์เพิ่มเติมด้วย

๓. การสอนด้านอาชีพ โครงการฝึกอาชีพของงานช่างไฟฟ้า ควรมีการสอนเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินสายไฟให้กับนักเรียนด้วย

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙

โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายสุเทพ น้อยไพโรจน์ อธิบดีกรมชลประทาน นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน ด้านจัดสรรน้ำและบำรุงรักษาและคณะเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ทรงเปิดระบบผลิตน้ำประปาของโรงเรียนฯ ซึ่งกรมชลประทานดำเนินงานสนองพระราชดำริ โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน กปร. ในการจัดหาน้ำใช้อุปโภคบริโภคภายในโรงเรียน ประกอบด้วยการสูบน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เชื่อมต่อกับระบบน้ำประปาที่มีอยู่ภายในโรงเรียน รวมทั้งใช้ในโครงการเกษตรของโรงเรียน และได้พระราชทานพระราชดำริแก่นางเปรมพิมล พิมพ์พันธุ์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ ความว่า ให้พิจารณาแนวทางอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้ในโรงเรียนเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึ่งบารมี ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

โดยมี นายอดิศักดิ์ เทพอาสน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร นายสุเทพ น้อยไพโรจน์ อธิบดีกรมชลประทาน นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน นางสุพร ตรีนรินทร์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒ สำนักงาน กปร. และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ทรงกดปุ่มไฟฟ้าเดินเครื่องระบบสูบน้ำ ซึ่งกรมชลประทานได้ทำการสำรวจ วางแผน และปรับปรุงระบบส่งน้ำ ตามแนวพระราชดำริเมื่อปี ๒๕๕๖ เพื่อให้มีน้ำพอเพียงสำหรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของโรงเรียน ต่อมาในปี ๒๕๕๘ สำนักงาน กปร. ได้สนับสนุนงบประมาณดำเนินงานจัดทำระบบผลิตน้ำประปา ประกอบด้วย การปรับปรุงสระเก็บน้ำ ความจุ ๑๘,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร เครื่องสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมสถานีระบบกรองน้ำ ท่อส่งน้ำ และบ่อพักน้ำ ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ ช่วยให้โรงเรียนมีน้ำสะอาดสำหรับอุปโภค-บริโภค และสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอตลอดปี

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ ความว่า

๑. ให้นำสตรอเบอร์รี่มาทดลองปลูกในพื้นที่วัดป่าดงชมภูพาน

๒. ให้กรมชลประทานนำความรู้จากการออกแบบระบบชลประทาน และการติดตั้งถังตกตะกอน เพื่อผลิตน้ำ

ประปาจากน้ำผิวดินดังกล่าว นำมาจัดทำเป็นคู่มือการใช้งานและการดูแลซ่อมบำรุงรักษา ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้หลักการชลประทาน และการดูแลรักษาต่อเนื่อง ถือเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ภายในโรงเรียน เป็นวิชาที่ไม่ต้องออกไปศึกษาดูงานที่อื่น โดยมีครูวิทยาศาสตร์เป็นผู้อธิบาย หรือประสานให้กรมชลประทานในพื้นที่มาช่วยอธิบาย ต้องสอนให้นักเรียนรู้คุณค่าของน้ำ การใช้น้ำอย่างประหยัด และควรทำในลักษณะเช่นนี้ที่โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม ซึ่งได้มีระบบประปาของโรงเรียนเช่นกัน

๓. ให้เขียนป้ายในพื้นที่โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันว่า "ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก" พร้อมอธิบายในแต่ละแปลง จะถ่ายภาพนำไปเป็นตัวอย่างให้แก่โรงเรียนในประเทศกัมพูชาที่ได้พระราชทานโครงการให้ความช่วยเหลือ

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ ๘ ตำบลดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายสมชาย คณาประเสริฐกุล ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๗ กรมชลประทาน และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองดู่ ตำบลนาใน อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองดู่ โดยมี นายสมชาย วิทย์ดำรงค์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน ด้านจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา นางสุพร ตรีนรินทร์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒ สำนักงาน กปร. และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ทรงเปิดอาคารเฉลิมพระเกียรติซึ่งมูลนิธิสงเคราะห์ครอบครัวทหารผ่านศึก ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จัดสร้างขึ้นในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคอนราดเฮงเค็ล ตำบลนาใน อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายสมชาย วิทย์ดำรงค์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม นางสุพร ตรีนรินทร์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒ สำนักงาน กปร. และคณะเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้ ได้มีพระราชดำริแก่หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. ความว่า ให้สำนักงาน กปร. ประสานกรมศิลปากร กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาปรับปรุง พิพิธภัณฑ์ที่จัดตั้งภายในโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เหมาะสม และบริหารจัดการเพื่อให้เยาวชนและบุคคลทั่วไปได้เข้ามาใช้ประโยชน์ในพิพิธภัณฑ์ให้มากยิ่งขึ้น

วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙
มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดการประชุมวิชาการและนิทรรศการทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน โดยมี นายกำธร ถาวรสถิต ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น นายพรชัย จุฑามาศ รองผู้อำนวยการโครงการ อพ.สธ. หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙
โรงเรียนบ้านโคกป่ากุง หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู

โดยมี นายสมบูรณ์ ศิริเวช รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู นางศศิวิมล นพสุวรรณ ผู้ประสานงานโครงการด้วยรักและห่วงใยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ได้พระราชทานสิ่งของแก่ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกป่ากุง ผู้แทนนักเรียนชาย-หญิง ๒ คน และพระราชทานพันธุ์ไม้ผลและเมล็ดพันธุ์ผัก แก่ผู้แทนชาวบ้าน ๒ คน และได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายสัตวแพทย์ธนิตย์ อเนกวิทย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต ๑๐ และ ๑๒ นายปรีชา หีบแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกป่ากุง และข้าราชการจากส่วนที่เกี่ยวข้อง ความว่า ให้นำไก่ดำภูพานสายพันธุ์ต่าง ๆ ไปเลี้ยงที่โรงเรียนอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย

นอกจากนี้ นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. ได้กราบบังคมทูลรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำทุ่งใหญ่ หนองโดน พร้อมอาคารประกอบ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งดำเนินการโดยชลประทาน ผลงานขุดลอกได้ร้อยละ ๗๐ คาดว่าจะขุดลอกแล้วเสร็จประมาณปลายเดือนเมษายน ๒๕๕๙

พร้อมกันนี้ ได้ทรงสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำช่วยเหลือราษฎร ตำบลตูม อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙
กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านกระเบื้อง ตำบลนาหนองไผ่ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรผลการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านกระเบื้อง ในการนี้ ได้มีพระราชดำริสรุปความว่า

๑. ปีนี้ฝนแล้งให้ขุดสระน้ำลงไปลึกประมาณ ๖ เมตร ตามความต้องการของราษฎร และขุดขยายไปเรื่อย ๆ ได้หรือไม่

๒.ให้ปลูกข้าวพันธุ์หอมมะลิ ๑๐๕พระราชทานให้มากยิ่งขึ้น

กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านกันโจรง ตำบลกระหาด อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรผลการดำเนินงานโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านกันโจรง พร้อมทั้งได้มีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรสมาชิกกลุ่มฯ และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. กรณีราษฎรในกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ผลิตพันธุ์ข้าวไม่ผ่านเกณฑ์ มูลนิธิชัยพัฒนาจะรับซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวในราคาที่สูงกว่าโรงสี

๒. ให้พิจารณาจัดหาแหล่งน้ำให้กับราษฎร โดยให้ขุดสระน้ำลึก ๖ เมตร รวมทั้งให้สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพิ่มเติมให้แก่ราษฎรด้วย

กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านฮ็อง ตำบลเพี้ยราม อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรผลการดำเนินงานโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านฮ็อง ตำบลเพี้ยราม อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จากนั้น ได้มีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรสมาชิกกลุ่มฯ และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

ที่ว่าการอำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปยังที่ว่าการอำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ในการนี้ ได้พระราชทานพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ จำนวน ๕๖๔ ตัน แก่กำนัน ๑๗ ตำบลที่ประสบภัยแล้ง เพื่อนำไปแจกจ่ายให้กับราษฎร จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

สระน้ำสาธารณะเพื่อบริโภคพระราชทาน บ้านยางเตี้ยใต้ ตำบลระแงง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

ในการนี้ เจ้าหน้าที่มูลนิธิชัยพัฒนากราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงานโครงการพระราชทานความช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยแล้ง และกำนันตำบลระแงงกราบบังคมทูลรายงานผลการใช้ประโยชน์สระน้ำสาธารณะเพื่อบริโภคพระราชทาน จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังสระน้ำสาธารณะพระราชทาน แห่งที่ ๒ โดยมี นายอานนท์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และคณะ กราบบังคมทูลรายงานความเป็นมาในการจัดทำโครงการระบบสารสนเทศสระน้ำพระราชทานในจังหวัดสุรินทร์ และผลการจัดทำโครงการระบบสารสนเทศสระน้ำพระราชทาน

กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านหนองไผ่ ตำบลระแงง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรผลการดำเนินงานโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านหนองไผ่ ตำบลระแงง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

จากนั้น ได้มีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรสมาชิกกลุ่มฯ และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้พิจารณาขุดลอกลำห้วยกุดไผท ซึ่งเป็นลำห้วยที่ไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยลำพอก เพื่อเก็บน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตรในฤดูแล้ง ให้แก่ราษฎรในโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน และราษฎรบริเวณใกล้เคียง ตามที่ได้พระราชทานพระราชดำริให้ นายวิเชียร บริบาล กำนันตำบลระแงง เป็นผู้ให้ข้อมูลแหล่งน้ำที่มีความต้องการจะพัฒนาต่อไปด้วย

๒. ให้พิจารณาขุดลอกห้วยลำพอก โดยให้ขุดเป็นจุด ๆ เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งต่อไป

กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านกุง ตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรผลการดำเนินงานโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านกุง ตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ จากนั้น ได้มีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรสมาชิกกลุ่มฯ และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดสุรินทร์ หมู่ที่ ๒ บ้านกุง ตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

โดยมีเจ้าหน้าที่มูลนิธิชัยพัฒนากราบบังคมทูลรายงานภาพรวมผลการดำเนินงานโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" และการผลิตข้าวหอมมะลิ "จันกะผัก" เพื่อบริโภค

จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ การซ้อมแผนระงับเหตุอัคคีภัยในโรงงาน และมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านโคกไทรงาม ตำบลบ้านจารย์ อำเภอสังขะ และบ้านขอนแก่น ตำบลหนองฮะ อำเภอสำโรงทาบ จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโคกแสลง หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเมียง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโคกแสลง เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และกิจกรรมการปลูกฝังให้นักเรียนใช้น้ำอย่างประหยัด โดยการปั่นจักรยานให้มอเตอร์สูบน้ำจากสระขึ้นมาเก็บไว้ในหอถังแล้วปล่อยเป็นระบบน้ำหยดใช้ในการเกษตร ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. โครงการนี้ดี ทำให้เด็กทราบเรื่องน้ำตั้งแต่ยังเล็กต่อไปในอนาคตเด็ก ๆ เหล่านี้จะได้หาน้ำใช้เองได้ เป็นการพัฒนามาจากหลักสูตรชลประทาน

๒. ที่โรงเรียนนี้ปลูกต้นไม้ และแปลงเกษตรอาหารกลางวันจำนวนมาก ต้นไม้ก็โตดีมาก

โรงเรียนพนมดงรักวิทยา ตำบลจีกแดก อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนพนมดงรักวิทยา ในการนี้ได้ทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

โรงพยาบาลพนมดงรักเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงพยาบาลพนมดงรักเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงพยาบาล พร้อมทั้ง พระราชทานสิ่งของแก่ผู้ป่วยที่พักรักษาตัวในโรงพยาบาล เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพีระยานุเคราะห์ฯ ๒ ตำบลปรือ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพีระยานุเคราะห์ฯ ๒ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริความว่า ให้จัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน โดยการขุดลอกหนองป่าจิก (หนองตาพรม) เพื่อเพิ่มความจุพร้อมระบบสูบน้ำ ถังเก็บน้ำ หอถังสูง และระบบกระจายน้ำเข้าสู่แปลงเกษตร

จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอน และเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านรุน หมู่ที่ ๗ ตำบลอาโพน อำเภอบัวเชด จังหวัดสุรินทร์

ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ ความว่า

๑. ให้พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนกิจกรรมภายในโรงเรียน โดยการขุดลอกสระเก็บน้ำภายในโรงเรียนจำนวน ๒ แห่ง และขุดลอกอ่างเก็บน้ำบ้านรุน ให้มีความจุในการเก็บกักน้ำเพิ่มมากขึ้น ต่อมา นายอรรถพร สิงหวิชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ได้กราบบังคมทูลรายงานว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็ว จังหวัดสุรินทร์ กองทัพภาคที่ ๒ และกรมชลประทาน จะร่วมมือกันดำเนินการดังกล่าวโดยเร่งด่วนต่อไป

๒. ให้ทำถังซีเมนต์เล็ก ๆ ในแปลงผักได้หรือไม่ จะได้ไม่ต้องเดินไปตักน้ำไกล ๆ

จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านชำปะโต หมู่ที่ ๓ ตำบลอาโพน อำเภอบัวเชด จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านชำปะโต ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตาแตรว หมู่ที่ ๙ ตำบลเทพรักษา อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตาแตรว ในการนี้ ได้มีพระราชดำริความว่า ให้พิจารณาขุดบ่อน้ำบาดาลเพิ่มเติมให้โรงเรียนด้วย จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตาตุม หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาตุม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตาตุม ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านหนองโดน ตำบลหนองโดน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

โดยมี นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายเสรี ศรีหะไตร ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ นายลลิต ถนอมสิงห์ ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาและรองเลขาธิการ กปร. นายวิทยา จันทร์ฉลอง รองผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ ความว่า ให้พิจารณาหาที่ขุดสระ–บ่อเล็กๆ ในบริเวณนี้ และบริเวณที่ประสบภัยแล้ง รวมถึงพื้นที่ไกล ๆ จากสระเก็บน้ำ – อ่างเก็บน้ำด้วย

โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำทุ่งใหญ่ ตำบลหนองโดน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

โดยมี นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายลลิต ถนอมสิงห์ ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาและรองเลขาธิการ กปร. นายเทอดศักดิ์ บุณยขจร ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาแหล่งน้ำมูลนิธิชัยพัฒนา นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ ความว่า

๑. ให้ขุดสระเล็ก ๆ ให้กับชาวบ้านที่อยู่ไกล ๆ จากบริเวณนี้ แทนที่จะขุด ๓ เมตร ก็ให้ขุด ๖ เมตร หรือไม่ก็พิจารณาขุดเจาะน้ำบาดาลให้เขาด้วย

๒. อ่างเก็บน้ำหนองโดนเสร็จกลางปีนี้ก็จะได้น้ำแล้ว จะได้นำน้ำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

บ้านนางสร้อย สายกระสุน และนายไอศูรย์ เสาโร สามี-ภรรยา สมาชิกกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" บ้านหนองโดน ตำบลหนองโดน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

นางสร้อย สายกระสุน ได้กราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงานการขยายพันธุ์ไก่กระดูกดำพันธุ์ฟ้าหลวง ซึ่งได้รับพระราชทานไปเลี้ยงเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๘ จำนวน ๒๐ ตัว ปัจจุบันสามารถเลี้ยงและขยายพันธุ์เพิ่มเป็น ๑๕๐ ตัว ด้วยการเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติ อีกทั้งยังเป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนสมาชิก สามารถสร้างอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มเติม

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนฯ บ้านโรงเลื่อย หมู่ที่ ๖ ตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

โดยมี นายเสรี ศรีหะไตร ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันด้านต่าง ๆ กิจกรรมประถมชลประทาน โดยจัดทำเครื่องทุ่นแรงเพื่อใช้ในการดึงน้ำแบบระบบตุ้มถ่วง ตั้งชื่อว่า “ผีเสื้อสมุทร” และระบบจักรยานตะบันน้ำ โดยดึงน้ำจากระบบคลองส่งน้ำภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนใช้น้ำอย่างประหยัด และเรียนรู้เรื่องการประหยัดพลังงาน นำมาเก็บไว้แล้วปล่อยเป็นระบบน้ำหยดใช้ในการเกษตร

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านป่าก่อ ตำบลป่าก่อ อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านป่าก่อ ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยฆ้อง ตำบลป่าก่อ อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยฆ้อง ในการนี้ นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน ได้กราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนพื้นที่การเกษตรของราษฎร จำนวน ๙๕๐ ไร่

จากนั้น ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตาเอ็ม หมู่ที่ ๒ ตำบลตาเกา อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตาเอ็ม โดยมี นายสมศักดิ์ จังตระกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายโรจน์วัฒน์ อินทร์ทุ่ง ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรมชลประทาน นายอนันต์ ปรีชาวุฒิวงศ์ ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอุบลราชธานี และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคำสะอาด หมู่ที่ ๕ ตำบลยางใหญ่ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคำสะอาด ในการนี้ นายกฤษฎา บุญราช ปลัดกระทรวงมหาดไทย กราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับการวินิจฉัยสัญชาติ และการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลในกรณีต่าง ๆ ว่ามีวิธีการพิจารณาแต่ละลักษณะอย่างไรบ้าง

นอกจากนี้ นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน ได้กราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับการจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียนความว่า กรมชลประทานจะขุดสระเก็บน้ำที่มีอยู่เดิมให้มีความลึกเพิ่มอีก ๒ เมตร เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำในสระ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านท่าแสนคูณ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโดมประดิษฐ์ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านท่าแสนคูณ ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองบัวพัฒนา หมู่ที่ ๑๔ ตำบลโดมประดิษฐ์ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ในศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองบัวพัฒนา นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน ได้กราบบังคมทูลรายงานว่า เรื่องการจัดหาน้ำให้แก่โรงเรียน และราษฎรในบริเวณใกล้เคียง ดังนี้

๑. กรมชลประทานจะพัฒนาและขุดลอกอ่างเก็บน้ำหนองผือ ซึ่งปัจจุบันมีความตื้นเขิน พื้นที่ประมาณ ๒๐ ไร่ ให้สามารถเก็บกัก และนำน้ำมาช่วยเหลือโรงเรียน และราษฎรที่อยู่ใกล้เคียงได้มากยิ่งขึ้น

๒. กรมชลประทาน จะพิจารณานำน้ำจากอ่างเก็บน้ำตามแนวชายแดนที่มีอยู่เดิมมาใช้ประโยชน์ให้มากยิ่งขึ้นตามแนวพระราชดำริ นอกจากนี้ จะพิจารณาจัดทำฝายขนาดเล็ก เพื่อเก็บน้ำไว้ช่วยเหลือราษฎรบริเวณใกล้เคียง ซึ่งกรมชลประทานจะได้สำรวจข้อมูลเพิ่มเติม และพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

จากนั้น ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

ภาคเหนือ

วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน-เฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา (บ้านหม่องกั๊วะ) หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายสมชัยฐ์ หทยะตันต์ติ ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก พลตำรวจโทดรปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน พลโทบรรเจิด ฉางปูนทอง แม่ทัพน้อยที่ ๓ กองทัพภาคที่ ๓ นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการ เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ และผ้าห่มกันหนาว เมล็ดพันธุ์ผัก แก่ผู้แทนนักเรียน ทอดพระเนตรการสาธิตการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและคอมพิวเตอร์ ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน และราษฎรในพื้นที่

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริให้ สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน-เฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา (บ้านหม่องกั๊วะ) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง บริเวณพื้นที่บ้านหม่องกั๊วะ และบ้านมอทะ โดยกรมชลประทานพิจารณาโครงการก่อสร้างฝายแกเบี้ยน ความยาวประมาณ ๑๒ เมตร ความสูง ๑.๘๐ เมตร พร้อมระบบท่อส่งน้ำความยาว ๖ กิโลเมตร และถังเก็บน้ำขนาด ๘๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๒ แห่ง เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคของโรงเรียน และราษฎรใกล้เคียง

โรงพยาบาลอุ้มผาง อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

โดยมี นายสมชัยฐ์ หทยะตันย์ติ ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน พลโทบรรเจิด ฉางปูนทอง แม่ทัพน้อยที่ ๓ กองทัพภาคที่ ๓ และนายหทัย วสุนันต์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร. ตลอดจนข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดที่ระลึก ทอดพระเนตรหอผู้ป่วย อายุรกรรม กุมารเวชกรรม ทรงกดปุ่มเปิดแพรคลุมป้าย เปิด “โรงงานทำขาเทียมพระราชทาน”

วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
โรงพยาบาลแม่ระมาด ตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายสมชัยฐ์ หทยะตันย์ติ ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก พลโทบรรเจิด ฉางปูนทอง แม่ทัพน้อยที่ ๓ กองทัพภาคที่ ๓ นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ทรงทอดพระเนตรผลการบริการการแพทย์ฉุกเฉินเพื่อคนชนบท และทอดพระเนตรผลการวิจัยยารักษาโรคมาลาเรียดื้อยา และโครงการส่งเสริมการพัฒนาการเด็กฯ ทอดพระเนตรโครงการบำบัดผู้ติดฝิ่น โดยการใช้เมทาโดนระยะยาว (โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน)

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านวะกะเลโค๊ะ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

โดยมี นายหทัย วสุนันต์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร. นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา (ด้านควบคุมการก่อสร้าง) กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการ เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ ครูใหญ่ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านวะกะเลโค๊ะ ได้ถวายรายงานถึงการประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค สำหรับครูและนักเรียนภายในศูนย์ฯ ในช่วงฤดูแล้ง

ทั้งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำรัสถาม ถึงวัตถุประสงค์ของการก่อสร้างฝายในครั้งแรก โดยผู้แทนกรมชลประทานได้ถวายรายงานตอบว่า การก่อสร้างในครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นการดำเนินงานจัดหาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนกิจกรรมด้านการเกษตรของราษฎรบ้านวะกะเลโค๊ะเป็นหลัก

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทีวะเบยทะ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายสมชัยฐ์ หทยะตันย์ติ ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน พลโทบรรเจิด ฉางปูนทอง แม่ทัพน้อยที่ ๓ กองทัพภาคที่ ๓ นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ และผ้าห่มกันหนาว เมล็ดพันธุ์ผัก แก่ผู้แทนนักเรียน ทอดพระเนตรการเรียนการสอน ห้องสมุด โครงการฝึกอาชีพของนักเรียน ห้องพยาบาล ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน และราษฎรในพื้นที่

วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายปวิณ ชำนิประศาสน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ ทรงรับฟังผลการดำเนินงานของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ จากนั้น เยี่ยมชมโรงแรมเด็กดอยรีสอร์ท แหล่งเรียนรู้วิชาการโรงแรม ประกอบด้วย กิจการเด็กดอย spa กิจการเด็กดอย Coffee และกิจการเด็กดอย product

พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

โดยมีหม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายสุเทพ น้อยไพโรจน์ อธิบดีกรมชลประทาน นายธัญญา เนติธรรมกุล รักษาราชการแทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เฝ้าฯ รับเสด็จ

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรสวนกุหลาบห้วยผักไผ่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการนี้ นางสุพัตรา บุตรพลวง ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยเสี้ยวและโครงการหลวงทุ่งเริง มูลนิธิโครงการหลวง ได้นำความกราบบังคมทูล ขอพระราชทานแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนงานมูลนิธิโครงการหลวง ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริให้กรมชลประทานจัดหาน้ำเพื่อช่วยเหลือราษฎรตำบลบ้านปง ให้มีน้ำทำการเกษตรเพียงพอตลอดทั้งปี

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
อุทยานหลวงราชพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานเปิดการประชุมวิชาการ "การพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี ๒๕๕๙" ภายใต้แนวคิดหลัก "๓๖ ปี แห่งพระเมตตา ปวงประชาได้ศึกษาเท่าเทียม" โดยมี พล.อ.ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รศ.นพ.กำจร ตติยกวี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. พล.ต.ท.ดร. ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายปวิณ ชำนิประศาสน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เฝ้าฯ รับเสด็จ

จากนั้น ทรงทอดพระเนตรนิทรรศการการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

๑. ณ นิทรรศการด้านโภชนาการและสุขภาพอนามัย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ทอดพระเนตรเตียงนอนอเนกประสงค์ที่โรงเรียนวัดหนองบัวพิทยา นำมาจัดแสดง ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ ให้โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ศึกษาวิธีการทำ

เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในโรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความรู้เรื่องช่างจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในอุปกรณ์อื่น ๆ

๒. ณ นิทรรศการโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ ได้มีพระราชดำริเกี่ยวกับการเพาะชำกล้าไม้ว่า กล้าไม้ต้องเพาะในพื้นที่ที่จะปลูก เพราะจะได้ต้นกล้าที่มีความแข็งแรง ทนต่อสภาพอากาศในพื้นที่นั้น ๆ ตัวอย่างเช่น การปลูกมะแขว่น

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบุญธรรม-บุญพริ้ง หมู่ที่ ๒ บ้านห้วยไผ่ ตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

ในการนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิกรมชลประทานได้ถวายรายงานแนวทางดำเนินงานสนองพระราชดำริด้านแหล่งน้ำเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยอดโพธิ์ทอง ๑ โดยปรับปรุงทำนบดินห้วยหยวกและทำนบดินห้วยสะโท้

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความได้ดังนี้

- ให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบุญธรรม-บุญพริ้ง นำมะแขว่น มาปลูกเป็นตัวอย่างในโรงเรียน

- ให้ ดร.สมเกียรติ ชอบผล ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิชาการทรงคุณวุฒิ ประสานกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชพิจารณาความเหมาะสม ความจำเป็นในกรณีที่ราษฎรชาวไทยภูเขา หมู่ที่ ๘ บ้านน้ำซุ้ม ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ขอให้มีการจัดตั้งโรงเรียนในเขตอุทยานแห่งชาติสุเทพ-ปุย

- ให้กลุ่มพัฒนาอาชีพหัตถกรรมบ้านห้วยไผ่ ประดิษฐ์งานหัตถกรรมโดยถอดแบบพานพุ่มจากเครื่องใช้ในวังของจริง และประดิษฐ์งานตามที่ตลาดต้องการ

- ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ คณะครุศาสตร์ เอกคอมพิวเตอร์ สอนเด็กนักเรียนในการดูแลรักษาคอมพิวเตอร์

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยอดโพธิ์ทอง ๑ หมู่ที่ ๑๐ บ้านภูต่าง ตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

ทรงติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน ผู้ป่วยด้อยโอกาส ราษฎร และทรงเปิดอาคารเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา ๑

โรงเรียนบ้านบ่อเบี้ย หมู่ที่ ๑ ตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

ทรงติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ในการนี้ ได้มีพระราชดำริกับนายวันชัย โตมี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่ ให้นำมะแขว่น มะขามเปรี้ยว ลางสาด มาปลูกในพื้นที่บ้านบ่อเบี้ย

วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

เสด็จพระราชดำเนินไปโครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล ในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมี หม่อมราชวงศ์ดิศนัดดา ดิศกุล ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายบุญส่ง เตชะมณีสถิตย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย นายสัตวแพทย์อยุทธ์ หรินทรานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. และเจ้าหน้าที่มูลนิธิชัยพัฒนา เฝ้าฯ รับเสด็จ

โครงการเกษตรปลอดภัย ภายในมณฑลทหารบกที่ ๓๗ ค่ายเม็งรายมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ซึ่งดำเนินการโดย มณฑลทหารบกที่ ๓๗

ทอดพระเนตรแปลงผักปลอดภัย ร้านขายผักปลอดภัย ร้านขายกล้าไม้ และพระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักแก่เกษตรกร ในการนี้ ได้มีพระราชดำริให้ทดลองเลี้ยงไก่ออร์แกนิค เพื่อนำความรู้ไปเผยแพร่แก่เกษตรกรทั่วไป และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดติดตามว่าผู้ที่ปลูกผักโดยใช้สารเคมีมากอยู่ที่ไหน และให้ไปแนะนำให้ปลูกผักปลอดภัยสารพิษแทน

ชุมชนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ "เพื่อนช่วยเพื่อน" หมู่ที่ ๕ บ้านเมืองรวง ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ทอดพระเนตรการจำหน่ายผักปลอดภัยแบ่งปันจากครัวเรือน และแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน บ้านนางบัวผัด กำแพงแก้ว เลขที่ ๑๐๐ หมู่ที่ ๕ บ้านเมืองรอง ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ทอดพระเนตรแปลงผักของราษฎรที่เข้าร่วมโครงการบ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง

ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธุ์เพ็ญศิริ ตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ทอดพระเนตรแปลงผักภายในศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธุ์เพ็ญศิริ และติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์ฯ

โรงบรรจุผักปลอดภัยชุมชน ตำบลบ้านด้าย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ทอดพระเนตรการดำเนินงานภายในโรงบรรจุผักปลอดภัยชุมชน ซึ่งได้รับมาตรฐาน GPA ที่ทำร่วมกับชุมชน

แปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" ของชุมชนบ้านสันปูเลย ตำบลบ้านด้าย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชนัตถ์ปิยะอุย บ้านเจดีย์ทอง หมู่ที่ ๓ ตำบลปอ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายบุญส่ง เตชะมณีสถิตย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย พลตำรวจโทดร ปิ่นเฉลียว ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา) กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ ผู้แทนนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชนัตถ์ปิยะอุย พระราชทานพันธุ์ไม้ผล และผ้าห่มกันหนาว ให้แก่ผู้แทนชาวบ้าน ทรงฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงาน และความก้าวหน้าของโรงเรียน และทอดพระเนตรห้องพยาบาล ห้องเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ และงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของเด็กนักเรียน ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ปลูกต้นไม้ที่มีผลรับประทานได้เพิ่มเติม เช่น มะม่วง ขนุน แค และมะรุม โดยปลูกสองข้างทางก็ได้

๒. ให้ปลูกไม้เมืองหนาวในพื้นที่โรงเรียนฯ เช่น พลับ โดยขอพันธุ์ไม้จากโครงการหลวง

๓. เรื่องของกระทรวงศึกษาธิการ จะให้การช่วยเหลือเรื่องคอมพิวเตอร์แก่โรงเรียนฯ ขอให้ติดตามเรื่องด้วย

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านฟ้าไทยงาม หมู่ที่ ๑๓ ตำบลปอ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย

โดยมี นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นางเปรมพิมล พิมพ์พันธุ์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา (ด้านควบคุมการก่อสร้าง) กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ทรงเปิดแพรคลุมป้าย เปิดศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านฟ้าไทยงาม และพระราชทานสิ่งของให้แก่ครูใหญ่ และผู้แทนนักเรียน ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านฟ้าไทยงาม พระราชทานพันธุ์ไม้ผลและผ้าห่มกันหนาวแก่ผู้แทนชาวบ้าน ในการนี้ ได้มีพระราชดำริให้กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร. ร่วมกันพิจารณาดำเนินการปรับปรุงฝายบ้านฟ้าไทยงาม จำนวน ๒ แห่ง พร้อมท่อส่งน้ำ และถังเก็บน้ำเพื่อช่วยเหลือศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านฟ้าไทยงาม และราษฎรบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งให้กรมป่าไม้ส่งเสริมให้ราษฎรร่วมกันอนุรักษ์ปลูกป่าต้นน้ำด้วย โดยให้พิจารณาปลูกไม้ผลประเภทอะโวคาโด้ แมคคาเดเมีย และโกโก้ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ราษฎรในพื้นที่

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๔ หมู่ที่ ๔ บ้านหัวแม่คำ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

โดยมี นายหทัย วสุนันต์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร. นายสมหวัง ผลประสิทธิโต ผู้อำนวยการส่วนแผนงาน สำนักชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ ผู้แทนนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๔ พระราชทานพันธุ์ไม้ผล และผ้าห่มกันหนาว ให้แก่ผู้แทนชาวบ้าน ทรงฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงาน และความก้าวหน้าของโรงเรียน และทอดพระเนตรห้องพยาบาล ห้องเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด และแปลงผักสวนครัว ในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนฯ

วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
ถนน "มหาจักรีดำเนิน" บ้านป่าซางแสนสุดแดน ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

โดยมี หม่อมราชวงศ์ดิศนัดดา ดิศกุล ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายบุญส่ง เตชะมณีสถิตย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. พลตรีธัญพรหม อัศวจินดา ผู้บัญชาการกองพลพัฒนาที่ ๓ กองทัพภาคที่ ๓ ตลอดจนข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

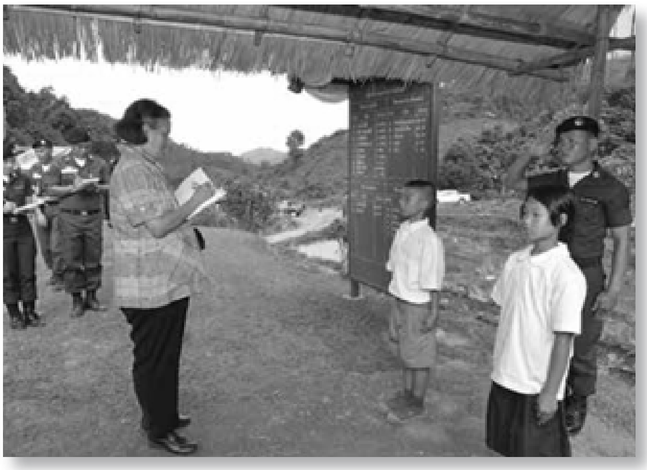

ในการนี้ ผู้บัญชาการกองพลพัฒนาที่ ๓ กล่าวรายงานผลการดำเนินงานปรับปรุงถนนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๕๘–๒๕๕๙ ปัจจุบันดำเนินงานก่อสร้างแล้วเสร็จ จากนั้น ทรงเปิดป้ายชื่อถนนพระราชทาน

จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปแปลงชาน้ำมันที่ดีของบ้านพญาคา และแปลงชาน้ำมันที่ไม่ดี ของบ้านหลีตาเหมย ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ทอดพระเนตรถนนที่สร้างใหม่ และไม้ผล-ไม้ยืนต้นพระราชทาน

เสด็จพระราชดำเนินไปโครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกชาน้ำมัน บ้านปูนะ ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ทอดพระเนตรโรงเรือนพ่อ-แม่ พันธุ์ไก่กระดูกดำ หมูเหมยซาน หมูป่า และเป็ดเทศ งานส่งเสริมอาชีพบ้านปูนะ พร้อมกันนี้ ได้พระราชทานพันธุ์สัตว์และพันธุ์ไม้ให้แก่ราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงนำไปเลี้ยงและเพาะปลูกต่อไป

เสด็จพระราชดำเนินไปยังถนนพระราชทาน “เทพรัตนวิถี” ทรงเปิดป้ายชื่อถนนพระราชทาน ซึ่งเป็นโครงการก่อสร้างถนนบ้านพญาไพรลิทู่-โครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกชาน้ำมันบ้านปางมะหัน

เสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกชาน้ำมัน บ้านปางมะหัน ทรงรับฟังการบรรยายสรุปภาพรวมผลการดำเนินงานการปลูกชาน้ำมันของโครงการฯ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ กับเลขาธิการ กปร. และ ผู้บัญชาการกองพลพัฒนาที่ ๓ ว่า

การก่อสร้างถนนได้เรียบร้อยดี อย่างไรก็ตาม ควรมาตรวจสอบถนนในช่วงฤดูฝนที่มีฝนหนัก เพื่อดูจุดที่เสียหาย และพิจารณาหาทางแก้ไขและซ่อมแซมต่อไป

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดนิโครธาราม ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน

โดยมี นายสุวัฒน์ พรมสุวรรณ ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน นายหทัย วสุนันต์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร. นายสมหวัง ผลประสิทธิโต ผู้อำนวยการส่วนแผนงาน สำนักชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ได้ทอดพระเนตรโครงการจัดสร้างอาคารเรียน ๓ ชั้น ที่สามารถปรับเป็นศูนย์บรรเทาสาธารณภัยในยามเกิดเหตุอุทกภัย และทอดพระเนตรนิทรรศการ **“๖๐ พระปริยัติธรรมฯ น้อมมนัสเทิดไท้ ๖๐ พระชันษา”** ของกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมฯ แผนกสามัญศึกษาในโครงการตามพระราชดำริ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย นิทรรศการเรื่อง เรียนภาษาล้านนา รู้ภาษาบาลี จังหวัดแพร่ นิทรรศการเรื่อง เกษตรอินทรีย์วิถีปริยัติธรรม จังหวัดพะเยา นิทรรศการเรื่อง นำสุขภาพดีด้วยวิถี ๔ อำเภอ จังหวัดน่าน นิทรรศการเรื่อง สานต่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และจังหวัดลำปาง นิทรรศการเรื่อง ปริยัติน้อมรักษ์สมุนไพร

ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นางเปรมพิมล พิมพ์พันธุ์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา (ด้านควบคุมการก่อสร้าง) กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรนิทรรศการโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ ประกอบด้วยเรื่อง ป่าต้นน้ำ ป่าชุมชน ป่าน่าน ปลูกป่าที่ใจ คือ

ปลูกยั่งยืน และทรงปลูกต้นยางนา ซึ่งเป็นต้นที่สองล้านในโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ จากนั้น ทรงรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ภูฟ้า ตามพระราชดำริฯ ภายใต้โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ ที่ดำเนินงานโดยส่วนราชการ อาทิเช่น กรมป่าไม้ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพาะชำกล้าไม้เพิ่มเติม เช่น กาแฟ มะแขว่น และขนุน

วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙
โรงเรียนบ้านห้วยเฮี่ยน ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการเขตการศึกษาพื้นที่ภาค ๓ ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยเฮี่ยน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. เฝ้าฯ รับเสด็จ ทรงเปิดอาคารศูนย์ศึกษาฯ และทอดพระเนตรนิทรรศการและการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล ปีที่๑ และ ๒

เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรศูนย์พหุชาติพันธุ์ศึกษา ณ อาคารตำรวจตระเวนชายแดนอุทิศและทอดพระเนตรกิจกรรมอาเซียนศึกษา จากนั้น เสด็จไปยังอาคารเรียนชั้น ๒ ทอดพระเนตรกิจกรรม นิทรรศการของ ๓ กลุ่มโรงเรียนและการเรียนการสอน

โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมบนพื้นที่สูงของมูลนิธิชัยพัฒนา ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

โดยมี นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. และเจ้าหน้าที่มูลนิธิชัยพัฒนาเฝ้าฯ รับเสด็จ

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังอาคารสำนักงาน เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา กราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงานโครงการความร่วมมือระหว่างมูลนิธิชัยพัฒนา กับสาธารณรัฐประชาชนจีน ระยะที่ ๒ จากนั้น ได้พระราชทานเหรียญมูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๓ ราย และทอดพระเนตรผลการดำเนินกิจกรรมการผลิตพืชในระบบอินทรีย์โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมบนพื้นที่สูงของมูลนิธิชัยพัฒนาและทอดพระเนตรนิทรรศการกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ

จากนั้น ทรงพระดำเนินเข้าอาคารแปรรูปหลังใหม่ของโครงการฯ ทอดพระเนตรผลการดำเนินกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ ทรงทำกัมมี่และเห็ดหูหนูกรอบสมุนไพรสูตรพระราชทาน จากนั้น พระดำเนินไปยังโรงเปิดดอกเห็ด รับฟังรายงานประวัติวัฒนธรรมเห็ดจีน ผลการศึกษา ดูงานเรื่องเห็ดที่สาธารณรัฐประชาชนจีน การฝึกอบรม การทดสอบและการสาธิตเทคนิคการเพาะเห็ดแบบจีนพร้อมสาธิต

ทรงพระดำเนินไปยังอาคารโรงสีข้าว ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานกิจกรรมข้าว กิจกรรมปลูกพืชผักในโรงเรียนและรับฟังผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและการทดสอบผลปลูกพริกหวานในโรงเรือนโดยใช้เทคนิคการปลูกแบบจีน

ภาคใต้

วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนตะแบก ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สำนักราชเลขาธิการ นายวันชัย คงเกษม ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง และนายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน พิจารณาจัดหาน้ำช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนตะแบก โดยการก่อสร้างท่อส่งน้ำเพิ่มเติมจากระบบท่อส่งน้ำของอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อสร้างถังเก็บน้ำภายในโรงเรียน และติดตั้งรางรับน้ำฝนในอาคารของโรงเรียน พร้อมถังเก็บน้ำฝน

๒. พิจารณาขุดสระเก็บน้ำในบริเวณใกล้เคียงให้แก่ราษฎรบ้านควนตะแบก หมู่ที่ ๙ ตามความเหมาะสม

วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านประกอบออก ตำบลประกอบ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

โดยมี นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สำนักราชเลขาธิการ นายทรงพล สวาสดิ์ธรรม ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา และนายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชกระแส สรุปความว่า

ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนในเขตพื้นที่จังหวัดสตูล ซึ่งอยู่ในความดูแลของสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ตำบลโคกสะตอ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สำนักราชเลขาธิการ นายสิทธิชัย ศักดา ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส และนายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ขอให้จังหวัดนราธิวาสและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยดูแลและแก้ไขปัญหาเรื่องการรับซื้อไม้ผลของราษฎรในพื้นที่อำเภอรือเสาะ ซึ่งประสบปัญหาเรื่องราคาตกต่ำ และไม่มีพ่อค้าเข้ามารับซื้อผลผลิต

๒. การสอนภาษาไทยของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ควรใช้รูปแบบการสอนแบบสะกดคำ และมีการอธิบายความหมายของคำนั้น ๆ รวมทั้ง ฝึกให้เด็กนักเรียนได้นำคำเหล่านั้นมาลองปรับใช้ในประโยคต่าง ๆ

๓. ขอให้สำรวจและตรวจสอบผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านปีแนมูดอ ตำบลบูกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตืองอช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ ๑๓ ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

โดยมี นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สำนักราชเลขาธิการ นายสิทธิชัย ศักดา ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส และนายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิฯ กรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน พิจารณาจัดหาน้ำช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตืองอช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ ๑๓ และหมู่บ้านบริเวณใกล้เคียง โดยการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำเดิม พร้อมสร้างถังเก็บน้ำเพิ่มเติม เพื่อให้มีน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตรอย่างเพียงพอ

๒. ขอให้สำนักงาน กปร. และจังหวัดนราธิวาส พิจารณาจัดหาแหล่งน้ำบาดาลเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตืองอช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ ๑๓

๓. ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน พิจารณาจัดหาน้ำช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส และหมู่บ้านบริเวณใกล้เคียง โดยการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำเดิม พร้อมสร้างถังเก็บน้ำเพิ่มเติม เพื่อให้มีน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตรอย่างเพียงพอ

๔. นอกจากมีการเพาะเห็ดนางฟ้า และเห็ดฟางให้นักเรียนสำหรับบริโภคแล้ว โรงเรียนควรทำการตลาดเพิ่มเติม โดยการนำเห็ดมาจำหน่าย

๕. ขอให้จังหวัดนราธิวาสพิจารณาจัดหาหม้อแปลงไฟฟ้าเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตืองอช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ ๑๓

วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙
โรงเรียนพระดาบสจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

เสด็จฯ ไปทรงเปิด “อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษาและทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

โรงเรียนอุดมศาสน์วิทยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. และผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา นายชูชาติ ฉุยกลม ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สำนักราชเลขาธิการ นายอุดร น้อยทับทิม รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา และนายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิฯ กรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

การดำเนินงานต่าง ๆ ของสำนักงาน กปร. และสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา ที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของนักเรียนในพื้นที่ หากได้ผลเป็นอย่างดีแล้ว ควรขยายผลไปสู่กลุ่มนักเรียนในพื้นที่อื่น ๆ ด้วย

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๕๐ พรรษา ๒ เมษายน ๒๕๔๘ (บริษัท กรุงไทยการไฟฟ้า จำกัด อุปถัมภ์) บ้านไบก์ ตำบลบุดี อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

โดยมี นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สำนักราชเลขาธิการ นายดลเดช พัฒนรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน และนายประพิศ จันทร์มา ผู้อำนวยการกองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง กรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ขอให้พิจารณาช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๕๐ พรรษา ๒ เมษายน ๒๕๔๘ (บริษัท กรุงไทยการไฟฟ้า จำกัด อุปถัมภ์) โดยจัดทำระบบกรองน้ำดิบ ซึ่งได้รับน้ำมาจากอ่างเก็บน้ำบ้านไบ้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อใช้สำหรับการอุปโภคและบริโภคภายในโรงเรียน

๒. ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ดำเนินการตรวจสอบแก้ไขปัญหาระบบกรองน้ำของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทราฯ พระบรมราชชนนี ตำบลบุดี อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ซึ่งมีการใช้งานมานาน

๓. ขอให้พิจารณาจัดทำระบบกรองน้ำดิบ เพื่อใช้สำหรับอุปโภคและบริโภคภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนตะแบก อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

๔. เพิ่มปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ ถ้ามีโรงเรือนพอ นักเรียนควรบริโภคในอัตราส่วน ๑ คน ต่อ ๑ ฟอง แต่ไม่ควรเลี้ยงไก่เกิน ๓๐๐ ตัว ต่อโรงเรียน ถ้าเลี้ยงมากไปจะต้องหาตลาดมารองรับผลผลิต อย่างน้อยนักเรียน ๒ คน ต่อการเลี้ยงไก่ไข่ ๑ ตัว จะได้ผลผลิตที่เพียงพอ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่บริโภคเนื้อสัตว์อื่นด้วย

๕. พิจารณาหาพื้นที่ที่เหมาะสมภายในบริเวณโรงเรียนเพื่อให้ทำการประมงและปลูกไม้ผลเพิ่มเติม

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙
โรงเรียนศรีฟารีดาบารูวิทยา ถนนยะลา-โกตาบารู ตำบลโกตาบารู อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายดนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการ กปร. นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. และผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา นายชูชาติ ฉุยกลม ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สำนักราชเลขาธิการ นายกู้เกียรติ วงศ์กระพันธุ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา และนายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิฯ กรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้จัดหาหนังสือที่เห็นประโยชน์ เช่น หนังสือที่ได้รับรางวัลจากการประกวดฯ หนังสือดีเด่นในด้านต่าง ๆ ฯลฯ มาสนับสนุนให้แก่โรงเรียนศรีฟารีดาบารูวิทยา

๒. ขอให้นำระบบสหกรณ์ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเข้ามาส่งเสริม โดยเฉพาะการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของนักเรียนโรงเรียนศรีฟาริดาบารูวิทยา

วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙
ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดเล็ก คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

โดยมี นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายเอกรัฐ หลีเส็น รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา รองศาสตราจารย์ ดร. ชูศักดิ์ ลิ่มสกุล อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และนายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิฯ กรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. นอกจากการเลี้ยงแพะเพื่อใช้ประโยชน์จากเนื้อแพะแล้ว ขอให้พิจารณาเรื่องการนำหนังของแพะมาผลิตเครื่องหนังต่าง ๆ ซึ่งประเทศบังคลาเทศมีตัวอย่างการนำหนังแพะมาผลิตเป็นเครื่องหนัง

๒. ขอให้วิเคราะห์คุณภาพอาหารที่ให้แพะกินว่าอาหารแต่ละชนิดมีสารอาหารหรือมีผลต่อการเจริญเติบโตของแพะอย่างไรบ้าง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ค่ายสิรินธร ตำบลเขาตูม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

เสด็จฯ มาทรงเปิดอาคารดรุณปรีดา และทรงติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

เสด็จฯ มาทอดพระเนตรนิทรรศการเกี่ยวกับโครงการและผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรตามโครงการพระราชดำริ

โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ บ้านโคกปาฆาบือซา บ้านจาเราะสโตร์ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายสิทธิชัย ศักดา ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส ดร.พิสุทธิ์ วิจารสรณ์ ที่ปรึกษากรมพัฒนาที่ดิน นายโสภณ ธรรมรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิฯ กรมชลประทาน และนางสายหยุด เพ็ชรสุข ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมด้วยข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า สำหรับการศึกษาการนำจุลินทรีย์ในพื้นที่พรุจังหวัดนราธิวาสไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการเกษตร เมื่อมีการค้นพบจุลินทรีย์ชนิดใหม่ (NEW SPECIES) ควรดำเนินการจดทะเบียนจุลินทรีย์ชนิดนั้น ๆ ด้วย

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙
สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

โดยมี นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. นายสิทธิชัย ศักดา ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส นางสาวอุศนีย์ ธูปทอง ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ สำนักงาน กปร. นายสุรเดช เตียวตระกูล อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน และนางสายหยุด เพ็ชรสุข ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมด้วยข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

ในการดำเนินงานโครงการแพะพันธุ์ซามีพระราชดำริ ขอให้กรมปศุสัตว์พิจารณาการจัดทำแผนงานการดำเนินงานโครงการฯ ให้ชัดเจนและเหมาะสม

การตามเสด็จและพระราชดำริ

ในรอบปี ๒๕๕๙ **พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา** ได้มีพระราชดำริเพื่อพัฒนาช่วยเหลือประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งสำนักงาน กปร. ได้รับสนองพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘
จังหวัดบุรีรัมย์

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จไปทรงติดตามผลการดำเนินงานของสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (สสนก.) ทอดพระเนตรพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติการจัดการน้ำฯ บ้านลิ่มทอง และกิจกรรมการจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ โดยมี นางสุพร ตรีนรินทร์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒ คณะกรรมการบริหาร สสนก. ผู้บริหาร สสนก. และคณะ เฝ้าฯ รับเสด็จ

จากนั้น เสด็จไปทอดพระเนตรการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ได้แก่ สระแก้มลิงฝั่งซ้าย, คลอง ๘๐ พรรษา ส่งน้ำถึงนา, แปลงทฤษฎีใหม่ ของนายสุเนตร-นางระพีพรรณ ทองดำ, สถานีโทรมาตรตรวจวัดสภาพอากาศอัตโนมัติ, บ่อดักตะกอน สระดักตะกอน และหนองทองลิ่ม

การบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

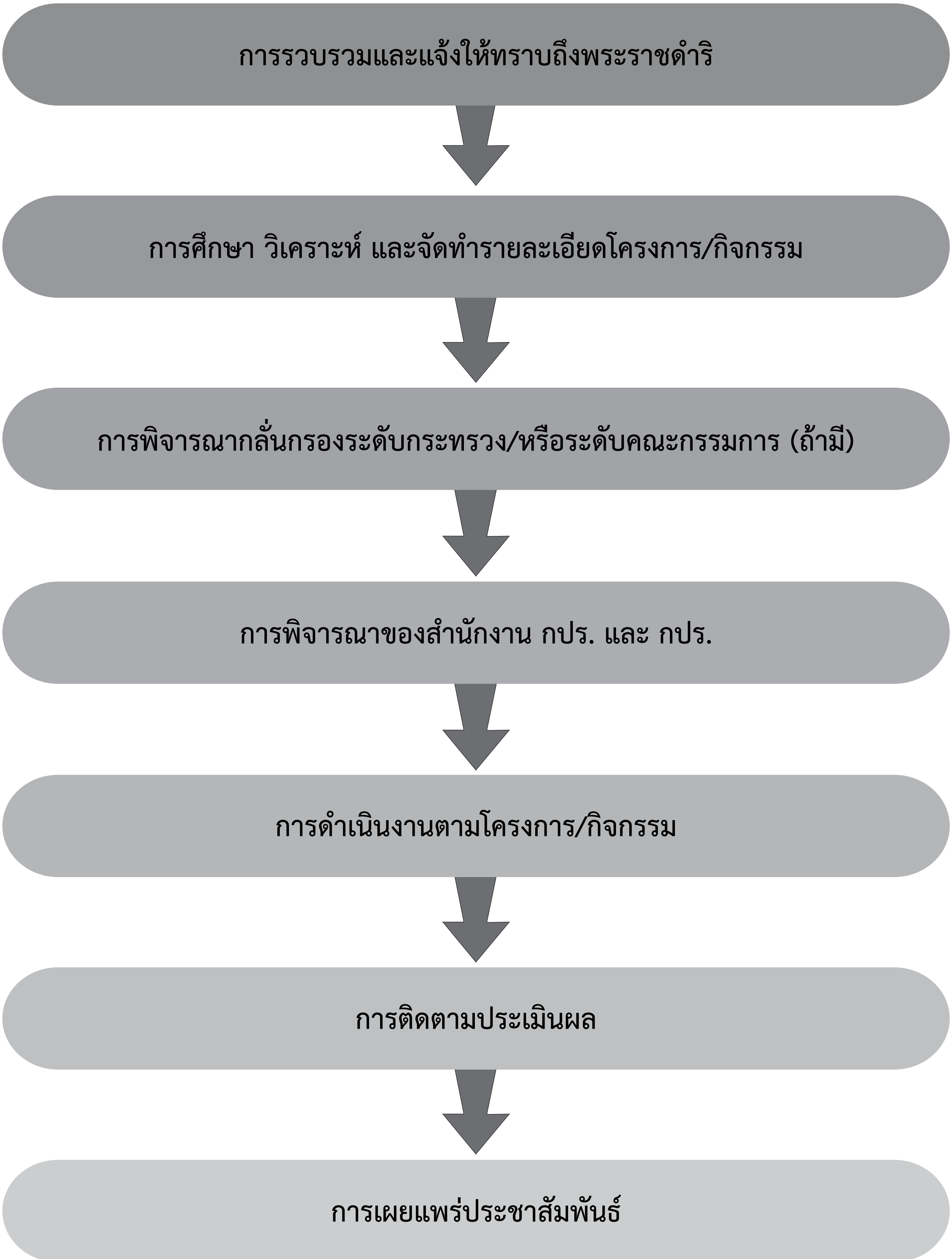

การบริหารจัดการงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

สำนักงาน กปร. ได้พิจารณากลั่นกรองวิเคราะห์แผนงาน/โครงการเสนอ กปร. อนุมัติงบประมาณให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริ รวมทั้งสิ้น ๑๗๑ โครงการ/กิจกรรม โดยกระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ และประเภทการพัฒนา ดังนี้

ภาค	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
ภาคกลาง	๔๔	๔๙๐,๒๕๗,๒๙๗
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๐	๕๖๑,๒๒๑,๒๖๓
ภาคเหนือ	๗๔	๗๑๕,๘๑๙,๘๗๐
ภาคใต้	๓๒	๔๐๒,๗๙๐,๘๑๐
ไม่ระบุภาค	๑๒	๔๖๐,๕๘๔,๗๑๐
รวม	**๒๐๒**	**๒,๖๓๐,๖๗๓,๙๕๐**

ประเภท	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
๑. ด้านการเกษตร	๓	๑๐,๓๗๓,๙๒๖
๒. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ	๘๐	๑,๓๕๗,๐๙๐,๒๐๐
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๔๗	๑๒๕,๕๔๕,๒๙๐
๔. ด้านส่งเสริมอาชีพ	๘	๓๖๙,๔๐๓,๐๔๖
๕. ด้านคมนาคม/สื่อสาร	๕	๖๗,๓๙๗,๕๐๐
๖. สาธารณสุข	๒	๓,๗๗๗,๓๘๒
๗. ด้านบูรณาการ/อื่นๆ	๕๗	๖๙๗,๐๘๖,๖๐๖
รวม	**๒๐๒**	**๒,๖๓๐,๖๗๓,๙๕๐**

งานฎีกา

ฎีกา หมายถึง คำร้องทุกข์ที่ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศ์เพื่อขอพระราชทานพระมหากรุณาในเรื่องต่าง ๆ เช่น ขาดแคลนถนน น้ำ ไฟฟ้า ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม การไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องที่ดินทำกิน ต้องการอาชีพ ฯลฯ

รูปแบบและวิธีการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา มี ๒ ทาง

คือ การทูลเกล้าฯ ถวายอย่างเป็นทางการผ่านสำนักราชเลขาธิการ และการทูลเกล้าฯ ถวายในเวลาเสด็จพระราชดำเนินผ่านหรือเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรในภูมิภาคต่าง ๆ

กรอบระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาของสำนักงาน กปร.

จากการประชุมร่วมกันระหว่างสำนักราชเลขาธิการ สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานไม่เกิน ๑ ปี โดยนับตั้งแต่สำนักงาน กปร. ได้รับเรื่องจากสำนักราชเลขาธิการ จนถึงขั้นตอนการสรุปข้อมูลเสนอสำนักราชเลขาธิการ

ขั้นตอนและระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงาน กปร.

ขั้นตอนที่ ๑ : เมื่อได้รับหนังสือจากสำนักราชเลขาธิการแล้ว สำนักงาน กปร. จะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภายใน ๘ วันทำการ) พิจารณาและเสนอแนะข้อคิดเห็น พร้อมเสนอแนะแนวทางในการให้ความช่วยเหลือ

ขั้นตอนที่ ๒ : ประมาณ ๑ เดือน หลังจากส่งหนังสือแล้ว จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ ๓ : หน่วยงานสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมแนวทางในการให้ความช่วยเหลือส่งมายังสำนักงาน กปร. ภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

๑. กรมชลประทาน	๙๐ วัน
๒. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๖๐ วัน
๓. กระทรวงมหาดไทย	๑๕ วัน
๔. หน่วยงานอื่น ๆ	๓๐ วัน

ขั้นตอนที่ ๔ : เมื่อได้รับข้อมูลจากหน่วยงานครบถ้วนแล้ว สำนักงาน กปร. จะจัดทำสรุปข้อมูลเสนอสำนักราชเลขาธิการ โดยมีกรอบระยะเวลา ๔๐ วัน นับจากได้รับหนังสือของหน่วยงานฉบับสุดท้าย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณในการให้ความช่วยเหลือเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ราษฎรที่เดือดร้อน ที่ได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาจนเกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหลายโครงการนับตั้งแต่ทรงครองสิริราชสมบัติเป็นต้นมา

ในปี ๒๕๕๑ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เชิญพระราชกระแสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และได้พระราชทานแนวพระราชดำริในการดำเนินงานเรื่องฎีกาสรุปได้ดังนี้

๑. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มาจากฎีกา

๑.๑ โครงการขนาดใหญ่มีงบประมาณในการดำเนินงานสูง มอบหมายให้สำนักงาน กปร. รับดำเนินการ

๑.๒ โครงการขนาดเล็ก และเป็นโครงการที่มีกิจกรรมดำเนินงานครบวงจร มีความจำเป็นเร่งด่วน และใช้งบประมาณไม่สูงมาก มอบหมายให้มูลนิธิชัยพัฒนารับดำเนินการ

๑.๓ โครงการที่สามารถใช้งบปกติของส่วนราชการดำเนินการได้ให้ประสานแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับดำเนินการ

๒. การทำโครงการแก้ปัญหาของผู้ร้องฎีกา ควรพิจารณาประโยชน์ที่เกิดจากโครงการว่า ต้องสร้างประโยชน์ให้เกิดกับชุมชน หมู่บ้านในส่วนรวมมากกว่าแก้ปัญหาเฉพาะผู้ร้อง

๓. ทรงให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับผู้ร้อง ชุมชน ในระหว่างการดำเนินการโครงการ โดยควรประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานความช่วยเหลือแก่ราษฎรที่เดือดร้อน ทั้งนี้ สามารถใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เช่น วิทยุของส่วนราชการในพื้นที่ เช่น วิทยุทหาร สถาบันการศึกษา หรือทางเว็บไซต์ต่าง ๆ

การดำเนินการด้านฎีกาของสำนักงาน กปร. ในรอบปีที่ผ่านมาสรุปได้ดังนี้

ภาค	ฎีกาเข้า (เรื่อง)	สำนักงาน กปร. ตอบสำนักราชเลขาธิการ (เรื่อง) *	รับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการ)
ภาคกลาง	๑๔	๓	๒
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๙	๒๘	๑๑
ภาคเหนือ	๔๖	๓๔	๑๓
ภาคใต้	๑๓	๑	๑
รวม	**๙๒**	**๖๖**	**๒๗**

หมายเหตุ : *เป็นฎีกาที่ไม่ใช่เฉพาะของปีงบประมาณ ๒๕๕๙ โดยมีฎีกาสะสมมาจากปีงบประมาณก่อนหน้า

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๒๒ และพระราชทานแนวทางการดำเนินงานพัฒนาให้แก่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ความโดยสรุปว่า

๑. พัฒนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ให้เป็นศูนย์ตัวอย่างรวมการพัฒนาด้านเกษตรกรรม ที่สมบูรณ์ทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำ ฟื้นฟูสภาพป่า การพัฒนาดิน การวางแผนปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ โดยเกษตรกรและผู้ที่สนใจสามารถเข้าศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และนำไปปฏิบัติตามเพื่อพัฒนาอาชีพ และพัฒนาพื้นที่ทำกินของตนเอง เพื่อให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พร้อมทั้งให้ส่งเสริมศิลปาชีพหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นอาชีพเสริมเป็นการเพิ่มรายได้นอกเหนือจากอาชีพหลัก

๒. พัฒนาพื้นที่ราษฎรรอบนอกศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ บริเวณลุ่มน้ำโจนให้มีความเจริญขึ้น เป็นตัวอย่างแก่การพัฒนาพื้นที่อื่นต่อไป

๓. ให้นำวิธีการที่ผ่านการศึกษา ทดลองจนเกิดผลสำเร็จมาดำเนินการเพื่อให้ประโยชน์สูงสุดมาดำเนินการ

ผลการดำเนินงาน

๑. งานศึกษาวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒-ปัจจุบัน ได้ทำการศึกษา วิจัย ทดลองมาแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๑๒๖ เรื่อง สามารถนำไปขยายผลสู่เกษตรกร จำนวน ๖๐ เรื่อง และนำมาจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมหลัก จำนวน ๑๓ เรื่อง ในระหว่างปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ มีการดำเนินงานศึกษาวิจัย จำนวน ๑๑ เรื่อง ประกอบด้วย ด้านปรับปรุงบำรุงดิน ๓ เรื่อง ด้านเกษตรกรรม ๕ เรื่อง ด้านป่าไม้ ๒ เรื่อง และด้านปศุสัตว์ ๑ เรื่อง

๒. งานขยายผล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ได้นำผลสำเร็จจากการวิจัยขยายผลไปสู่เกษตรกรพื้นที่รอบศูนย์ฯ จำนวน ๔๓ หมู่บ้าน ๑๒,๔๐๓ ครัวเรือน สร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจนมีรายได้เฉลี่ย ๖๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี โดยแบ่งการขยายผลเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) ด้านสาธิตพัฒนาอาชีพการเกษตร เน้นกิจกรรมสาธิตการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ปศุสัตว์ การปรับปรุงบำรุงดิน เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เกษตรกรได้ศึกษาเรียนรู้วิธีการเพื่อนำไปปรับใช้กับที่ทำกินของตัวเองได้อย่างเหมาะสม

๒) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการอนุรักษ์ป่าไม้และสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรและเยาวชนในพื้นที่รอบศูนย์ฯ เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและทำการเกษตรด้วยวิธีอินทรีย์ ด้วยการสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน ๕๐๐ ตัน ให้ความรู้และสนับสนุนพืชปุ๋ยสด เช่น ถั่วพร้าและปอเทือง ๑ ตัน คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ จัดอบรมปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแก่เยาวชน จำนวน ๒๐๐ ราย และแจกจ่ายกล้าไม้เพื่อให้ประชาชน หน่วยงานราชการนำไปปลูกจำนวนกว่า ๒๐๐,๐๐๐ กล้า

๓) ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพให้แก่เกษตรกร โดยสนับสนุนให้เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์จำนวน ๑๗๐ ราย ส่งเสริมให้ผลิตถ่านชีวภาพเพื่อการเกษตร ๕๐ ราย ส่งเสริมให้ปลูกมะนาวในสวนหลังบ้าน ๒๐๐ ราย รวมถึงส่งเสริมรู้เรื่องการทำผลิตภัณฑ์ใช้ในครัวเรือนและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงอบรมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ เป็นต้น

๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ด้วยการอบรมขยายผล สำเร็จของศูนย์ฯ ให้แก่ประชาชนที่สนใจ รวมทั้งเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดสระแก้วและฉะเชิงเทรา จำนวนรวม ๓๖๘ ราย เป็นกิจกรรมเสริมให้การดำรงชีวิตของประชาชนและสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสร้างความเข้มแข็งให้เกิดแก่ชุมชน ด้วยการส่งเสริมการออมในโรงเรียน การสร้างเกษตรกรต้นแบบ เป็นต้น

๓. งานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภายใต้โครงการ ๖๐พรรษา ๖๐ หมู่บ้าน ๖ ศูนย์ศึกษา สร้างคน สร้างป่า พัฒนาอาชีพ ประกอบด้วยกิจกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้คัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายจำนวน ๑๐ หมู่บ้านของจังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และสระแก้ว เพื่อเข้ารับการอบรม ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ประชาชนมีความสนใจ จำนวน ๑๑ หลักสูตร เช่น การผลิตปุ๋ยหมัก การผลิตของใช้ในครัวเรือน การเลี้ยงไก่ไข่พันธุ์เขาหินซ้อน เทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตของข้าว รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒,๒๙๓ ราย

กิจกรรมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การทำก้อนเชื้อเห็ด
และการทำผลิตภัณฑ์ใช้ในครัวเรือน

๒) ด้านพัฒนาป่าไม้ ทำการคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายที่มีพื้นที่ป่าในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสระแก้ว รวม ๑๐ หมู่บ้าน เพื่อทำการฟื้นฟูและพัฒนาสภาพป่าของชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์ และสามารถนำไปสู่การสร้างป่า สร้างอาชีพให้แก่ชุมชนได้อย่างยั่งยืน โดยคิดเป็นพื้นที่รวม ๑๒๕ ไร่

๓) สวนพฤกษศาสตร์ไม้ม่วง ดำเนินการจัดทำสวนพฤกษศาสตร์ไม้ม่วงบริเวณอุทยานมัจฉา โดยปลูกพรรณไม้สีม่วงไม้ดอกยืนต้น เช่น ศรีตรัง กัลปพฤกษ์ ไม้ประดับขนาดเล็ก เช่น แพงพวย ต้อยติ่งฝรั่ง ไม้หัว เช่น กระเจียว และไม้น้ำ เช่น บัวสายพันธุ์ต่าง ๆ เป็นต้น

สวนพฤกษศาสตร์ไม้ม่วงบริเวณอุทยานมัจฉา

ประโยชน์ที่ได้รับ

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ศูนย์ฯ เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติตามจนเกิดผลสำเร็จในอาชีพ โดยศูนย์ฯ สามารถคัดเลือกเพื่อนำมาจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อทำหน้าที่เป็นเครือข่ายเพื่อขยายผลองค์ความรู้ได้ ๑๓ แห่ง และจัดตั้งกลุ่มอาชีพจำนวน ๓๕ กลุ่ม โดยในภาพรวมของผลจากการพัฒนาอาชีพส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่รอบศูนย์ฯ มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมีรายได้เฉลี่ยประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาทต่อคน/ปี นอกจากนั้น ได้ขยายผลความสำเร็จไปสู่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสระแก้ว รวม ๑๔ โรง ซึ่งช่วยสร้างโอกาสให้เด็กเกิดการเรียนรู้วิธีการทำการเกษตร ทั้งยังช่วยให้โรงเรียนมีวัตถุดิบเพื่อประกอบอาหารกลางวันให้แก่เด็กนักเรียนอย่างเพียงพอ โดยแต่ละปีมีผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมศูนย์ฯ ทั้งชาวไทยและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ มีจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมศูนย์ฯ ทั้งสิ้นจำนวน ๗๔,๑๑๖ คน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๔ ความโดยสรุปว่า ให้พิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสมจัดทำโครงการพัฒนาด้านอาชีพการประมงและการเกษตรในเขตพื้นที่ดินชายฝั่งทะเลจังหวัดจันทบุรี ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขึ้นที่ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยมีกรมประมงเป็นหน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาจากยอดเขาสู่ท้องทะเล

ผลการดำเนินงาน

ศึกษา วิจัย ทดลองตามแนวพระราชดำริทั้งในด้านประมงและการเกษตร และนำผลการศึกษาวิจัยถ่ายทอดสู่ประชาชน ได้แก่ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จัดทำแปลงต้นแบบเกษตรผสมผสานและแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ สาธิตการทำปุ๋ยหมักจากดินเลนนากุ้ง การทำปุ๋ยอินทรีย์ อีกทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า และเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร ในปี ๒๕๕๙ ได้จัดให้มีการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ เช่น การเพาะเห็ดเศรษฐกิจ การปลูกผักปลอดภัยสารพิษ การเลี้ยงผึ้งชันโรงและแปรรูปผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรศูนย์คุ้งกระเบนผลิตกะปิคุณภาพดี กลุ่มเกษตรกรผลิตน้ำมังคุด กลุ่มเกษตรกรแปรรูปหอยนางรม เป็นต้น ในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบด้วย กิจกรรมการเพาะขยายพันธุ์สัตว์น้ำและปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ ส่งผลให้ทรัพยากรสัตว์น้ำในอ่าวคุ้งกระเบนคงความอุดมสมบูรณ์ ได้แก่ มีการจัดตั้งธนาคารปูไข่ของกลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน การเพาะและปล่อยพันธุ์กุ้งแชบ๊วยและพันธุ์ปลากะพงขาว ฯลฯ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ได้สนองพระราชดำริในการเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน นับแต่ก่อตั้งในปี ๒๕๒๔ เป็นต้นมา ภายในปี ๒๕๕๙ ได้จัดให้มีการฝึกอบรมแก่ผู้สนใจ จำนวน ๒๗ หลักสูตร มีผู้เข้ารับการอบรม ๒,๐๖๓ คน สามารถฟื้นฟูและรักษาพื้นที่ป่าชายเลนรวม ๓,๐๐๐ ไร่ และป่าคุ้งกระเบนฯ รวม ๑๑,๓๗๐ ไร่ นอกจากนี้ ยังมีผู้มาเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวกระเบนคุ้งกระเบนฯ เป็นจำนวนมากถึง ๘๗๕,๘๕๙ คน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๑) แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ

ในระยะเวลาที่ผ่านมา ๓๔ ปี ของการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการศึกษาทดลอง และวิจัยไปแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๓๐๖ เรื่อง โดยดำเนินการศึกษาแล้วเสร็จ จำนวน ๒๙๕ เรื่อง และอยู่ระหว่างการศึกษา จำนวน ๑๑ เรื่อง ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้ดำเนินการ จำนวน ๙ เรื่อง ได้แก่

- การศึกษาการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรดของดินกรดกำมะถัน
- การนำจุลินทรีย์ที่คัดแยกได้จากพื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาสไปใช้ประโยชน์
- ความหลากหลายของยีสต์ในพื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาสและศักยภาพในการใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม
- ความหลากหลายของแบคทีเรียในพื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาสและศักยภาพของแบคทีเรีย ในการนำไปใช้ประโยชน์ด้านอุตสาหกรรม
- การคัดเลือกเชื้อราจากดินป่าพรุสิรินธร ในการควบคุมเชื้อราสาเหตุโรคพืช
- การศึกษาฤทธิ์ทางชีวภาพของจุลินทรีย์ในดินเปรี้ยวจัดและดินอินทรีย์ในพื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาส
- เชื้อราที่มีศักยภาพในการสร้างสารต้านจุลินทรีย์จากดินอินทรีย์ในพื้นที่พรุโต๊ะแดง และสารต้านจุลินทรีย์

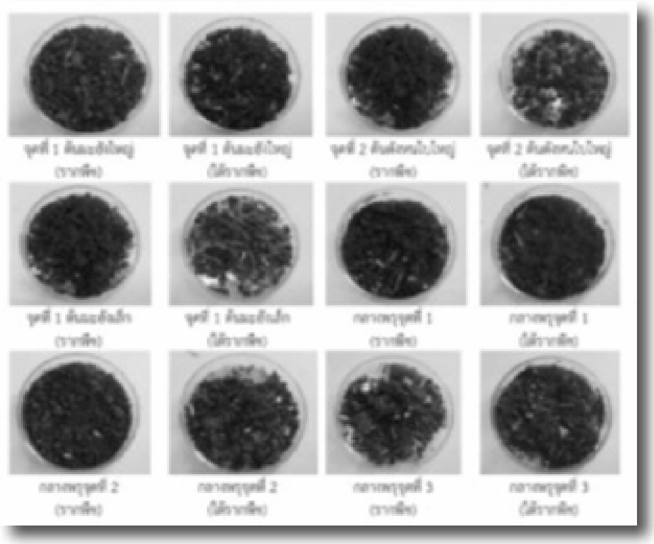

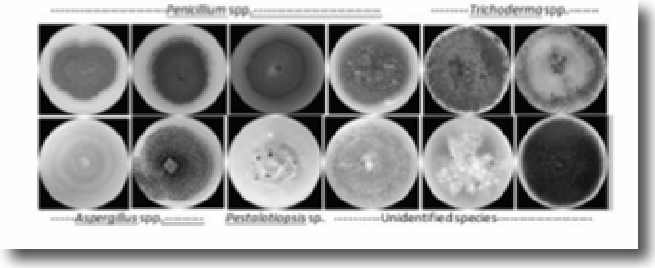

งานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ

๒) แผนงานขยายผลการพัฒนา

๒.๑ งานสาธิต จำนวนทั้งหมด ๑๘ เรื่อง แบ่งเป็น งานสาธิตต่อเนื่อง จำนวน ๑๒ เรื่อง และงานสาธิตใหม่ จำนวน ๖ เรื่อง มีตัวอย่างของงานสาธิต เช่น

- สาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดในการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองชนิดต่างๆ : ดำเนินการปลูกข้าวหอมกระดังงา ลูกดำ ลูกขาว และสังข์หยด ซึ่งเป็นข้าวพันธุ์ไวแสง โดยใส่หินปูนฝุ่นอัตรา ๑,๖๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ร่วมกับการจัดการปุ๋ยในแปลง ได้ผลผลิตเฉลี่ย ๖๐๐-๗๐๐ กิโลกรัม/ไร่

- สาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกผักกูดเชิงเศรษฐกิจ : ปรับปรุงดินด้วยหินปูนฝุ่นอัตราครึ่งหนึ่งของความต้องการปูนของดินหว่านทั่วแปลง จำนวน ๑,๘๐๐ กิโลกรัม/ไร่ จากนั้น หว่านปูนขาวรักษาความเป็นกรด ระดับ ๖-๖.๕ สามารถเก็บยอดอ่อนทุก ๓ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๘๐๐-๘๕๐ กิโลกรัม/ไร่

- สาธิตการจัดการปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพพริกไทย : ดำเนินการใส่ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมีในอัตราต่างๆ พริกไทยให้ผลผลิตไม่ต่ำกว่า ๕๐๐-๖๐๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี สามารถแปรรูปเป็นพริกไทยแห้ง และพริกไทยดองได้

- สาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกฝรั่ง : ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตปรับปรุง บำรุงดินด้วยหินปูนฝุ่น พร้อมทั้งปลูกฝรั่งพันธุ์กิมจู และแป้นทอง

๒.๒ งานพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุน ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ให้มีความพร้อมสำหรับการทำการเกษตรที่เหมาะสมในพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้คุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ดียิ่งขึ้น จำนวน ๑๒ โครงการ ซึ่งสนับสนุนให้ราษฎรในพื้นที่ จำนวน ๖๖๙ ครัวเรือน มีองค์ความรู้และทักษะของการพัฒนาพื้นที่ของตนเองให้ก่อเกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งสามารถยกตัวอย่างกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการ เช่น

- โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชไร่และไม้ผลใน ๕ พื้นที่ (๖๐ ครัวเรือน) ดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร จำนวน ๖๐ ครัวเรือน เกี่ยวกับการผลิตผักปลอดภัยสารพิษ และการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นในบริเวณบ้าน เช่น หม่อนกินผล มะนาว มะม่วง เป็นต้น

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชไร่และไม้ผล เขตพื้นที่บ้านยาบี หมู่ที่ ๑ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

- โครงการพัฒนาพื้นที่ดินทรายจัดเพื่อปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลใน ๖ พื้นที่ (๘๐ ครัวเรือน) ดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร จำนวน ๘๐ ครัวเรือน เกี่ยวกับการผลิตผักปลอดภัยสารพิษ การปลูกผักในภาชนะ และการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นในบริเวณบ้าน เช่น หม่อนกินผล มะนาว มะม่วง เป็นต้น

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินทรายจัดเพื่อปลูกพืชไร่และไม้ผล เขตพื้นที่บ้านบางมะนาว หมู่ที่ ๑ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

๒.๓ งานฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี ดำเนินการนำผลสำเร็จจากการศึกษา ทดลอง และวิจัย มาจัดทำเป็นกิจกรรมในงานขยายผลโครงการฯ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ราษฎรในพื้นที่ได้นำองค์ความรู้เหล่านั้นไปต่อยอดในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งจะสามารถสร้างคุณภาพชีวิตและเพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎรได้เป็นอย่างดี โดยปีงบประมาณ ๒๕๕๙ มีราษฎรที่เข้ารับการอบรมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวน ๙๓๕ คน

๒.๔ โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

๓) แผนงานฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ โดยมุ่งเน้นกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมและการตระหนักถึงประโยชน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่ายิ่ง โดยเฉพาะป่าพรุ ซึ่งเป็นผืนป่าขนาดใหญ่ในพื้นที่ภาคใต้

การเพาะชำกล้าไม้มีค่าและกล้าไม้ทั่วไป

๔) แผนงานบริหารการจัดการ

๔.๑ การจัดการพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ มีผู้สนใจเข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวนทั้งสิ้น ๖๔๗ คณะ ๔๗,๓๗๙ คน (ณ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๙)

๔.๒ การจัดซื้อ บำรุงดูแล ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ

๔.๓ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

๔.๔ โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร โดยได้ผลิตเมล็ดพันธุ์ที่เกษตรกรในพื้นที่มีความจำเป็นต้องใช้และเหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ เพื่อเป็นคลังเมล็ดพันธุ์สำรอง และสนับสนุนให้แก่ราษฎรที่มีความสนใจ เช่น เมล็ดข้าวโพดหวานพันธุ์อัญมณี เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวาน เมล็ดพันธุ์ถั่วฝักยาวพิจิตร เป็นต้น

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริ ให้พิจารณาวางโครงการจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาทดลองงานพัฒนาการเกษตรต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวอย่างให้ราษฎรนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองต่อไป และมีพระราชดำริให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เป็นศูนย์ให้บริการในด้านเทคนิคและวิชาการที่ครบวงจร เพื่อให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

การสำรวจความหลากหลายของเห็ดป่า ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการศึกษาทดลองเพื่อหาแนวทางการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับภูมิสังคม ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนำผลสำเร็จที่ได้มาสาธิตเป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จ ควบคู่ไปกับการขยายผลสำเร็จดังกล่าวสู่ราษฎร โดยมีการดำเนินงานในลักษณะของการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ ซึ่งเกิดจากการบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่หลากหลายโดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ มีการดำเนินงานโดยรวม ดังนี้

๑. ด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย มีกิจกรรมด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย รวม ๘ เรื่อง ประกอบด้วยงานศึกษา ทดลอง วิจัย ที่ดำเนินงานต่อเนื่องจากปีที่แล้ว จำนวน ๒ เรื่อง และเรื่องใหม่ จำนวน ๖ เรื่อง

การทดลองเลี้ยงและเพิ่มปริมาณแมลงทับขาแดง ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ

๒. ด้านการสาธิตและฝึกอบรม มีการจัดแสดงผลสำเร็จในลักษณะของพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต ซึ่งมีกิจกรรมและความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ประชาชนที่เข้ามาศึกษาดูงานจะได้รับความรู้จากการสัมผัสของจริงและภาคทฤษฎีที่มีเนื้อหาเข้าใจง่าย

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ มีประชาชน เยาวชน ตลอดจนสื่อมวลชน เข้ามาเยี่ยมชมศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้วกว่า ๗๔,๙๑๖ คน (ต.ค. ๕๘–ก.ค. ๕๙)

นอกจากนี้ ยังมีเกษตรกรและผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรมด้านต่าง ๆ แล้ว ๒,๘๗๖ คน (ต.ค. ๕๘–ก.ค. ๕๙)

แปลงสาธิตและฝึกอบรม ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ

แปลงสาธิตและฝึกอบรม ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ

๓. ด้านการขยายผล มีการสนับสนุนส่งเสริมเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วยพื้นที่ ๒๒ หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ และได้เพิ่มพื้นที่ขยายผลในทุกอำเภอของจังหวัดสกลนคร อำเภอละ ๒ แห่ง รวมเป็น ๓๖ แห่ง เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้จากวิถีชีวิตและประสบการณ์ของเกษตรกรในพื้นที่จริง

โครงการเสริมสร้างเกษตรต้นแบบตามแนวพระราชดำริ (ด้านเกษตรผสมผสาน) นายทองปาน พิมพ์พานชัย อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เกษตรกร หน่วยงานต่าง ๆ ประชาชนทั่วไป ตลอดจนเยาวชน ได้เข้ามาเรียนรู้แนวทางการดำเนินชีวิต โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเกษตร เป็นการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดิน น้ำ และการปลูกพืชให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมปีละกว่า ๓,๐๐๐ คน และมีผู้เข้าศึกษาดูงาน ปีละกว่า ๘๐,๐๐๐ คน

๒. ทำให้ทรัพยากรป่าไม้ได้รับการอนุรักษ์ รวมพื้นที่กว่า ๑๑,๐๐๐ ไร่ รอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เพื่อให้เป็นแหล่งต้นน้ำธารและทรัพยากรจากผืนป่า ส่วนภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้จัดแสดงตัวอย่างพันธุ์ไม้ ๑๕๐ ชนิด และป่า ๕ ชั้น บนพื้นที่ ๕๐ ไร่ เพื่อเป็นต้นแบบการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. ทำให้ราษฎรในพื้นที่ขยายผลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จากการส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการเกษตร และปัจจัยการผลิตเบื้องต้น ทำให้ราษฎรสามารถเริ่มต้นอาชีพที่ตนเองมีความถนัดและสอดคล้องกับภูมิสังคมได้ เช่น ทำนาเพื่อขายเมล็ดพันธุ์ ปลูกมะเขือเทศ เลี้ยงวัว เลี้ยงปลา เป็นต้น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลป่าเมี่ยง และตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริเกี่ยวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๕ ได้มีพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น ณ บริเวณพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมของป่าสงวนแห่งชาติป่าขุนแม่กวง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีขอบเขตโครงการประมาณ ๘,๕๐๐ ไร่ ซึ่งมีพระราชประสงค์ให้ศูนย์แห่งนี้เป็นศูนย์กลางของการศึกษา ทดลอง วิจัย เพื่อหารูปแบบการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศทางภาคเหนือ ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำและนำผลสำเร็จที่ได้จากการศึกษา ทดลอง วิจัย เผยแพร่ให้แก่ราษฎรให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตัวเองต่อไป

เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทอดพระเนตรการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ มีพระราชดำริถึงเป้าหมายหลักของศูนย์คือการฟื้นฟูและอนุรักษ์บริเวณต้นน้ำห้วยฮ่องไคร้ ที่มีสภาพแห้งแล้งเป็นการเร่งด่วน ด้วยการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำในระดับบนไปตามแนวร่องน้ำต่าง ๆ ไหลลงอ่างเก็บน้ำในระดับต่ำลงไป พร้อมกับปลูกป่าตามแนวร่องน้ำ ลำดับต่อไปควรสร้างฝายต้นน้ำเป็นระยะ ๆ แล้วต่อท่อไม้ไผ่ส่งน้ำออกทั้งสองฝั่งร่องน้ำ สำหรับด้านการประมงให้ควบคุมบริหารการรักษาพันธุ์ปลาและการจับปลา ส่วนเรื่องเกษตรกรรมและการปศุสัตว์-โคนม ควรรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ทั้งจะต้องศึกษาเรื่องเกษตรอุตสาหกรรมควบคู่ไปด้วย เพื่อรองรับภาวะผลผลิตการเกษตรล้นตลาด

จากนั้น มีพระราชดำริเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ มาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ มีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทุกศูนย์ซึ่งมีปัญหาและสาเหตุเรื่องดินที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาด้วยการจัดหาน้ำสนับสนุน ปรับปรุงดิน และเลือกกิจกรรมการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม และสำหรับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ควรเน้นและให้ความสำคัญในการดำเนินงานให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบด้วย

- การปลูกข้าวในบริเวณใกล้อ่างเก็บน้ำ
- การเลี้ยงปลาในอ่างเก็บน้ำที่ ๗
- การอนุรักษ์ดินโดยใช้น้ำและหญ้าแฝกควบคู่กัน

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นแหล่งเรียนรู้ผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ โดยเฉพาะการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้นตลอดจนการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านอื่น ๆ ให้แก่ผู้ที่สนใจเพื่อนำไปใช้ในพื้นที่ของตนเอง สามารถสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีอาชีพที่มั่นคง ตลอดจนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ราษฎรกว่า ๓,๐๐๐ ราย ได้รับการฝึกอาชีพเพื่อนำประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ พื้นที่ป่ากว่า ๘,๐๐๐ ไร่ ได้รับการฟื้นฟู มีประชาชนทั่วไปและผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานได้รับความรู้ จำนวน ๙๐,๖๓๑ คน รวมทั้งสิ้น ๖๓๖ คณะ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖ สรุปว่า ให้พัฒนาพื้นที่เป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาด้านการเกษตรกรรม โดยเน้นการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้กลับอุดมสมบูรณ์ดังเดิม สามารถทำการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการปลูกป่า จัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนการปลูกป่าและการเพาะปลูกพืช จัดระเบียบราษฎรให้ราษฎรในพื้นที่โครงการให้เข้าอยู่อาศัยและทำกินอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและสอดคล้องกับธรรมชาติ ให้ราษฎรเข้าร่วมดูแลรักษา ตลอดจนได้อาศัยผลผลิตจากป่าและเพาะปลูกพืชต่าง ๆ โดยไม่ต้องเข้าไปบุกรุกทำลายป่าไม้อีกต่อไป

ผลการดำเนินงาน

๑. ด้านการศึกษา วิจัย ทดลอง มีงานศึกษา วิจัย ทดลอง ที่ดำเนินการแล้วเสร็จทั้งหมด ๘๑ เรื่อง ในจำนวนผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จทั้งหมดนี้มีการนำผลสรุปงานวิจัยไปจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่องค์ความรู้ จำนวน ๓๗ เรื่อง และนำไปจัดทำเป็นหลักสูตรการฝึกอบรม จำนวน ๘ หลักสูตร ได้แก่

๑) หลักสูตรการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ
๒) หลักสูตรการเลี้ยงโค
๓) หลักสูตรการเลี้ยงแพะ
๔) หลักสูตรการเลี้ยงไก่เขียวห้วยทราย
๕) หลักสูตรการเลี้ยงกบนา
๖) หลักสูตรการเพาะเห็ด
๗) หลักสูตรเกษตรผสมผสานและทฤษฎีใหม่
๘) หลักสูตรการปรับปรุงดินและการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

๒. ด้านการขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยี

๒.๑ ขยายผลสำเร็จสู่เกษตรกรมีการจัดชุดปฏิบัติการขยายผล ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่งานพัฒนาที่ดิน งานส่งเสริมการเกษตร งานปศุสัตว์ และอื่น ๆ ทำหน้าที่ออกเยี่ยมเยียนและส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ในเรื่องต่าง ๆ อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน การผลิตปุ๋ยหมัก การปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด นับถึงปัจจุบันมีเกษตรกรที่นำความรู้ไปปรับใช้ในแปลงของตนเองจนประสบความสำเร็จสามารถเป็นเกษตรกรตัวอย่างได้เป็นจำนวนรวมทั้งหมด ๘๓ ราย

นายสำรอง แตงพลับ
เกษตรกรตัวอย่างด้านเกษตรผสมผสาน

นายจรูญ นวลพลอย
เกษตรกรตัวอย่างด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

๒.๒ ฝึกอบรมเกษตรกรและนักเรียน

จัดฝึกอบรมเกษตรกรและนักเรียน โดยใช้งบประมาณ กปร. ในหลักสูตรต่าง ๆ ได้แก่ หลักสูตรการเพาะเห็ดในโรงเรียน หลักสูตรเกษตรทฤษฎีใหม่ หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต หลักสูตรการผลิตและใช้ประโยชน์จากถ่านชีวภาพ (Biochar) หลักสูตรการเลี้ยงไก่เขียวห้วยทราย หลักสูตรการเลี้ยงแพะ หลักสูตรการเลี้ยงโค และหลักสูตรการเลี้ยงปลานิลในบ่อซีเมนต์ให้แก่นักเรียนในโรงเรียน มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จำนวนรวม ๑,๙๒๗ คน

๒.๓ สนับสนุนปัจจัยการผลิต

สนับสนุนพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ให้แก่เกษตรกร ประชาชนทั่วไป โรงเรียน และหน่วยงานราชการ ได้แก่ ก้อนเชื้อเห็ด จำนวน ๑๔,๐๐๐ ก้อน พันธุ์ปลา จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ ตัว พันธุ์ไก่พื้นเมือง จำนวน ๔,๐๐๐ ตัว พันธุ์กบ จำนวน ๓,๐๐๐ ตัว นอกจากนี้ ยังสนับสนุนปุ๋ยหมักเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๑,๐๐๐ ตัน และปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑,๐๐๐ ลิตร รวมถึงสนับสนุนกล้าหญ้าแฝก จำนวน ๓๕๐,๐๐๐ กล้า

๒.๔ จัดพื้นที่สาธิตภายในศูนย์ฯ

จัดทำแปลงสาธิตการเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง เช่น แปลงสาธิตการใช้หญ้าแฝกปรับปรุงดินที่แข็งเป็นดาน แปลงสาธิตการปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสดและปุ๋ยหมัก แปลงสาธิตการทำเกษตรผสมผสาน และแปลงสาธิตการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

๒.๕ ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ

คัดเลือกเกษตรกรตัวอย่างที่มีความโดดเด่นและมีศักยภาพ จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ เพื่อเป็นแหล่งศึกษา ดูงาน และเผยแพร่การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ปัจจุบันมีทั้งหมด ๑๐ ศูนย์เรียนรู้ ได้แก่

๑) ศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงโคขุน (นายสว่าง พันธ์วงศ์)

๒) ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงแพะ (นายไพรัช ศาสตร์เสงี่ยม)

๓) ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง (นายเชิด เหมือนจันทร์)

๔) ศูนย์เรียนรู้บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลชะอำ (นายเขียนสร้อยสม)

๕) ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรผสมผสาน (นายสำรอง แตงพลับ)

๖) ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรผสมผสาน (นายสำราญ ศาสตร์เสงี่ยม)

๗) ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรผสมผสาน (นายอุ๋ย นวมนิ่ม)

๘) ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรทฤษฎีใหม่ (นายจรูญ นวลพลอย)

๙) ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล (นายสมศักดิ์ บุญรอด)

๑๐) กลุ่มธนาคารหมู่บ้านโป่งเก้งพัฒนา หมู่ ๘ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา

๓. ด้านการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑ ส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำตามแนวพระราชดำริ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย ๓๕๐,๐๐๐ กล้า และใช้ปลูกภายในพื้นที่ศูนย์ฯ เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ กล้า นอกจากนี้ ยังได้เพาะชำกล้าไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ พันธุ์ไม้ที่มีความสำคัญของจังหวัด และพันธุ์ไม้ที่มีดอกสีม่วงเพื่อเฉลิมพระเกียรติ รวมจำนวน ๕๐,๐๐๐ กล้า

๓.๒ อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่า

ทำการปลูกป่าเสริมและปรับเปลี่ยนพันธุ์ไม้ในแปลงปลูกป่าเดิม รวมพื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ และก่อสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น จำนวน ๑๔ แห่ง

๓.๓ อนุรักษ์สัตว์ป่า

โดยการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๕๗ ชนิด ซึ่งจากสถิติ พบว่ามีนักท่องเที่ยวและผู้ที่สนใจเข้าเยี่ยมชมปีละประมาณ ๔๐,๙๔๙ คน

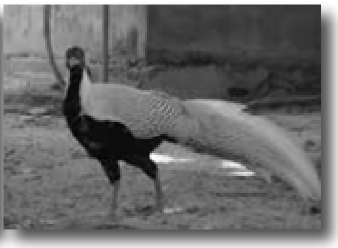

๔. ด้านการประชาสัมพันธ์

จัดการประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของการพัฒนาตามแนวพระราชดำริผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน ความถี่ ๙๑.๗๕ MHz ในรายการ "ศูนย์ห้วยทรายห่วงใยประชาชน" ออกอากาศทุกวันจันทร์ถึงศุกร์เวลา ๑๖.๐๐–๑๘.๐๐ น. และจัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงานและองค์ความรู้ต่าง ๆ รวมถึงเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ www.huaysaicenter.org โดยในปี ๒๕๕๙ (นับถึงเดือนมิถุนายน) มีผู้มาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๕๘,๓๔๕ คน

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์โดยตรง จำนวน ๒๙ หมู่บ้าน ๔,๗๑๙ ครัวเรือน โดยการดำเนินงานจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเป็นต้นแบบการพัฒนา การเป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยี และการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรและประชาชนที่สนใจ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นแหล่งอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าไม้ สัตว์ป่า รวมทั้งเพาะพันธุ์สัตว์ป่า และเป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกอบรมเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไปในแต่ละปีไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐ คน และมีผู้ที่สนใจเข้าศึกษาดูงานมากกว่า ๖๐,๐๐๐ คนต่อปี

โครงการวัดทิพย์สุคนธารามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

เรื่องเดิม

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการจัดสร้างพระพุทธเมตตาประชาไทยไตรโลกนาถคันธารราฐอนุสรณ์ ตามลิขิตของพระพรหมโมลี ไว้ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา รองเลขาธิการสำนักพระราชวังและผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เป็นผู้ดำเนินการโครงการฯ

ผลการดำเนินงาน

๑. กรมชลประทาน ได้ดำเนินการจัดหาน้ำมาเติมอ่างเก็บน้ำวัดทิพย์สุคนธาราม โดยการต่อท่อจากท่อส่งน้ำสายหลัก วางท่อซอยเข้าไปเติมสระเก็บน้ำ จำนวน ๓ แห่ง ระยะทางประมาณ ๑.๖๓๘ กิโลเมตร มีปริมาณน้ำ ประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร

๒. กรมป่าไม้ ได้ดำเนินงานปรับปรุงระบบน้ำเข้าแปลงปลูกป่าในพื้นที่โครงการ

๓. กรมอุทยานฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงสภาพดินแบบมีส่วนร่วมจำนวน ๔๐ ไร่

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้ป่าไม้มีความหนาแน่นมากขึ้นสร้างความชุ่มชื้นให้เกิดขึ้นกับดินและป้องกันไฟป่า รวมทั้งอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และทำการปลูกต้นไม้ในพื้นที่โครงการ ให้มีความอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ที่มีความสมดุลและความหลากหลายเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า

สภาพพื้นที่โดยรอบของวัดทิพย์สุคนธาราม ซึ่งได้จัดสร้างพระพุทธเมตตาประชาไทยไตรโลกนาถคันธารรา พร้อมจัดสภาพภูมิทัศน์ให้เป็นแหล่งศาสนสถานที่สำคัญ ด้านหลังองค์พระเป็นภูเขาสูงชันสภาพเป็นป่าเบญจพรรณ ต้นไม้ส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก พรรณไม้เดิมที่พบ เช่น คาง มะค่าแต้ ตะแบก ไม้แดง สะเดาและประดู่

กรมชลประทานดำเนินจัดหาน้ำมาเติมอ่างเก็บน้ำ
วัดทิพย์สุคนธาราม จำนวน ๓ แห่ง
มีปริมาณน้ำประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร

อ่างเก็บน้ำวัดทิพย์สุคนธาราม แห่งที่ ๑ ความจุประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร

บ่อพักน้ำและระบบสูบน้ำพร้อมวางท่อส่งน้ำไปยังถังเก็บน้ำบนภูเขาแล้วกระจายน้ำตามท่อแยกโดยรอบภูเขา
เพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้เกิดขึ้นแก่ต้นไม้บนภูเขาด้านหลังขององค์พระได้ตลอดปี

ท่อส่งน้ำโดยรอบเขาเพื่อเชื่อมสายซอยทำระบบสปริงเกอร์เพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้แก่ต้นไม้บนภูเขา

โครงการการจัดหาน้ำสนับสนุนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตะโกปิดทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

เรื่องเดิม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตะโกปิดทอง ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สรุปว่า ให้พิจารณาจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตะโกปิดทองและราษฎรบริเวณใกล้เคียง ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและการเกษตร โดยการก่อสร้างฝายทดน้ำพร้อมระบบส่งน้ำและถังพักน้ำ เพื่อใช้เป็นแหล่งสำรองน้ำสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและราษฎรบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้ ในการดำเนินการก่อสร้างให้คำนึงถึงวิธีการป้องกันตะกอนที่ไหลมากับน้ำไม่ให้ไหลเข้าท่อส่งน้ำ

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างฝายทดน้ำ ขนาดสันฝาย กว้าง ๒.๓ เมตร ยาว ๑๑ เมตร สูง ๒ เมตร ระบบท่อส่งน้ำพร้อมอาคารระบายน้ำล้น เพื่อส่งน้ำสนับสนุนให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตะโกปิดทอง มีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภค-บริโภค และการเกษตรของโรงเรียน และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งให้กับโรงเรียน กองร้อยทหารพราน และราษฎรบริเวณใกล้เคียง ดำเนินงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว

พื้นที่ก่อนดำเนินการก่อสร้างฝาย

ประโยชน์ที่ได้รับ

สามารถช่วยเหลือนักเรียนและครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ทหารพรานในค่ายกองร้อยทหารพราน และราษฎรบริเวณใกล้เคียง จำนวน ๑๐๐ ครัวเรือน ๖๓๗ คน ให้มีน้ำเพียงพอตลอดทั้งปี เพื่อการอุปโภค-บริโภค และการเกษตร อาหารกลางวันของโรงเรียน พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๑๒๐ ไร่

อาคารท่อแยก

อาคารปลายท่อ

ฝายทดน้ำชนิดกล่องเกเบี้ยน

โครงการแก้มลิงหนองแร้งเฒ่าพร้อมอาคารประกอบ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโบสถ์ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการแก้มลิงหนองแร้งเฒ่าพร้อมอาคารประกอบ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่ นายณรงค์ เพิ่มพูน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโบสถ์ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ได้มีหนังสือขอพระราชทานโครงการขุดลอกแก้มลิง บริเวณฝายหนองแร้งเฒ่า ตำบลโบสถ์ เพื่อช่วยเหลือราษฎร ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับทำการเกษตรในฤดูแล้ง และประสบอุทกภัยในฤดูฝน (ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล ๐๐๐๕.๓/๒๐๔๐๕ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒)

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานได้ดำเนินการขุดลอกพื้นที่บริเวณหน้าฝายหนองแร้งเฒ่า ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒๕๐ ไร่ ในลักษณะพื้นที่แก้มลิง รวมทั้งปรับปรุงคลองส่งน้ำเดิมและก่อสร้างระบบคลองส่งน้ำเพิ่มเติม รวมระยะทางประมาณ ๖.๒๓ กิโลเมตร พร้อมอาคารประกอบ ปัจจุบันได้ดำเนินการแล้วเสร็จ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้ราษฎรตำบลโบสถ์ จำนวนประมาณ ๕๐๐ ครัวเรือน มีแหล่งน้ำสนับสนุน การเพาะปลูกข้าวได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๕,๕๐๐ ไร่ ในฤดูฝน และประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ ในฤดูแล้ง

บริเวณดำเนินการขุดลอกแก้มลิงหนองแร้งเฒ่า

งานปรับปรุงคลองส่งน้ำเดิมเป็นคลองดาดคอนกรีต

โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามแนวพระราชดำริ

"...สร้างป่า สร้างรายได้ เป็นแนวทางการพัฒนาฟื้นฟูป่าไม้ เพื่อให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าและมีรายได้เสริมจากการปลูกพืชโดยที่ไม่ทำลายป่าไม้ โดยการปลูกป่าร่วมกับพืชเศรษฐกิจ มีการปลูกไม้หลาย ๆ ระดับ หลาย ๆ ชนิด มีทั้งไม้เรือนยอดสูงลดหลั่นกันลงมา นอกจากจะทำให้ชาวบ้านมีรายได้แล้วยังทำให้มีป่าไม้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย ..."

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทรงบรรยายในการประชุมสัมมนา "รักษ์ป่าน่าน" ครั้งที่ ๑
๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗
ณ ศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการ เครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำบลผาสิงห์ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานแนวทางการพัฒนาโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ โดยเป็นการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร ในลักษณะผสมผสานที่มีการปลูกไม้หลากหลายระดับ หลากหลายชนิดในแต่ละชั้นเรือนยอดที่สูงลดหลั่นกัน ให้มีความเป็นป่า มีการปลูกป่าเป็นไม้ประธานควบคู่ไปกับไม้เศรษฐกิจเป็นพืชควบ เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่า ลดการบุกรุก ทำลายต้นน้ำลำธาร และช่วยให้ประชาชนมีรายได้จากการปลูกพืชอย่างเกื้อกูล โดยเน้นการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่เหลืออยู่ให้คงไว้ และฟื้นฟูส่วนที่เสื่อมโทรมให้กลับมาสมบูรณ์ดังเดิม โดยเฉพาะการปลูกป่าเพื่อการอนุรักษ์และปลูกไม้เกษตรสำหรับไว้บริโภคในครัวเรือน ประชาชนในพื้นที่สามารถเก็บผลผลิตจากป่าเพื่อขายเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง โดยมีหน่วยงานภาคเอกชนร่วมวางแผนให้การสนับสนุนด้านการตลาด หรือการแปรรูปผลผลิตในเชิงการค้าต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร

๒. เพื่อลดรายจ่าย สร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้านในพื้นที่เป้าหมาย

๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาป่า

๔. เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

กรอบแนวคิดการดำเนินงาน

โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ เป็นโครงการตามพระราชดำริเพื่อแก้ไขปัญหา และเร่งฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารด้วยรูปแบบและวิธีผสมผสาน การดำเนินงานจึงจำเป็นต้องใช้กระบวนการเรียนรู้เป็นกลไกขับเคลื่อนงาน การดำเนินงานโครงการจึงมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการปกครอง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตลอดจนหน่วยงานราชการอื่นพร้อมทั้งภาคธุรกิจเอกชน ร่วมกันดำเนินการสนับสนุนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย สามารถสนองพระราชดำริในการฟื้นฟูป่าโดยเร็วในระยะเวลาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานตามโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้เกี่ยวข้องจึงควรเข้าใจเป้าหมายและวิธีการในการปฏิบัติงานที่ต้องมีภารกิจ ทั้งการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร โดยมีการดำเนินงานพร้อมกันทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการส่งเสริมให้ราษฎรร่วมกันรักษาป่า ที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์มิให้ถูกทำลายโดยราษฎรต้องมีการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจและยอมรับในข้อตกลงของชุมชน ให้มีความร่วมมือและปฏิบัติให้เป็นปกติ จนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ราษฎรเป็นผู้รักษาป่า สามารถยังชีพอยู่กับป่าได้อย่างกลมกลืนแบบมีส่วนร่วม

๒. ด้านการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารที่ถูกทำลายจนเสื่อมโทรมให้คืนสภาพป่าที่สมบูรณ์ โดยให้มีทั้งไม้ป่าที่เป็นไม้ดั้งเดิมของพื้นที่ และไม้เกษตรที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ราษฎร ใช้หลักวิชาการกำหนดรูปแบบการปลูกลดหลั่นกันไปตามระดับเรือนยอด เพื่อให้ได้ป่าที่มีสภาพใกล้เคียงกับป่าธรรมชาติ สำหรับประชาชนผู้ปลูกจะได้ประโยชน์จากการปลูกป่าโดยมีทั้งไม้ใช้สอย ไม้ใช้งาน และไม้เพื่อการบริโภค

๓. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้นตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมลดรายจ่าย สร้างรายได้ จัดกระบวนการให้ราษฎรมีความรู้จัดการผลผลิตจากโครงการสอดคล้องกับตลาด และมีอาชีพเสริมที่ช่วยสร้างรายได้ในครัวเรือน เพื่อให้คนสามารถอยู่ร่วมกับ ป่า อย่างกลมกลืน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีที่ทำกินเป็นหลักแหล่งไม่รุกทำลายพื้นที่อื่น ต่อไป

ในปี ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ดำเนินการจัดทำโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ในกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินงาน โดยสนับสนุนงบประมาณในการจ้างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การจัดขอบเขตพื้นที่โครงการและกิจกรรม การฝึกอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ราษฎรในเขตพื้นที่โครงการ และพื้นที่ใกล้เคียง จังหวัดละ ๒ รุ่น ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ ทั้งนี้ พื้นที่ดำเนินงานโครงการอยู่ในเขตพื้นที่ ๕ จังหวัด ร่วมกับกรมป่าไม้ เช่น

๑. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

๒. อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

๓. อำเภออุ้มผาง อำเภอท่าสองยาง อำเภอพบพระ และอำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

๔. อำเภอแม่แจ่ม และอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

๕. อำเภอสบเมย และอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ จะสามารถแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ในเขตพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเลย จังหวัดน่าน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดตาก ตามหลักการทำโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ โดยเน้นการฟื้นฟูสภาพป่า พร้อมปรับเปลี่ยน

พฤติกรรมของคนในชุมชนให้มีการอนุรักษ์และมีรายได้ไปพร้อม ๆ กับการสร้างพื้นที่ป่าอย่างยั่งยืนและเกื้อกูล

เป็นการสร้างจิตสำนึกให้ราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบเขตพื้นที่ป่าไม้ให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้ไม่บุกรุกเพิ่ม เห็นประโยชน์จากการปลูกไม้ชนิดต่าง ๆ พร้อมสละพื้นที่คืนกลับให้แก่โครงการเพื่ออนุรักษ์ป่าไม้ต่อไป

สามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้งในพื้นที่และเมื่อฝนตกจะป้องกันการเกิดอุทกภัยในพื้นที่ เนื่องจากมีการสร้างสภาพพื้นที่ให้ชุ่มชื้น เก็บกักน้ำไว้ในดิน ส่งผลให้เกษตรกรที่อยู่นอกเขตชลประทานได้มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรได้

แนวทางการดำเนินงานต่อไป

กรมป่าไม้ ได้จัดทำแผนการดำเนินงานโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ ในเขตพื้นที่ ๕ จังหวัด ไว้เป็นระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘–พ.ศ. ๒๕๖๒) การจัดหากล้าไม้เพื่อมอบให้ราษฎรที่ร่วมโครงการพร้อมกับการจัดกิจกรรม ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน จัดทำระบบน้ำ (อ่างพวง) และจัดทำฐานข้อมูลของโครงการเพื่อดำเนินงาน โดยมีพื้นที่เป้าหมายร่วมโครงการ ดังนี้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๒ อำเภอ ประชากร ๕๔ คน พื้นที่การเกษตร ๒๔๙ ไร่ จังหวัดน่าน จำนวน ๒ อำเภอ ประชากร ๑๒๒ คน พื้นที่การเกษตร ๕๘๓ ไร่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๓ อำเภอ ประชากร ๕๘๗ คน พื้นที่การเกษตร ๑,๖๐๐ ไร่ จังหวัดตาก จำนวน ๔ อำเภอ ประชากร ๑,๑๒๓ คน พื้นที่การเกษตร ๓,๐๐๔ ไร่ และจังหวัดเลย จำนวน ๑ อำเภอ ประชากร ๑,๑๑๒ คน พื้นที่การเกษตร ๔,๔๙๓ ไร่ ประชากรรวมทั้งสิ้น ๒,๙๘๘ คน พื้นที่การเกษตร ๙,๙๒๙ ไร่ ซึ่งจะใช้งบประมาณในการดำเนินงานโครงการฯ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๕ ปี

โครงการแก้มลิงเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในเขตมหาวิทยาลัย ฟาฏอนีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโต๊ะบาลา หมู่ที่ ๓ ตำบลเขาตูม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

เรื่องเดิม

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ดำเนินโครงการจัดหาน้ำ และระบบระบายน้ำภายในมหาวิทยาลัยฟาฏอนี จังหวัดปัตตานี เพื่อให้ความช่วยเหลือเรื่องน้ำอุปโภคบริโภค และปัญหาอุทกภัยในพื้นที่มหาวิทยาลัย (ตามหนังสือกองกิจการในพระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ที่ พว ๐๐๐๕.๑/๒๗๖๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘)

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างสระเก็บน้ำจำนวน ๑ แห่ง ภายในมหาวิทยาลัย ขนาด ๒๗.๗๕ x ๕๒.๒๕ x ๒.๐๐ เมตร ความจุ ๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และอาคารโรงสูบน้ำ พร้อมเครื่องสูบน้ำ ขนาด ๑๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง จำนวน ๒ เครื่อง เพื่อเป็นระบบน้ำอุปโภคบริโภคสำรองอีกส่วนหนึ่งเสริมระบบน้ำอุปโภคบริโภคที่ได้ดำเนินการไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งมีปัญหาน้ำต้นทุนไม่เพียงพอ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้นักศึกษา (ทั้งนักศึกษาชาวไทยและนักศึกษาต่างประเทศ) อาจารย์ และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ตำบลเขาตูม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน ๔,๔๐๐ คน มีน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การติดตามงาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้ให้ สำนักงาน กปร. ดำเนินการติดตามผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ในตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของผลลัพธ์การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์สำหรับโครงการที่ได้รับการอนุมัติงบประมาณจากสำนักงาน กปร. ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗-๒๕๕๘ จำนวน ๑๐ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ ตำบลดอนดึง (ฝายหนองกระสังข์) จังหวัดลพบุรี

๒. โครงการชลประทานเมืองกาญจนบุรี-พนมทวน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (งานก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหนองโรง ๒) ระยะที่ ๒ จังหวัดกาญจนบุรี

๓. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบริเวณตำบลดงกระทงยาม อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี ประกอบด้วย แก้มลิงบึงแอก พร้อมอาคารประกอบ และขุดลอกคลองหาดยาง

๔. โครงการจัดหาน้ำสนับสนุนการจัดตั้งโรงพยาบาลแม่แจ่ม (แห่งใหม่) จังหวัดเชียงใหม่

๕. โครงการพัฒนาบ้านกอก-บ้านจูน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดน่าน

๖. โครงการสถานีเกษตรที่สูงตามพระราชดำริภูพยัคฆ์ จังหวัดน่าน

๗. โครงการพัฒนาพื้นที่ตำบลเหล่ากอหก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเลย (แผนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมปลูกไม้ผล)

๘. โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอึ่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร

๙. โครงการขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

๑๐. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกระบี่

ผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ สามารถช่วยเหลือราษฎร รวมจำนวน ๕๗๔ ครัวเรือน มีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตรและอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ และสามารถส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ทำการเกษตรได้ ๑๐,๒๖๐ ไร่ ทำให้ราษฎรมีน้ำต้นทุนสำหรับทำการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย และสนับสนุนน้ำต้นทุนให้แก่โรงพยาบาลในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้

ในส่วนของโครงการส่งเสริมอาชีพ สามารถส่งเสริมความรู้และประชาชนสามารถนำไปปฏิบัติจริงเพื่อเป็นรายได้เสริม จำนวน ๑๒๑ ราย ดังตัวอย่างพร้อมภาพประกอบ ดังนี้

โครงการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ ตำบลดอนดึง (ฝายหนองกระสังข์) จังหวัดลพบุรี

งานขุดลอก

งานก่อสร้างฝาย

โครงการจัดหาน้ำสนับสนุนการจัดตั้งโรงพยาบาลแม่แจ่ม (แห่งใหม่) จังหวัดเชียงใหม่

เกษตรกรที่ใช้น้ำจากโครงการเพื่อการเกษตร

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบริเวณตำบลดงกระทงยาม จังหวัดปราจีนบุรี

งานขุดลอก

โครงการชลประทานเมืองกาญจนบุรี-พนมทวนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระยะที่ ๒ จังหวัดกาญจนบุรี

งานก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า

การใช้ประโยชน์ในการทำน้ำประปาหมู่บ้าน

โครงการสถานีเกษตรที่สูงตามพระราชดำริภูพยัคฆ์ จังหวัดน่าน

โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกระบี่

รังผึ้งและผลิตภัณฑ์

การเลี้ยงชันโรงที่เป็นการนำความรู้ในการเลี้ยงผึ้งโพรงมาต่อยอด

งานประเมินผล
การประเมินแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙

การพัฒนา “คน” ให้พออยู่พอกิน และสามารถพึ่งตนเองได้โดยการพัฒนา ต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอนเริ่มจากการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและพัฒนาไปถึงขั้นที่ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาต่อไป และพระราชดำรัสที่ว่า “...การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์และภูมิประเทศทางสังคมวิทยา ภูมิประเทศ ทางสังคมวิทยา คือ นิสัยใจคอของคนเราจะไปบังคับให้คนคิดอย่างอื่นไม่ได้ เราต้องแนะนำ ไปช่วยโดยที่จะคิดให้เขาเข้ากับเราไม่ได้ แต่ถ้าเราเข้าไปแล้ว เราเข้าไปดูว่าเขาต้องการอะไรจริง ๆ แล้วก็อธิบายให้เขาเข้าใจหลักการของการพัฒนานี้ก็จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้มีพระราชดำริให้จัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ขึ้น โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้จัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรก (เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๒๓) และต่อมาได้มีการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั่วทุกภูมิภาคอีก ๕ แห่ง ตามลำดับคือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี (เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๔) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๒๕) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร (เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๕) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ (เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๕) และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี (เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖)

ศูนย์ศึกษาฯ แต่ละแห่งนั้น จะมีลักษณะปัญหาและเนื้องานที่เป็นรูปธรรมแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม อย่างไรก็ตาม จะมีลักษณะสำคัญ คือ การเป็น “ตัวอย่างแห่งความสำเร็จ” ในลักษณะ “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” โดยมีการบริหารงานอย่างบูรณาการแบบ“รวมศูนย์” ที่ผสานความร่วมมือในการทำงานของหน่วยงานราชการเพื่อให้บริการประชาชน ในรูปแบบ “ระบบการบริการเบ็ดเสร็จที่จุดเดียว”

จากการติดตามประเมินผลศูนย์ศึกษาฯ ตามแผนแม่บท ปี ๒๕๕๕–๒๕๕๙ ในภาพรวมได้ผลสรุปของการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง ตามขอบเขตการประเมินซึ่งแยกเป็น ๓ มิติ ดังนี้

๑. มิติด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕–๒๕๕๙ ทั้ง ๖ ศูนย์ ดำเนินงานศึกษาทดลอง วิจัย ทั้งสิ้น ๔๙๙ เรื่อง แต่ละศูนย์ศึกษาฯ มีปัญหาอุปสรรค ได้แก่ งบประมาณมีไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เฉพาะทาง ฯลฯ สำหรับการดำเนินงานระยะต่อไป ควรมีการศึกษาทดลองให้สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม และสภาพพื้นที่ของแต่ละศูนย์ศึกษา เช่น ศึกษาทดลองการบริหารจัดการในพื้นที่น้ำน้อย ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างศูนย์ศึกษาและสถาบันการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจมีการทำข้อตกลงความร่วมมือกันในการสนับสนุนความรู้ ควรพิจารณาเร่งรัดการสนับสนุนงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนงานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ในการจัดพิมพ์เอกสารทางวิชาการ ควรให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตรวจสอบเอกสารเพื่อความถูกต้องก่อนจัดพิมพ์ ควรให้ศูนย์ฯ ตั้งงบประมาณรองรับ เพื่อพัฒนา หรืออบรมด้านงานวิจัยให้บุคลากรในศูนย์ศึกษาฯ มากขึ้นกว่าเดิม ควรมีการต่อยอดงานวิจัย เพื่อแก้ปัญหาให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร

๒. มิติด้านการขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้

ทั้ง ๖ ศูนย์มีการพัฒนาตามสภาพพื้นที่ และดำเนินการสอดคล้องกับพระราชดำริ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยมีการนำผลสำเร็จจากงานศึกษา ทดลอง วิจัย ไปเผยแพร่ จำนวน ๙๓ เรื่อง มีการขยายผลสู่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ (ทั้ง ๖ แห่ง) จำนวน ๑๖๘ หมู่บ้าน ศูนย์สาขา จำนวน ๑๗ แห่ง และศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ ๘ จังหวัด จำนวน ๑๒๙ แห่ง

มีปัญหาอุปสรรค ได้แก่ ยังขาดระบบการติดตามประเมินผล ไม่ครบทุกกระบวนการ ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน สภาพสังคมที่เปลี่ยนไป

สำหรับการดำเนินงานระยะต่อไป ควรมีการบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ให้มากขึ้น ควรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรด้านขยายผลที่หลากหลายและทันสมัยตรงกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน การขยายผลควรเน้นกลุ่มเป้าหมาย

ที่มีคุณภาพมากกว่าปริมาณ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม เน้นระบบการติดตามให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรคัดเลือกผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง ร่วมเป็นเครือข่ายการดำเนินงานและการติดตามผลในพื้นที่ด้วย ควรมีการสร้างเกษตรกรต้นแบบรุ่นใหม่ให้มากยิ่งขึ้น ควรมีการฝึกอบรมให้ตรงกับฤดูกาล/ความต้องการของแต่ละพื้นที่ ควรมีการทำการสาธิตการบริหารจัดการน้ำในแต่ละพื้นที่ให้เกษตรกรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเองได้จริง

๓. มิติด้านการบริหารจัดการ

ศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง ดำเนินงานตามแผนแม่บท พ.ศ. ๒๕๕๕–๒๕๕๙ ตรงตามวัตถุประสงค์และตามแผนงานด้านต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับบุคลากรที่มีการโยกย้าย ได้ส่งผลให้ขาดเจ้าหน้าที่เฉพาะทางในบางกิจกรรม ทำให้มีบางงานขาดความต่อเนื่อง

สำหรับการดำเนินงานระยะต่อไป โครงสร้างการดำเนินงานในศูนย์ศึกษาฯ เหมาะสมดีแล้ว อย่างไรก็ตาม ควรมีการอบรมทักษะด้านภาษาให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาฯ เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับผู้ดูงานชาวต่างประเทศ ซึ่งจะสอดคล้องกับสถานการณ์โลกที่ประเทศไทยได้เข้าสู่ AEC ในปัจจุบัน ควรมีการปรับปรุงป้ายสื่อความหมายให้เป็นสากลมากยิ่งขึ้น ควรให้การสนับสนุน ยานพาหนะ อุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นตามความเหมาะสมให้กับศูนย์ศึกษาฯ ควรมีการถ่ายทอดงาน ถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น นอกจากนี้ ควรสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานศูนย์ศึกษาฯ

การติดตามงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริขององคมนตรีในพื้นที่ต่าง ๆ

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี

พื้นที่ภาคกลาง

๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการ “คุ้งกระเบนเทิดไท้องค์ราชัน พัฒนาชายหาดร่วมกัน เพื่อสานฝันทะเลงาม” ครั้งที่ ๑๓ จัดโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร่วมกับสำนักงาน กปร. และ จังหวัดจันทบุรี

๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม จังหวัดราชบุรี

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

เป็นประธานในพิธีเปิดงานนิทรรศการฉลองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี และงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙

การติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. โครงการป่ารักน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านถ้ำติ้ว ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร

๒. ต้นน้ำลำน้ำสงคราม อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร

๓. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

๔. โครงการเสริมสร้างเกษตรกรต้นแบบตามแนวพระราชดำริ ด้านเกษตรผสมผสาน ในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

๕. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำอูน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร

พื้นที่ภาคใต้

วันที่ ๒–๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

เดินทางไปติดตามผลการดำเนินงานโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพรตามพระราชดำริ จังหวัดชุมพร

๑. รับฟังการบรรยายสรุปภาพรวมโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพรตามพระราชดำริ ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร
๒. เยี่ยมชมอาคารพลับพลาที่ประทับ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเคยใช้เป็นอาคารทรงงาน
๓. ประตูระบายน้ำราชประชานุเคราะห์ และบริเวณพื้นที่หนองใหญ่
๔. ประตูระบายน้ำหัววัง กม. ๘+๐๑๕ เป็นประตูระบายน้ำต้นคลองหัววัง–พนังตัก
๕. คลองคลองหัววัง–พนังตัก
๖. ประตูระบายน้ำพนังตัก กม. ๐+๓๓๐ เป็นประตูระบายน้ำที่สร้างบริเวณตอนท้ายของคลองหัววัง–พนังตัก

วันที่ ๒๔ – ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

เดินทางไปติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

๑. โครงการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอตากใบ อำเภอสุไหงปาดี อำเภอสุไหงโกลก และอำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

๒. โครงการอ่างเก็บน้ำใกล้บ้านอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

๓. งานชมศูนย์ศึกษา พัฒนาความรู้ ดูนิทรรศการภายใต้ชื่องาน “ฉลองราชย์ ๗๐ ปี เคียงคู่ทรงงาน ๘๔ พรรษา ราชินีศรีแผ่นดิน” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

นายพลากร สุวรรณรัฐ
พื้นที่ภาคกลาง
วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘
วัดทิพย์สุคนธารามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปในพิธีสมโภชพระพุทธเมตตาประชาไทยไตรโลกนาถคันธารราฐอนุสรณ์ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ณ บริเวณลานประทักษิณพุทธอุทยานพระพุทธเมตตาประชาไทยฯ วัดทิพย์สุคนธารามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในการนี้ นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานคณะกรรมการอำนวยการโครงการ ฝ่ายฆราวาส กราบบังคมทูลรายงานการดำเนินงานโครงการจัดสร้างพระพุทธเมตตาประชาไทย ไตรโลกนาถคันธารราฐอนุสรณ์ ในพระบรมราชินูปถัมภ์และนายจิรายุ อิศรางกูล ณ อยุธยา กราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการะคุณเข้ารับพระราชทานของที่ระลึก จำนวน ๕๐ รายพร้อมกับทอดพระเนตรนิทรรศการ ณ อาคารอนุสรณ์แห่งการตื่นรู้ โดยมี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกราบบังคมทูลรายงานการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุนพื้นที่โครงการฯ ได้แก่ งานชลประทาน งานด้านป่าไม้ และเส้นทางภายในพื้นที่โครงการวัดทิพย์สุคนธารามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วันที่ ๒๘ –๒๘ เมษายน ๒๕๕๙
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำยางชุมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เดินทางไปติดตามผลการดำเนินงานและฟังบรรยายสรุปโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำยางชุมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เดินทางไปติดตามผลการดำเนินงานโครงการ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โครงการพัฒนาป่าไม้ปากน้ำปราณบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คณะเดินทางไปติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาป่าไม้ปากน้ำปราณบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันที่ ๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๓ โครงการ

๑. โครงการห้วยใหญ่วังแขม (เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ) อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

๒. โครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี และอำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

๓. โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเล็งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโคกปรง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

วันที่ ๒๒–๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี

เดินทางไปติดตามผลการดำเนินงานโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดา (โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) อำเภอบ้านนา จังหวัดปราจีนบุรี

เป็นประธานพิธีเปิดหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติปางสีดา ๑

ติดตามการดำเนินงานโครงการ พัฒนาที่ราบเชิงเขา จังหวัดสระแก้ว-จังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ

เดินทางไปติดตามผลการดำเนินงาน และพบปะผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ อ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว

วัยที่ ๓๑ กรกฎาคม–๑ สิงหาคม ๒๕๕๙
วัดทิพย์สุคนธารามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

เป็นประธานในพิธีโครงการเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาส สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ โครงการวัดทิพย์สุคนธาราม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหนองโรง ๒ ตำบลหนองโรง อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ติดตามผลการดำเนินงานโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า บ้านหนองโรง ๒ ตำบลหนองโรง อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
วันที่ ๒๑-๒๒ มกราคม ๒๕๕๙
เดินทางไปติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร

๑. โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยหินชะแนนใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโพธิไพศาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
๒. โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยอีนูนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร
๓. โครงการป่ารักน้ำบ้านถ้ำติ้วอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร

วันที่ ๒๖-๒๗ มกราคม ๒๕๕๙
เดินทางไปตรวจเยี่ยมติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

๑. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยังตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
๒. โครงการก่อสร้างอาคารบังคับน้ำลำพะยังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
๓. โครงการขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่ (ทายาทฮักแพง-แบ่งปัน) อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
๔. เยี่ยมชมแปลงเกษตรกร นายณัฐธันยา เครือสวัสดิ์
๕. โครงการสหกรณ์ศูนย์ศิลปาชีพทอผ้าไหมแพรวาบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

วันที่ ๓-๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
เดินทางไปติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

๑. โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บ้านกำพี้ ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
๒. โครงการส่งเสริมศิลปาชีพบ้านกำพี้ ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
๓. โครงการเขื่อนน้ำเชิญอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

พื้นที่ภาคเหนือ
วันที่ ๗–๘ มกราคม ๒๕๕๙
เดินทางไปตรวจเยี่ยมและติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดพิษณุโลก

๑. โครงการพัฒนาบ้านแม่ต๋ำ ตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

๒. อ่างเก็บน้ำแม่เสริมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

๓. เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

๔. โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ภูขัด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

วันที่ ๓-๔ มีนาคม ๒๕๕๙
เดินทางไปติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร

๑. สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านป่าคา ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

วันที่ ๓๐ มิถุนายน-๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙
เดินทางไปตรวจเยี่ยมและติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย

๑.การติดตามสภาพทั่วไปของถนนมหาจักรีดำเนินและถนนเทพรัตนวิถี

๒.อ่างเก็บน้ำห้วยดีหมีพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านประชาร่วมใจ ตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

วันที่ ๒๘-๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙
เดินทางไปตรวจเยี่ยมและติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

๑. สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริดอยม่อนล้าน ตำบลป่าไหน่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

๒. สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริดอยแบแล ตำบลสบโขง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ ๔–๖ สิงหาคม ๒๕๕๙
เดินทางไปตรวจเยี่ยมและติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา และจังหวัดน่าน

๑.สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านห้วยหยวกป่าโซ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

๒. สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านสันติสุข อำเภอปง จังหวัดพะเยา

๓.โครงการพัฒนาบ้านกอก–บ้านจูน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปัว จังหวัดน่าน

พื้นที่ภาคใต้
วันที่ ๙–๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙
เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

๑. กิจกรรมเกี่ยวข้าว ณ แปลงนาข้าวกลุ่มทำนาโคกเป็ด หมู่ที่ ๒ ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

๒. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บ้านโคกไร่ใหญ่ ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

๓.กลุ่มศิลปาชีพบ้านตอหลัง ณ วัดคันธาริการาม ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี
วันที่ ๒๗-๒๘ มกราคม ๒๕๕๙
เดินทางไปติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านแหล่งน้ำ ในพื้นที่จังหวัดยโสธร และศรีสะเกษ

๑. โครงการก่อสร้างฝายบ้านโพธิ์ศรี และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร

๒. โครงการแก้มลิงกุดเตอะ-กุดหวายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคูซอด อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานราชการที่ให้ความสำคัญกับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งของสำนักงาน กปร. อีกทั้งเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานที่จะผลักดันให้องค์กรสามารถบริหาร และขับเคลื่อนกลยุทธ์ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ สำนักงาน กปร. จึงมุ่งเน้นการสร้างระบบบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ให้บุคลากรทุกระดับได้มีองค์ความรู้และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน นำมาซึ่งการปฏิบัติงานสนองพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน กปร.

๑.๑ งานสรรหาภายในและคัดเลือกข้าราชการในตำแหน่งที่ปรึกษาระดับทรงคุณวุฒิ ๑ ตำแหน่ง ชำนาญการพิเศษเป็นเชี่ยวชาญ ๔ คน ชำนาญการพิเศษเป็นอำนวยการต้น ๑ ตำแหน่ง ชำนาญการเป็นชำนาญการพิเศษ ๕ ตำแหน่ง ปฏิบัติการเป็นชำนาญการ ๓ ตำแหน่ง

๑.๒ งานสรรหาภายนอก สรรหาข้าราชการในระดับปฏิบัติการ ๓ ตำแหน่ง สรรหาพนักงานราชการตำแหน่งนักวิเคราะห์ ๔ อัตรา เจ้าหน้าที่เหมาบริการ ๑๔ อัตรา

๒. ด้านสวัสดิการ

ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลดิเรกคุณาภรณ์ ๑๓ ราย ช้างเผือกและมงกุฎไทย ๕๑ ราย และเข็มที่ระลึกเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ๒,๑๒๐ คน จัดตรวจสุขภาพ ประจำปี ๒๕๕๙ ให้แก่บุคลากรสำนักงาน กปร. จำนวน ๑๔๐ คน สวัสดิการอาหารกลางวันให้แก่ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการ ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ พนักงานบริการ และลูกมือช่าง รวม ๒๔ คน จัดสถานที่ออกกำลังกายทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน ประสานองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ (ขสมก.) ขอต่อระยะเวลาการขยายเส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางสาย ๕๙ มายังเชิงสะพานพระราม ๘ ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา

๓. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ตามแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๙ โดยการจัดฝึกอบรม In–house Training และส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรภายนอก รวมทั้งได้ดำเนินการสรรหาบุคลากรเข้ารับทุนฝึกอบรมในต่างประเทศ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

๓.๑ หลักสูตรอบรม In–house Training : รวม ๙ หลักสูตร มีผู้เข้ารับอบรมรวม ๘๕๔ คน ดังนี้

(๑) โครงการเสริมสร้างความรู้สู่ความสัมพันธ์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผู้เข้ารับอบรม ๒๗๒ คน

(๒) โครงการสัมมนา ประจำปี ๒๕๕๙ มีผู้เข้าร่วมโครงการ ๑๗๓ คน

(๓) โครงการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ จำนวน ๒ หลักสูตร มีผู้เข้าอบรม ๙๖ คน ได้แก่ หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๕ ผู้เข้าอบรม ๕๐ คนและหลักสูตรพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พพร.) รุ่นที่ ๕ ผู้เข้าอบรม ๔๖ คน

(๔) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม จำนวน ๑๘๐ คน

(๕) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน จำนวน ๒ หลักสูตรมีผู้เข้ารับการอบรม ๖๗ คน ได้แก่ หลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพนักงานราชการ และหลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานลูกจ้างประจำ

(๖) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรเทคนิคการเขียนผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนระดับ มีผู้เข้าอบรม๔๓คน

๓.๒ หลักสูตรอบรมภายนอก เพื่อพัฒนาทักษะโดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการและสมรรถนะเฉพาะด้าน รวม ๕๔ หลักสูตร จำนวนผู้เข้าอบรม ๘๔ คน เช่น หลักสูตรนักบริหารงบประมาณระดับสูง (นงส.) รุ่นที่ ๒ หลักสูตรการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน รุ่นที่ ๓ หลักสูตรนักบริหารระดับสูง: ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ ๘๓ เป็นต้น

๓.๓ โครงการทุนอบรมในต่างประเทศ โดยในปี ๒๕๕๙ สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการส่งข้าราชการไปฝึกอบรมต่างประเทศ ๓ หลักสูตร ๓ คน ได้แก่ หลักสูตรการประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนและกระบวนการพัฒนาชุมชนแซมาอึล อุนดง ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ หลักสูตรการวางแผนการบริหารจัดการท่องเที่ยวในชนบท : กรณีศึกษาจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ณ เมืองโฮโนลูลู รัฐฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา และหลักสูตรวิธีการและกลไกการส่งเสริมทางการเกษตร ประเทศอิสราเอล

การดำเนินงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การดำเนินงานด้านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของสำนักงาน กปร. ตลอดปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้ทำการผลิตและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริ ผลสำเร็จจากการพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการขยายผลเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประชาชนทุกระดับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตให้เป็นที่ประจักษ์จนเห็นผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ผ่านทางสื่อทุกแขนง ดังนี้

๑. สื่อวิทยุ

๑.๑ การจัดรายการเผยแพร่ทางสื่อวิทยุ ดังนี้

• รายการ "ประโยชน์สุขปวงประชา" ออกอากาศทุกวันพุธ เวลา ๑๑.๑๐-๑๑.๔๐ น. ทาง FM ๑๐๐ MHz (จส. ๑๐๐)

• รายการ "เพื่อสังคมไทย" ออกอากาศ ทุกวันพฤหัสบดี เวลา ๑๘.๔๐-๑๙.๐๐ น. ทาง FM ๑๐๑ MHz

• รายการ "มองรอบกรุง" ออกอากาศ ทุกวันจันทร์ เวลา ๑๔.๑๐ ทาง FM ๙๕.๕ MHz

• รายการ "กฎหมายใกล้ตัว" ช่วง "กะเทาะเปลือกคอรัปชั่น" ออกอากาศทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา ๑๘.๒๐-๑๙.๐๐ น ทาง FM ๙๒.๕ MHz

๑.๒ การผลิตสารคดี

• สารคดีละครเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ชุด "แม่ของแผ่นดิน" ความยาวไม่น้อยกว่า ๓-๕ นาที จำนวน ๑๒ ตอน

๑.๓ ผลิตและเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ ความยาวไม่น้อยกว่า ๒ นาที จำนวน ๒๐ ข่าว จส.๑๐๐

๑.๔ ผลิตและเผยแพร่สปอตประชาสัมพันธ์ ความยาว ๓๐ วินาที จำนวน ๑๐ ตอน จส. ๑๐๐

๒. สื่อโทรทัศน์ ประกอบด้วย

๒.๑ สารคดีเชิงข่าว "กปร. กับงานของในหลวง" และสกู๊ปทางสถานีโทรทัศน์ ชุด "กปร. กับงานของในหลวง"

๒.๒ สารคดีเฉลิมพระเกียรติ

(๑) สารคดีสั้นเฉลิมพระเกียรติ ชุด "ร้อยไทยด้วยดวงใจ" ความยาว ๒ นาที จำนวน ๙ ตอนออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๗, ๙, และ NBT ในวันสำคัญตามวาระต่าง ๆ ช่วงเวลาหลังข่าวพระราชสำนัก

(๒) สารคดีเฉลิมพระเกียรติการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองราชย์ครบ ๗๐ ปี และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๘๔ พรรษา ความยาวไม่น้อยกว่า ๗-๑๐ นาที จำนวน ๒ ตอน

(๓) สารคดีผลสำเร็จจากการพัฒนาในโครงการฯ ที่เป็นศูนย์สาขา ความยาวไม่น้อยกว่า ๗-๑๐ นาที จำนวน ๓ ตอน

๒.๓ รายการพิเศษ

(๑) ผลิตและเผยแพร่องค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทางสถานีโทรทัศน์ในรูปแบบรายการภายใต้ชื่อ "เมล็ดพันธุ์พอเพียง" ความยาว ๔๕ นาที จำนวน ๑๒ ตอน เผยแพร่ทางโทรทัศน์ PPTV HD ๓๖

(๒) สารคดีชุด "ตามรอยพระยุคลบาท" ความยาวไม่น้อยกว่า ๓ นาที จำนวน ๕๐ ตอน เผยแพร่ทางช่อง TNN ๒๔ ทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ ช่วงเวลาหลังข่าวพระราชสำนัก

๓. สื่อหนังสือพิมพ์

ผลิตและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ใน ๔ รูปแบบ ได้แก่ ข่าว บทความ ข่าวสังคม และภาพ

๔. กิจกรรมพิเศษการสร้างเครือข่าย

๔.๑ โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ ๖ จำนวน ๒ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ ภายใต้กรอบตามเส้นทาง "นวัตกรรมความรู้สู่เส้นทางความคิด" ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยมีเยาวชนเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๘๐ คน จาก ๑๗ สถาบันการศึกษาทั่วประเทศ

ครั้งที่ ๒ ภายใต้กรอบตามเส้นทาง "พลิกฟื้นผืนป่า พัฒนาผืนน้ำ ก่ออาชีพอย่างยั่งยืน" ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤษภาคม-๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ โดยมีเยาวชนเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ คน จาก ๒๒ สถาบันการศึกษาทั่วประเทศ

๔.๒ โครงการสื่อมวลชนสัญจร สื่ออาสาสืบสานพระราชดำริ จำนวน ๑ ครั้ง

จัดขึ้นระหว่างวันจันทร์ที่ ๒๗-วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และราชบุรี สื่อที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๒๔ คน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ จำนวน ๓๐ ชิ้นงาน

๔.๓ โครงการเครือข่ายสถาบันการศึกษาสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๓ จำนวน ๑ ครั้ง

จัดขึ้นระหว่างวันจันทร์ที่ ๒๗-วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ผู้เข้าร่วมโครงการประกอบด้วย อาจารย์จากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ จำนวน ๕๔สถาบัน จำนวนทั้งสิ้น ๙๒ คน

๔.๔ โครงการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนและสถาบันการศึกษาสืบสานพระราชดำริ

จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๓–๒๕ กันยายน ๒๕๕๙ ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย อาจารย์และนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ จำนวน ๑๗ สถาบัน จำนวนทั้งสิ้น ๙๑ คน

๕. สื่อนิทรรศการ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๘- กันยายน ๒๕๕๙)

ดำเนินการจัดนิทรรศการในโอกาสต่าง ๆ และให้การสนับสนุนการจัดนิทรรศการแก่หน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๒๓ ครั้ง เช่น

๑. นิทรรศการในงานแถลงข่าวการจัดกิจกรรม "ปั่นเพื่อพ่อ BIKE FOR DAD" วันพุธที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

๒. นิทรรศการโครงการเสริมสร้างความรู้ ความสัมพันธ์ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรม เดอะ สุโกศล ถนนศรีอยุธยา เขตพญาไท กรุงเทพฯ

๓. นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ภายใต้ชื่อ "ศาสตร์พระราชา...ตามวิถีพอเพียง" ในงาน "พรรณไม้งามอร่ามสวนหลวง ร.๙" ครั้งที่ ๒๘ ระหว่างวันที่ ๑-๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ สวนหลวง ร. ๙ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

๔. นิทรรศการ "ก้าวต่อ ๙ ทำต่อความดี...ทำดีตามพ่อ" ในงาน "ปั่นเพื่อพ่อ Bike for dad" ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ สนามเสือป่า กรุงเทพฯ

๕. นิทรรศการในการจัดงานมหกรรมเกษตรธรรมชาติ ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชลบุรี

๖. งาน "เทิดด้วยทำ" วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ สนามเสือป่า กรุงเทพฯ

๗. สำนักงาน กปร. ร่วมจัดนิทรรศการ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" งานศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลโดยมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิด โดยมีนายประสาท พาศิริ รองเลขาธิการ กปร. ร่วมในพิธีเปิด ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชั่นเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

๘. นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติเคลื่อนที่ ชุด "ฉลองราชย์ ๗๐ ปี เคียงคู่ทรงงาน ๘๔ พรรษา ราชินีศรีแผ่นดิน"

ร่วมจัดนิทรรศการในโครงการ “คิดใส ใจสะอาด เพื่อชาติ เพื่อในหลวง” ณ MCC HALL ศูนย์การค้าเดอะมอลล์บางกะปิ กรุงเทพมหานคร วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙

๖. โครงการเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๖.๑ จัดทำนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ “๘๔ พรรษาราชินีศรีแผ่นดิน” จำนวน ๑ ชุด

๖.๒ จัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ “๘๔ พรรษา ราชินีศรีแผ่นดิน”

๖.๓ บทเพลงเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จำนวน ๔ เพลง พร้อม MV

๖.๔ ผลิตภาพยนตร์สั้นเฉลิมพระเกียรติ ชุด “แสงส่องไทย”ที่สะท้อนให้เห็นถึงหลักการทรงงานแนวพระราชดำริด้านการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ที่สร้างประโยชน์สุข และความพอเพียงให้แก่ราษฎร จำนวน ๙ เรื่อง

๗. โครงการเฉลิมพระเกียรติ “ฉลองราชย์ ๗๐ ปี เคียงคู่ทรงงาน ๘๔ พรรษา ราชินีศรีแผ่นดิน” ร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่งทั่วประเทศ

๘. กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สำนักงาน กปร. ร่วมกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในนามของรัฐบาลจัดนิทรรศการสัญจรเฉลิมพระเกียรติ “บัวบาทยาตรา”เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ และเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ในพื้นที่ภาคกลางและพื้นที่ภาคตะวันออก จำนวน ๔ ครั้ง

๙. การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือ/เอกสารเผยแพร่)

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กองประชาสัมพันธ์ได้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวนทั้งสิ้น ๙ รายการ ประกอบด้วย

๙.๑ โปสเตอร์องค์ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขนาด ๒๖.๕x๓๘ นิ้ว จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด ๆ ละ ๑๐ แผ่น

๙.๒ หนังสือชุดองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๘,๐๐๐ ชุด ใน ๑ ชุด ประกอบด้วย หนังสือจำนวน ๔ เล่ม ได้แก่ “เศรษฐกิจพอเพียง” “หลักการทรงงาน” “๓ ทศวรรษ กปร.” และ “ทรงสานงานต่อพระราชดำริ”

๙.๓ หนังสือ “ชีวิตที่เริ่มต้นจากศูนย์ฯ” จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม ขนาด ๒๘.๕ x๒๑ ซม. จำนวน ๓๒๐ หน้า

๙.๔ ผลิตและเผยแพร่วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขนาด A๔ จำนวน ๔ ฉบับ/ปี ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ เล่ม พร้อม E-Book จำนวน ๕๐๐ แผ่น จัดส่งไปรษณีย์ ๗,๖๐๐ เล่ม พร้อม Mobile Web และ Application

๙.๕ หนังสือบันทึกโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

๙.๖ หนังสือแนวคิดและทฤษฎีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวนพิมพ์ ๑,๐๐๐ เล่ม (พิมพ์ซ้ำ)

๙.๗ หนังสือ "ประมวลพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว" จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม (พิมพ์ซ้ำ)

๙.๘ หนังสือ "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต" จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม (พิมพ์ซ้ำ)

๙.๙ หนังสือ "โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อประโยชน์สุขแห่งทวยราษฎร์" จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม (พิมพ์ซ้ำ)

๑๐. การสนับสนุนสื่อประชาสัมพันธ์

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงาน กปร. ได้ให้การสนับสนุนสื่อประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแก่หน่วยงานและประชาชนทั่วไป ดังนี้

- หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน ๘๓ หน่วยงาน
- ประชาชนทั่วไป จำนวน ๕,๑๗๕ ราย
- หนังสือ/เอกสารที่เผยแพร่ จำนวน ๕๒,๔๑๖ เล่ม

๑๑. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ดังนี้

ภายใน	ภายนอก
๑. VDO Wall	๑. นำกิจกรรมที่เผยแพร่ทางสถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ลงเว็บไซต์ www.rdpb.go.th
๒. สื่อนิทรรศการ	๒. Facebook RDPB Project
๓. บอร์ดประชาสัมพันธ์	๓. Facebook RDPB Camp
	๔. youtube : สำนักงาน กปร.
	๕. Mobile Web และ Application

การดำเนินงานด้านศึกษาและขยายผล

๑. โครงการตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗–๒๕๖๐) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท

๑.๑) ที่มาของโครงการ

เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ พลเอกประยุทธ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้อนุมัติแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐) ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) จัดทำขึ้นเพื่อบูรณาการการทำงานด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) ภาคการเกษตรและชนบท ๒) ภาคการศึกษา ๓) ภาคธุรกิจผู้ประกอบการ ๔) การต่างประเทศ ๕) การประชาสัมพันธ์ ๖) ความมั่นคง และ ๗) การบริหารจัดการ

มีโครงสร้างการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ/อนุกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

(๒) คณะอนุกรรมการตามยุทธศาสตร์ ๗ คณะ สำนักงาน กปร. ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักของยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐) โดยมีเลขาธิการ กปร. เป็นประธานอนุกรรมการ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ มีหน้าที่หลักในการกำหนดพื้นที่เป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ฯ จัดทำแนวทางและแผนการปฏิบัติ และพิจารณากลั่นกรองและเสนอโครงการต่อคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณฯ

(๓) คณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณฯ มีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

(๔) คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล มีรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

๑.๒) ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙ ได้แก่

๑) การจัดประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท

จัดการประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท จำนวน ๔ ครั้ง และคณะทำงานส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ จำนวน ๒ ครั้ง มีการกำหนดขับเคลื่อนงานใน ๒ ประเด็นหลัก ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้

๒) การขอรับสนับสนุนงบประมาณจากคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณฯ

คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท ได้กลั่นกรองและขอรับสนับสนุนงบประมาณจากคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณฯ ได้แก่

๒.๑) โครงการจากส่วนกลาง จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท โดย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. และโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท โดย มูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร หรือ สสนก.

๒.๒) โครงการจากจังหวัด ได้แก่ โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท ของจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๙๘ โครงการ รวมวงเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๒๐,๒๘๔,๓๓๘ บาท

๓) การจัดทำเครื่องมือสนับสนุนการขับเคลื่อนฯ

๓.๑) การจัดทำรายการตรวจสอบโครงการที่ขอรับสนับสนุนงบประมาณจากยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท

๓.๒) การจัดทำวีดิทัศน์เรื่อง “ฝ่าวิกฤติภัยแล้งด้วยแรงประชารัฐ”

๓.๔) การจัดทำคู่มือ “การกำหนดรูปแบบก่อสร้าง ซ่อมปรับปรุง บำรุงรักษา และเพิ่มประสิทธิภาพฝายชะลอน้ำพอเพียงตามแนวพระราชดำริ” ซึ่งกรมชลประทานเป็นผู้สนับสนุนในการจัดทำและจัดพิมพ์

๔) การสร้างความเข้าใจ แนวคิด และหลักการแนวทางการขับเคลื่อนฯ

๔.๑) การจัดทำโครงการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท โดยมีกรมการพัฒนาชุมชน (พช.)

เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการ ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ได้แก่

- การประชุมชี้แจงคณะทำงานระดับพื้นที่ในภูมิภาค (Kick – off) เป็นการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ NBT เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๐๐ น. ณ ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจตามแนวทางการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ให้แก่คณะทำงานระดับพื้นที่ใน ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ รวมกลุ่มเป้าหมาย ๔๓,๔๘๙ คน พร้อมนำเสนอวีดิทัศน์เรื่อง “ร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจพอเพียง”

- กิจกรรมการให้การศึกษาชุมชนจัดเวทีประชาคมทำแผนชุมชน เป็นการจัดเวทีประชาคมในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายจำนวน ๒ ครั้ง :

เวทีครั้งที่ ๑ เป็นการชี้แจงระบบ/แบบฟอร์มการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่เป้าหมายในด้านต่าง ๆ เช่น ข้อมูลบัญชีครัวเรือน ข้อมูล จปฐ. กชช.๒ค. ข้อมูลด้านกายภาพ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ การเกษตร สิ่งแวดล้อม ข้อมูลทุนชุมชนอื่น ๆ เช่น วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การรวมกลุ่ม คุณธรรม จริยธรรม ฯลฯ

เวทีครั้งที่ ๒ เป็นการนำข้อมูลจากการจัดเก็บในครั้งที่ ๑ และข้อมูลที่มีอยู่เดิมมาใช้ประกอบการวิเคราะห์สภาพปัญหาและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการปรับแผนชุมชน

ทั้งนี้ กรมการพัฒนาชุมชน (พช.) ได้ร่วมกับพื้นที่เป้าหมายทั้ง ๒๔,๐๘๖ หมู่บ้าน ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เป็นต้นมา โดยได้จัดเวทีฯ ครบถ้วนแล้ว เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๙

๔.๒) การประชุมวีดิทัศน์ทางไกล ของกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยเน้นย้ำชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน การจัดทำโครงการฯ และการขอรับสนับสนุนงบประมาณ เพื่อรับฟังปัญหาร่วมหาทางแก้ไข และสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างส่วนกลางและหน่วยงานระดับจังหวัดและอำเภอ

๑.๓) การดำเนินงานในระยะต่อไป

ปัจจุบัน ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ได้ดำเนินการมาถึงขั้นตอนการรับข้อเสนอโครงการที่เกิดจากความต้องการของพื้นที่เป้าหมายจำนวน ๒๔,๐๘๙ หมู่บ้าน ใน ๗๖ จังหวัด (ไม่รวมกรุงเทพฯ) ซึ่งจังหวัดได้นำส่งข้อเสนอโครงการดังกล่าวมายังสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและได้รวบรวมนำส่งมายังสำนักงาน กปร. แล้ว ซึ่งสำนักงาน กปร. จะต้องดำเนินการกลั่นกรองและจัดลำดับความสำคัญเพื่อเสนอต่อคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบทพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วจึงเสนอโครงการไปยังคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้านดำเนินโครงการตามแผนชุมชนต่อไป

๒. โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร.

สำนักงาน กปร. ได้ประสานจัดตั้งผู้ที่ได้รับรางวัลการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ปัจจุบันมีจำนวน ๔๗ แห่ง ใน ๑๐ ประเภท ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้และขยายผลการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกระจายตัวตั้งอยู่ใน ๒๙ จังหวัด โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้ดำเนินการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๘ แห่ง พร้อมทั้งจัดทำคู่มือตัวอย่างความสำเร็จการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๒ เรื่อง เพื่อใช้เป็นสื่อเผยแพร่ขยายผลการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

นอกจากนั้น เมื่อวันที่ ๙-๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้จัดสัมมนาศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๕๙ โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อ “การจัดการองค์ความรู้” และ “การถ่ายทอดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมถึงการระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร. ซึ่งมีศูนย์เรียนรู้ฯ และหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือเข้าร่วมจำนวน ๑๔๓ คน

๓. การพัฒนาการทำงานแบบเครือข่าย

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงาน กปร. มีส่วนร่วมในการขยายผลเผยแพร่องค์ความรู้ และสนับสนุนหน่วยงานเครือข่ายดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ ตัวอย่างเช่น

๓.๑) มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ : สำนักงาน กปร. สนับสนุนการดำเนินงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ในพื้นที่ ๓๙ ชุมชน ๒๕ จังหวัด ซึ่งยึดหลักการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างน้ำเดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนั้น ได้สนับสนุนการดำเนินงานโครงการพี่นำน้องรักษ์น้ำตามแนวพระราชดำริ ปี ๒๕๕๙ โดยส่งเสริมให้เยาวชนใช้ความรู้และเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ในการศึกษาและเก็บข้อมูลแหล่งน้ำชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหา

๓.๒) มูลนิธิมั่นพัฒนา : ร่วมเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ของมูลนิธิมั่นพัฒนา โดยมีแนวทางการสนับสนุนโครงการวิจัยด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น โครงการการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนบ้านใหม่สันติแบบบูรณาการโดยการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง (ระยะที่ ๑) และโครงการถอดบทเรียนกระบวนการจัดการองค์ความรู้และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ จำนวน ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ ณ สำนักงาน กปร. โดยมี นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี รองประธานกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาฯ หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมประมาณ ๘๐ คน ซึ่งเนื้อหาสาระการประชุมเป็นการติดตามผลการดำเนินงานประจำปี และการพิจารณาวางแผนการประเมินผลโครงการศูนย์ศึกษาฯ เพื่อแนวทางการจัดทำแผนแม่บทโครงการศูนย์ศึกษาฯ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ แทนแผนแม่บทฉบับปัจจุบันซึ่งจะสิ้นสุดลงในปี ๒๕๕๙ และได้กำหนดนโยบายให้หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงานสนองพระราชดำริจัดตั้งคณะทำงานงานศึกษาวิจัย และงานทดสอบสาธิตของศูนย์ศึกษาฯ เพื่อเป็นกลไกในการวางแผนพัฒนางานวิชาการ รวมทั้งพิจารณากลั่นกรองงานศึกษาทดลองวิจัยของศูนย์ศึกษาฯ ในระยะต่อไป

การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๖๔

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานเปิดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยมีหม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร ผู้บริหารสำนักงาน กปร. ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ แห่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมประมาณ ๑๕๐ คน ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนแวนชั่น กรุงเทพมหานคร

การจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมจัดทำแผนแม่บทของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๖๔ โดยได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเกษตรกรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วนต่าง ๆ เข้าร่วมเพื่อเสนอความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทาง การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในอนาคต และร่วมพัฒนาเผยแพร่องค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริขยายผลสู่ประชาชนอย่างยั่งยืน

การประชุมสัมมนาการพัฒนางานศึกษา ทดลอง วิจัย ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. จัดการประชุมสัมมนาการพัฒนางานศึกษา ทดลอง วิจัย ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ โดยมีหม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. เป็นประธาน พร้อมด้วยผู้บริหารสำนักงาน กปร. คณะอนุกรรมการวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คณะทำงานการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมประมาณ ๑๒๐ คน ณ โรงแรม เดอะสุโกศล กรุงเทพฯ ในการประชุมสัมมนาครั้งนี้เป็นการระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาอุปสรรค และวางแนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการของศูนย์ศึกษาฯ

การติดตามผลการดำเนินงานศึกษา วิจัย และทดสอบ สาธิตของคณะอนุกรรมการวิชาการโครงการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๙

คณะอนุกรรมการวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเจ้าหน้าที่ สำนักงาน กปร. ได้ร่วมเดินทางไปติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานศึกษา วิจัย และทดสอบ สาธิต ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๙ จำนวน ๔ แห่ง และศูนย์ฯ สาขา จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๓–๑๕ มกราคม ๒๕๕๙ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ และศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่ฯ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๖–๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร

ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒–๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส

ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม – ๑ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา

โดยคณะอนุกรรมการวิชาการฯ ได้ร่วมกันพิจารณารายละเอียดผลการดำเนินงานโครงการศึกษา วิจัย และทดสอบ สาธิตต่าง ๆ ของศูนย์ศึกษาฯ รวมจำนวน ๔๘ โครงการ และได้ให้ข้อแนะนำการปฏิบัติงานให้แก่คณะวิจัยและนักวิจัย เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบและวิธีการดำเนินงานวิจัย อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินโครงการฯ ให้สอดคล้องตามหลักวิชาการ และสามารถนำไปขยายผลต่อเกษตรกรและผู้ที่สนใจต่อไปได้

การพัฒนาร่วมกับเครือข่าย

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงาน กปร. ได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในการร่วมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตร แก่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ โดยมีการจัดฝึกอบรม ๘ หลักสูตร ในพื้นที่ ๖ ศูนย์ จำนวน ๑,๐๑๑ คน นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือกับกรมอุตุนิยมวิทยาในการจัดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศ ในศูนย์ศึกษาฯ ๖ แห่ง โดยดำเนินงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ๓ แห่ง ได้แก่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี

นอกจากนี้ ได้มีความร่วมมือกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ภายใต้โครงการเปลี่ยนอุปกรณ์แสงสว่าง LED เฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ดำเนินการเปลี่ยนหลอดไฟฟ้าในพื้นที่ศูนย์ศึกษาฯ และศูนย์สาขา จำนวน ๑๑ แห่ง เพื่อส่งเสริมลดการใช้กระแสไฟฟ้า และเป็นตัวอย่างในการใช้พลังงานอย่างประหยัดในอนาคต

ผลการดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์ของสำนักงาน กปร. เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานในการขยายผลและสร้างเครือข่ายองค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ และประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับชาวต่างชาติ ตลอดจนร่วมพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานฯ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ รายละเอียด ดังนี้

๑. การดำเนินงานสนองตามแนวพระราชดำริ

๑.๑ ด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งสำนักงาน กปร. ให้นำเกษตรกรต้นแบบของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวน ๓ คน เดินทางเข้าร่วมงาน International Green Week ๒๐๑๖ และงานด้านนวัตกรรมการเกษตร ณ กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี พร้อมทั้งนำเสนอความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรในงานนิทรรศการดังกล่าว ในระหว่างวันที่ ๑๕ – ๒๕ มกราคม ๒๕๕๙

๒. การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ

โครงการบัวแก้วสัมพันธ์ ประจำปี ๒๕๕๙ เป็นโครงการสัมมนานานาชาติที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ สำหรับปี ๒๕๕๙ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการศึกษางานของคณะผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงด้านการเกษตร และพัฒนาชุมชนจากประเทศเป้าหมายในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน และภูมิภาคแอฟริกา ในวันอังคารที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี รวมทั้งเผยแพร่หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเกิดผลสัมฤทธิ์ ขึ้นในวันอังคารที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ รายละเอียดดังนี้

- กลุ่มประเทศในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน มีผู้บริหารระดับสูงจำนวน ๖ คน จาก ๙ ประเทศ เข้าศึกษาดูงานในหัวข้อ “A Study Visit on Sufficiency Economy and Its Application on Community-based Tourism and SMEs” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ และเยี่ยมชมเกษตรกรตัวอย่างของศูนย์ฯ ด้านการเพาะเห็ด : บ้านนางวีรา จินะใจ

- กลุ่มประเทศในภูมิภาคแอฟริกา มีผู้บริหารระดับสูงจำนวน ๑๒ คน จาก ๑๐ ประเทศ เข้าศึกษาดูงานในหัวข้อ “A Study Visit on Sufficiency Economy and Its Application on Community-based SMEs and Vocational Training”

ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา และเยี่ยมชมกลุ่มผลิตและแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร ณ บ้านหัวกระพี้ ตำบลบ้านซ่อง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

๓. การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้แก่ชาวต่างชาติ ศึกษาดูงานและฝึกอบรมแก่ชาวต่างชาติ

๓.๑ การศึกษาดูงานของคณะผู้แทนจากประเทศสมาชิกกลุ่ม ๗๗

- ครั้งที่ ๑ เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ คณะผู้เชี่ยวชาญจากประเทศสมาชิกผู้เข้าร่วมการประชุม G-๗๗ Bangkok Roundtable on Sufficiency Economy: an Approach to Implementing the Sustainable Development Goals ได้ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา และหมู่บ้าน หมู่ ๑ ตำบลบ้านซ่อง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีผู้เข้าร่วมศึกษาดูงานรวม ๔๘ คน

- ครั้งที่ ๒ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙ คณะผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงของประเทศกลุ่ม ๗๗ ว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (High-Level Panel of Eminent Personalities of the South on South-South Cooperation) ศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีผู้เข้าร่วมศึกษาดูงาน รวม ๕๐ คน

๓.๒ คณะผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๒ คณะ ซึ่งมาจากกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนา ใน ๒ ช่วงเวลา รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ คน คือ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๕๐ คน จาก ๒๓ ประเทศ และเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ จำนวน ๕๐ คน จาก ๑๖ ประเทศ

๓.๓ โครงการเยาวชนอาเซียนเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพระยุคลบาท

เป็นโครงการที่สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรีจัดขึ้นเนื่องในโอกาสมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติและเผยแพร่พระเกียรติคุณ พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมถึงการเผยแพร่พระราชดำริตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่เยาวชนในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี

๔. การศึกษาดูงานอื่น ๆ และการบรรยายสรุป

๔.๑ การศึกษาดูงาน

- คณะนักธุรกิจเอกวาดอร์ โคลัมเบียและเปรู และเจ้าหน้าที่ จำนวนรวม ๕ คน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันจันทร์ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙

- คณะผู้แทนของ The Palestinian International Cooperation Agency (PICA) เมื่อวันอังคารที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ คณะ ฯ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๗ คน ได้เดินทางศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

๔.๒ การบรรยายสรุป

- คณะผู้แทนจากประเทศสมาชิกของศูนย์พัฒนาชนบทแบบผสมผสานสำหรับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (Centre on Integrated Rural Development for Asia and the Pacific: CIRDAP) เข้ารับฟังการบรรยายสรุปเรื่อง "การพัฒนาชุมชนบนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Community Development Based on Sufficiency Economy)" เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

- คณะศึกษาดูงานจากสถาบัน NIPSS สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย เข้ารับฟังการบรรยายสรุปเรื่อง "หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการขจัดความยากจน" เมื่อวันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙

- คณะของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ เข้ารับฟังการบรรยายสรุปเรื่อง "โครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ" เมื่อวันอังคารที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

- คณะผู้เข้าร่วมหลักสูตร Result-based Project/Program Management จากสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม โครงการ International Centre for Development Communication (ICDC) เข้ารับฟังบรรยายสรุปเรื่อง "Priority development areas and how managed, implemented, monitored and evaluated" เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙

- คณะผู้เข้าร่วมอบรมนานาชาติหลักสูตร "Grassroots Economic Development (GED) Sufficiency Economy (SEP)" เข้ารับฟังการบรรยายสรุปภาษาอังกฤษในหัวข้อ "Application of Sufficiency Economy Philosophy in Development Project" เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ณ อาคารศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๕. การประชุม Thailand-pacific Island Countries Forum (TPIF) ครั้งที่ ๓

การประชุม Thailand-pacific Island Countries Forum (TPIF) ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เพื่อส่งเสริมบทบาทเชิงรุกในการกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างไทยกับประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก ในด้านวิชาการ และด้านการค้าการลงทุน โดยมีผู้นำและผู้แทนระดับสูงของประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก จำนวน ๑๔ ประเทศเข้าร่วมการประชุม

ในการประชุมนี้ ผู้แทนสำนักงาน กปร. ได้นำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาอย่างยั่งยืน และการพัฒนาชุมชนไปปฏิบัติ โดยสรุปเนื้อหาผลสำเร็จในการขยายผลการพัฒนาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหา ความสำเร็จของศูนย์ศึกษา ฯ ทั้ง ๖ แห่ง ผลสำเร็จจากการประกวดเศรษฐกิจพอเพียง และความก้าวหน้าโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ : โครงการความร่วมมือด้านการพัฒนาเกษตรยั่งยืนระหว่างราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรเลโซโท

จากนั้น จะมีการจัดการศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาการห้วยทราย จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และจัดการเก็บเกี่ยวทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้คณะด้วย

๖. โครงการพัฒนาบุคลากร

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กวส. สำนักงาน กปร. ได้จัดโครงการหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ โดยในปี ๒๕๕๙ กวส. ได้มีการจัดโครงการการอบรมภาษาอังกฤษไปยังกลุ่มเจ้าหน้าที่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นจำนวน ๔ แห่ง คือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ฯ จังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ที่เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๙๖ คน

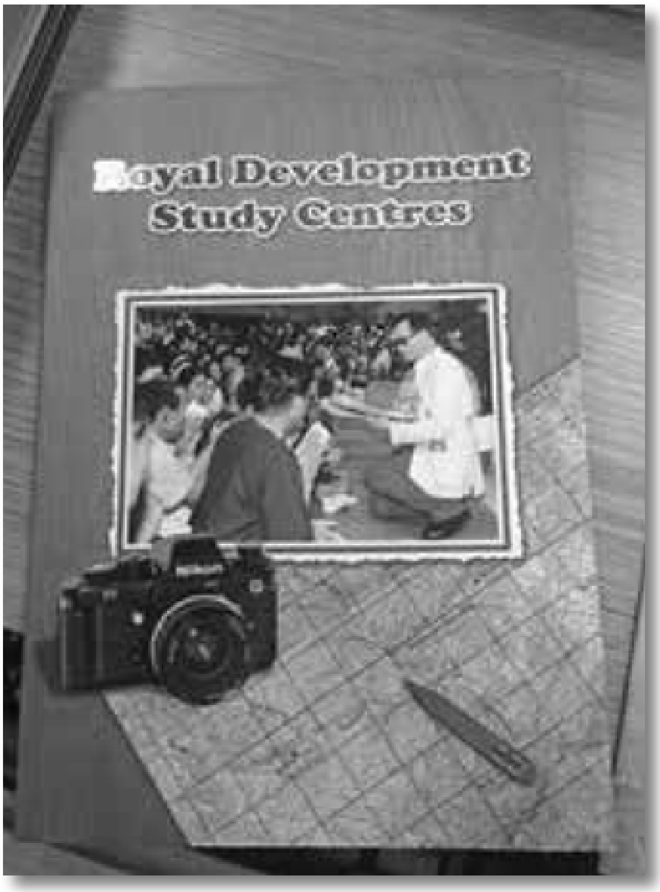

๗. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในปี ๒๕๕๙ กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ได้ดำเนินการเผยแพร่การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อและเอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ เช่น หนังสือ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ วีดิทัศน์ แผ่นโปสเตอร์ และได้ปรับปรุงและจัดพิมพ์หนังสือเผยแพร่ภาษาอังกฤษใหม่จำนวน ๑ เรื่อง คือ Royal Development Study Centres จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

การดำเนินงานด้านสารสนเทศ

สำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานที่ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อให้ดำเนินงานสนองพระราชดำริ และเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ศูนย์สารสนเทศ (ศสท.) ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาเว็บไซต์สำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๕๙

เว็บไซต์เดิมของสำนักงาน กปร. ได้พัฒนาขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ ซึ่งได้ใช้งานมาแล้ว ๗ ปี ทำให้เว็บไซต์ไม่ทันสมัย ขาดความสวยงาม ยากต่อการสืบค้นและเข้าถึงข้อมูล ในปี ๒๕๕๙ ศสท. ได้พัฒนาเว็บไซต์สำนักงานฯ ใหม่ ให้เป็นระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการเผยแพร่องค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแนวพระราชดำริ และเป็นช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กับประชาชนหรือผู้ที่สนใจ ตลอดจนพัฒนาเว็บไซต์ให้ได้มาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ ซึ่งนอกจากคงข้อมูลเดิมบนเว็บไซต์แล้ว ยังเพิ่มเติมในส่วนของ ๑) ฐานข้อมูลศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ๑๒๙ ศูนย์ ๒) ฐานข้อมูลศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๔๗ แห่ง ๓) ฐานข้อมูลการศึกษา ทดลองและวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ แห่ง และ ๔) เพิ่มเติมในส่วนของ e-Form อาทิ การฝึกอบรม/สัมมนา สามารถรับสมัครผ่านหน้าเว็บไซต์ได้ เป็นต้น

๒. ระบบภูมิสารสนเทศโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. ร่วมกับ บริษัท ล็อกซเล่ย์ จำกัด (มหาชน) ปรับปรุง/แก้ไข/พัฒนาระบบภูมิ-สารสนเทศโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง โดยมีการดำเนินการ เช่น แก้ไขปัญหาที่เกิดจากนโยบายของ google ให้สามารถกลับมาใช้ API ได้อีกครั้ง ด้วยการจดทะเบียน SSL การประสานสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (สรอ.) ขอให้แก้ไข Domain Mail Go Thai จาก @rdpb.mail.go.th เป็น @rdpb.go.th เพื่อใช้ Verify Approve e-Mail กับต่างประเทศ ปัจจุบันระบบฯ สามารถใช้งานได้ปกติ พร้อมประสานงานความร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กอ.รมน. ในการพัฒนาระบบฯ ระยะที่ ๒ เพื่อเพิ่มศูนย์เรียนรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขยายผลแนวพระราชดำริ

๓. โครงการพัฒนาห้องสมุด ประจำปี ๒๕๕๙

เพื่อให้ห้องสมุดสวยงามน่าสนใจและมีความสะดวกสบายไปพร้อมกับความทันสมัย ตลอดจนให้ห้องสมุดมีองค์ความรู้และข้อมูลที่สมบูรณ์เกี่ยวกับแนวพระราชดำริและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้มีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ จัดหาและจัดซื้อหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและองค์ความรู้อื่นที่เหมาะสม

๓.๒ ปรับภูมิทัศน์ของห้องสมุดให้สวยงาม สามารถสื่อความหมาย และเกิดประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อีกทั้งเป็นแรงดึงดูดให้ผู้ผ่านไปมาสนใจเข้าใช้บริการมากขึ้น

๓.๓ ประชาสัมพันธ์แนะนำหนังสือใหม่ผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ Facebook Line และโปสเตอร์

๓.๔ ดำเนินการนำเข้าหนังสือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์และสื่ออื่นๆ เข้าสู่ระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library) ต่อเนื่อง จำนวน ๕๒๑ ราย ตลอดจนปรับปรุงหน้าแรกของระบบห้องสมุดฯ ให้น่าสนใจขึ้น โดยนำ e-Book พร้อมปกมานำเสนออีก ๑ เพจ

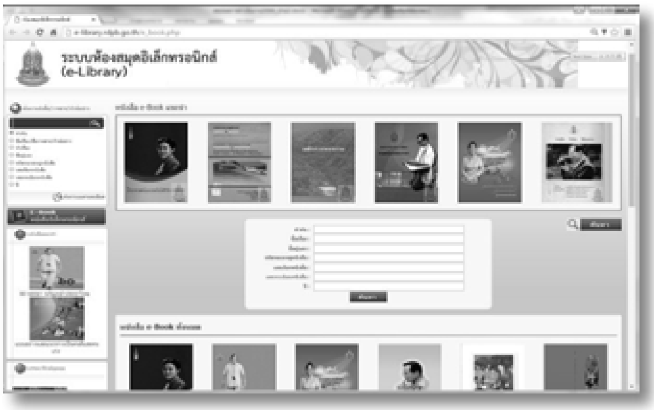

๔. โครงการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และการซ่อมบำรุงดูแลรักษา

ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) จำนวน ๓๒ เครื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ค จำนวน ๕ เครื่อง เครื่องพิมพ์สี (ขนาดใหญ่) จำนวน ๓ เครื่อง เครื่องพิมพ์ขาว-ดำ (ขนาดเล็ก) จำนวน ๑๒ เครื่อง เครื่องสแกนเนอร์ (ขนาดเล็ก) จำนวน ๑๒ เครื่อง ได้ดำเนินการส่งมอบและตรวจรับ พร้อมทั้งติดตั้งแก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. เรียบร้อยแล้ว ในส่วนของการซ่อมบำรุง ประกอบด้วย ๑) งานบริการซ่อมบำรุงด้าน Hardware ๒๑๗ ครั้ง ๒) งานบริการและซ่อมบำรุง Software ๒๓๖ ครั้ง ๓) งานติดตั้ง Notebook และอุปกรณ์ต่อพ่วง ๖๙ ครั้ง

๕. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ "การใช้งานระบบงบประมาณและติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ e-Project"

จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ "การใช้งานระบบงบประมาณและติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ e-Project" เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถเข้ามาใช้ระบบฯ นี้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการอบรมครั้งนี้มีกรมชลประทานเป็นหน่วยงานนำร่อง มีผู้แทนจากส่วนกลางและสำนักชลประทานที่ ๑–๑๗ เข้ารับการอบรม และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. รวมจำนวน ๘๐ คน ณ ห้องปฏิบัติการโรงแรมดุสิตเพลส

๖. โครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ แห่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดระยอง (เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน) จำนวน ๓ หลักสูตร คือ

- ครั้งที่ ๑ หลักสูตร "ตกแต่งภาพสวยและสร้างสรรค์งานศิลปะด้วยโปรแกรม Adobe Photoshop" ระหว่างวันที่ ๓๐ มีนาคม–๑ เมษายน ๒๕๕๙ (รวม ๓ วัน)

ณ สถาบัน Bits Thailand โรงแรมแชงกรี-ลา ชั้น ๔ กรุงเทพฯ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๔๐ คน

- ครั้งที่ ๒ หลักสูตร “การสร้างและจัดการเอกสารอย่างมีประสิทธิภาพด้วยโปรแกรม Microsoft Word 2013” ระหว่างวันที่ ๒๖–๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ (๒ วัน) ณ สถาบัน Bits Thailand โรงแรมแชงกรี-ลา ชั้น ๔ กรุงเทพฯ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๒๑ คน

- ครั้งที่ ๓ หลักสูตร “การนำเสนอผลงานอย่างมืออาชีพโดยใช้ Microsoft PowerPoint 2013” ระหว่างวันที่ ๒๗–๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ (รวม ๓ วัน) ณ สถาบัน Bits Thailand โรงแรมแชงกรี-ลา ชั้น ๔ กรุงเทพฯ ผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๓๒ คน

๗. ระบบ Knowledge Management (KM) http://km.rdpb.go.th

สำนักงาน กปร. มีภารกิจหลักในการรับสนองพระราชดำริและปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้บรรลุผล ซึ่งข้อมูลพระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและองค์ความรู้แนวคิดทฤษฎี ได้มีการจัดระบบให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้องและทันสมัย สามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้ามาศึกษาและนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดย ศสท. ได้ประสานกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑-๔ เพื่อดำเนินการนำเข้าข้อมูลสู่ระบบ KM : Knowledge Management อย่างต่อเนื่อง

คณะผู้จัดทำ

เลขาธิการ กปร.
รองเลขาธิการ กปร.
ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์
ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ (ฝ่ายเลขานุการ คณะผู้จัดทำ)

จัดทำโดย
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน
เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๔๓
http://www.rdpb.go.th

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน
เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๔๓
http://www.rdpb.go.th